

Glimt

2024

Januar

- NOKUT arrangerte de nasjonale deleksamenene for studenter ved sykepleieutdanningene, grunnskolelærerutdanningene og barnevernsfaglige mastere høsten 2023. Sensuren viser at:
 - Aldri før hadde så mange fått toppkarakter på anatomieksamen for alle **sykepleiestudentene** i landet. Resultatene viser også at strykprosenten var den laveste siden før pandemien.
 - Strykprosenten gikk ned, og snittkarakterene gikk opp for **grunnskolelærerstudentene**.
 - På den første nasjonale deleksamen i rettsanvendelse i barnevern for **barnevernsfaglige mastere** strøk nesten halvparten på eksamen.

Februar

- NOKUT arrangerte NOKUT-konferansen **Kvalitet i klemme**.
 - Professor Knut Mørken fikk NOKUTs ærespris.
 - Deltakerne kom fra universitets- og høyskolesektoren. Evalueringen viste at hele 93 prosent var positive til innholdet på konferansen og organiseringen. Samtidig sa 82 prosent at konferansen ga dem ny kunnskap i ulik grad.
- NOKUT akkrediterte
 - tre fagområder innen tekniske fag ved Fagskolen i Nord, Fagskolen Møre og Romsdal og Fagskolen Rogaland
 - Høgskulen i Voldas første egne doktorgradsprogram
 - profesjonsstudium i psykologi ved Universitetet i Stavanger
- Tre masterstudenter fra statsvitenskap ved UiO hadde seks ukers praksis hos NOKUT.
- NOKUT ga Bergen Arkitektthøgskole beskjed om at høyskolen må rette opp mangler i det systematiske kvalitetsarbeidet før den kan akkrediteres som høyskole.
- Studiebarometeret for høyere utdanning viste at
 - studentene i landet i stor grad er fornøyde med kvaliteten i utdanningsprogrammet sitt
 - det er stor variasjon i studentenes bruk av kunstig intelligens

Mars

- NOKUT akkrediterte et fagområde i maritime fag ved Fagskolen Rogaland.
- Resultatene fra en undersøkelse gjort av NOKUT viste at de fleste grunnskolelærerstudentene ønsker å jobbe som lærer. Både studenter, undervisere, praksislærere og kandidater fra grunnskolelærerutdanningene har svart på undersøkelsen.

April

- For syvende og siste gang sendte NOKUT ut Studiebarometeret til landets 25 000 fagskolestudenter.

Mai

- NOKUT deltok på årets nettverkssamling for de som jobber med periodisk oppfølging av kvalitetsarbeid ved høyskoler og universiteter i de europeiske landene. Denne gangen var det søsterorganet vårt i Sverige, UKÄ, som var vertskap.
- NOKUT ga de tre høyskolene Norsk barnebokinstitutt, Limpi og Skrivekunstakademiet beskjed om at de må rette opp mangler i det systematiske kvalitetsarbeidet etter tilsyn fra NOKUT.
- NOKUT akkrediterte
 - doktorgradsprogram i helsevitenskap ved VID vitenskapelige høyskole
 - utvidelsene på fagområdet for landbruksfag ved Fagskolen Innlandet slik at akkrediteringen også gjelder skogbruk

Juni

- NOKUT mottok søknad om universitetsakkreditering fra Høgskulen på Vestlandet.
- NOKUT akkrediterte
 - et felles doktorgradsprogram i kunstnerisk utviklingsarbeid i utøvende og skapende kunst ved Høgskolen i Østfold, som samarbeider med Høgskolen i Innlandet og UiT Norges arktiske universitet
 - fagområdene tekniske fag og helsefag ved Fagskolen i Agder
- NOKUT arrangerte et seminar om utviklingen av nasjonal deleksamen for sykepleieutdanningene. Formålet med seminaret var å dele erfaringer og utforske hvordan vurdering og læring i anatomi, fysiologi og biokjemi kan forbedres.

August

- NOKUT gikk gjennom data fra Studiebarometeret og fant at når norske studenter skal velge studieprogram, er det flere faktorer som spiller inn:
 - Faglig interesse er den klart viktigste faktoren for de fleste studentene.
 - Deretter kommer forventede karrieremuligheter og forventet lønn etter studiet.
 - Det studentene synes er viktigst ved valg av studiested, er at institusjonen har et godt faglig omdømme, og at det sosiale miljøet på studiestedet er godt.

September

- NOKUT vedtok at NLA Høgskolen innfridde alle kravene til akkreditering som høyskole. De beholdt dermed akkrediteringen.
- NOKUT godkjente
 - kvalitetsarbeidet ved Dronning Mauds Minne Høgskole for barnehageutdanning etter at manglene fra tilsynet i 2022 var blitt rettet opp
 - universitetssøknaden til Høgskolen i Innlandet, og Universitetet i Innlandet ble senere godkjent av Kongen i statsråd
- Resultatet fra det siste Studiebarometret for fagskolestudentene i regi av NOKUT viste at norske fagskolestudenter var fornøyde med utdanningen sin, men ønsket større engasjement fra arbeidslivet.

Oktober

- Regjeringen økte driftsbevilgningen til NOKUT med 12,5 millioner i forslag til statsbudsjett for 2025.
- Bergen Arkitektthøgskole innfridde alle krav til akkreditering som høyskole.
- Det siste Studiebarometeret for høyere utdanning i regi av NOKUT ble sendt ut til 70 000 studenter.
- NOKUT ga Høgskolen Barratt Due og Norsk Gestaltinstitutt Høgskole beskjed om at de må rette opp mangler i det systematiske kvalitetsarbeidet etter tilsyn fra NOKUT.

November

- NOKUT akkrediterte
 - fagområdet økonomi, administrasjon og ledelse som det femte fagområdet for Fagskolen i Innlandet
 - fagområdet maritime fag som det tredje fagområdet for Fagskolen i Agder

Desember

- NOKUT godkjente
 - kvalitetsarbeidet ved Kriminalomsorgens høgskole og utdanningscenter
 - kvalitetsarbeidet ved Forsvarets høgskole, Atlantis Medisinske Høgskole og Noroff University College etter oppretting fra tidligere tilsyn
- NOKUT ga Høgskolen for dansekunst, Høgskulen for grøn utvikling, Høgskolen for yrkesfag AS (HØFY) og Steinerhøgskolen beskjed om at de må rette opp mangler i det systematiske kvalitetsarbeidet etter tilsyn fra NOKUT.
- NOKUT akkrediterte fagområdet økonomi, administrasjon og logistikk ved Folkeuniversitetets Fagskole.
- NOKUT lanserte resultatene fra den første store evalueringen av grunnskolelærerutdanningene etter omleggingen til femårige masterutdanninger. Evalueringen ga verdifull innsikt i hvordan utdanningene fungerer, samt hvilke områder som bør styrkes framover for å heve kvaliteten ytterligere.
- Kunnskapsdepartementet oppnevnte førsteamanuensis Inge Jan Henjesand som ny styreleder for NOKUT.

Innhold

2024

Styrets beretning 6

Styring og kontroll
i virksomheten 50

Introduksjon til
virksomheten
og hovedtall 10

Vurdering av
framtidsutsikter 54

Årets aktiviteter
og resultater 15

Årsregnskap
2024 58

Mål 1 17

Mål 2 26

Mål 3 37

Vedlegg:
NOKUTs oppgaver 80

Forord

NOKUT har et viktig samfunnsoppdrag. Vi skal bidra til at samfunnet har tillit til kvaliteten i norsk høyere utdanning og høyere yrkesfaglig utdanning. Dette gjør vi på flere ulike måter: gjennom tilsyn, akkrediteringer, evalueringer og utvikling av relevant regelverk. Alt gjøres i den hensikt å sikre utdanningskvaliteten og stimulere til utvikling av den. Og skal jeg trekke fram ett ord som har preget diskusjonene i sektoren vår i 2024, må det bli nettopp utdanningskvalitet. Hva som kreves for å oppnå god utdanningskvalitet, har blitt aktualisert gjennom flere profilerte fuskesaker og gjennom at landet får stadig flere universiteter. Universitetet i Innlandet så dagens lys høsten 2024, og kommentarene lot ikke vente på seg. Svekket kvaliteten når det blir flere universiteter? Nye akkrediteringskrav for å oppnå universitetsstatus ble vedtatt, og enda flere hengte seg på diskusjonen. Gir det automatisk dårligere utdanningskvalitet hvis det kreves færre doktorgradsutdanninger for å bli universitet? Nei, er mitt svar her. Det er ingen enkel sammenheng mellom antall universiteter og kvaliteten i høyere utdanning.

Når en institusjon jobber for å endre institusjonskategori fra høyskole til universitet, dreier det seg om å styrke både forskning og utdanning. De styrker den faglige kompetansen og øker forskningsaktiviteten, slik at de innfrir de strenge kravene som stilles i dagens regelverk for å bli universitet. Dette kommer studentene, fagmiljøene, arbeidslivet og resten av samfunnet til gode.

Må tilpasse seg endringer i samfunnet

Som samfunnet ellers er også universitets- og høyskolelandskapet i stadig utvikling. Særlig har det skjedd mye de siste tjue årene. Fram til 2005 var det kun fire universiteter i Norge. Da ble Universitetet i Stavanger Norges femte universitet. Strukturreformen i høyere utdanning i 2015 medførte at åtte universiteter og høyskoler ble fusjonert, og etter det er flere nye universiteter kommet til, høyskoler har slått seg sammen, og nye institusjoner er blitt etablert. Vi får dermed ikke flere institusjoner totalt sett, men flere institusjoner oppnår universitetsstatus fordi de har styrket sin virksomhet, eksempelvis gjennom økt forskningsaktivitet og flere ansatte med førstestillingskompetanse.

Også fagskolesektoren er i endring. Siden fagskolemeldingen i 2016 har vi fått en sterk vekst i sektoren. Fra å ha hatt små fagskoler med ulik bakgrunn og ulike grunner for å ha blitt opprettet har vi i dag mange store fagskoler som tilbyr flere utdanningstilbud med akkrediterte fagområder. Med en fagområdeakkreditering kan de raskere starte nye utdanninger og tilby kompetent arbeidskraft som arbeidslivet etterspør, uten å måtte søke om akkreditering hos NOKUT. Vi har i 2024 prioritert å behandle søknadene om fagområdeakkrediteringer for på den måten å bidra til flere fullmakter ut i fagskolesektoren. Dette vil forhåpentligvis også bidra til å redusere ventetiden for søknader om akkreditering av fagskoleutdanninger.

I mai kom en endring i fagskoleloven som åpnet for at fagskolene kan søke om institusjonsakkreditering. NOKUT har vært tett på arbeidet og forbereder seg nå på å motta søknader om institusjonsakkreditering som vil gi fagskolene ytterligere fullmakter. Vi regner med at en del av de store fagskolene vil søke om dette i nær framtid.

Utdanningskvalitet under lupen

Alle institusjoner innen høyere utdanning og høyere yrkesfaglig utdanning har selv ansvaret for kvaliteten på sine studietilbud, og de må følge krav som skal sikre at de har et system for å ivareta og utvikle kvaliteten på utdanningene sine. NOKUT skal sikre at institusjonene har studietilbud som oppfyller kravene i det gjeldende regelverket. Dette gjør vi gjennom akkrediteringer, tilsynsarbeid og utdanningsevalueringer. Det er høy aktivitet i sektoren, og vi har dessverre nå et stort etterslep av akkrediteringssøknader. Vi jobber aktivt for å få flere søknader behandlet innenfor våre økonomiske rammer. De økte midlene i statsbudsjettet for 2025 vil gi oss en mulighet til å redusere saksbehandlingstiden.

I 2023 fikk vi [Riksrevisjonens rapport om universitetenes og høyskolenes arbeid med å videreutvikle kvaliteten i utdanningene](#). Den viste at det er mye god kvalitet i norsk høyere utdanning, men at institusjonene ikke har lagt godt nok til rette for utviklingsarbeid, og at utviklingsarbeidet ofte er avhengig av innsatsen til ildsjeler og enkeltpersoner som brenner for undervisning og utdanning. I tillegg beskriver rapporten en situasjon der utdanningskvaliteten skal sikres og utvikles i en arbeidshverdag der tiden er knapp,

kvalitetssystemene er kompliserte og rapporteringskravene er uforholdsmessige. Dette var også temaet på NOKUT-konferansen i 2024. Der samlet vi aktører fra høyskoler og universiteter til diskusjon og erfaringsdeling om kvalitetens kår i en hektisk hverdag.

En sentral del av NOKUTs arbeid er den periodiske oppfølgingen av det systematiske kvalitetsarbeidet ved norske universiteter og høyskoler. Siden NOKUT ble startet i 2003, har vi gjennomført tre runder med oppfølging av alle institusjonene. Vi har akkurat startet opp en ny runde, og her jobber vi for at oppfølgingen skal være mer tilpasset institusjonenes egenart og oppleves som mer utviklende enn i tidligere runder. I tillegg ønsker vi å effektivisere prosessene og redusere mengden dokumentasjon som institusjonene må sende inn til NOKUT. Oppfølgingen skal ikke være en ren kontroll av at alle krav er oppfylt, men i større grad enn tidligere stimulere til videreutvikling av kvalitetsarbeidet.

Et annet viktig verktøy i arbeidet for å sikre utdanningskvalitet er nasjonale evalueringer av grupper med studietilbud, vanligvis studieprogram innenfor et spesifikt fagområde. Her vil jeg spesielt trekke fram oppfølgingen av evalueringen av lektorutdanningen for trinn 8–13. I etterkant av den opprinnelige evalueringen har vi sett at institusjonene blant annet har tydeliggjort ledelsesstrukturer, bedret organiseringen av praksisperioder, styrket helheten og sammenhengen i studieløpet og styrket skolerelevansen i profesjonsfag. Dette viser at evalueringer gir effekt – evalueringen vår har i ettertid bidratt til å styrke kvaliteten på utdanningene.

Farvel til Studiebarometeret

NOKUT startet opp Studiebarometeret i 2013, og det har siden vært et viktig verktøy for å måle og forbedre kvaliteten i norsk høyere utdanning og høyere yrkesfaglig utdanning. Gjennom årene har undersøkelsen gitt oss uvurderlig innsikt i studentenes opplevelser og erfaringer, som har lagt grunnlaget for mange viktige kvalitetsforbedrende tiltak. For utdanningsinstitusjoner landet rundt er Studiebarometeret en årlig tradisjon som gir verdifull informasjon om hvordan studentene opplever ulike aspekter ved utdanningen. Studentene selv har gjennom Studiebarometeret fått en kraftfull stemme i kvalitetsarbeidet. Undersøkelsen gir dem mulighet til å påvirke sin egen utdanning og bidrar til å styrke studentdemokratiet.

Undersøkelsen bidrar til å sette studentenes læring og læringsmiljø på dagsordenen og er en pådriver for kvalitetsutvikling i sektoren. 2024 ble det siste året NOKUT var ansvarlig for gjennomføring av Studiebarometeret, fra 2025 flyttes ansvaret over til HK-dir. For NOKUT er det viktig å sikre et godt samarbeid med HK-dir slik at vi fremdeles kan bruke data fra disse undersøkelsene i vårt kvalitetsarbeid.

Sikre kvalitet – skape tillit

NOKUT har en bred portefølje av virkemidler for å sikre kvalitet. Vi fører tilsyn, akkrediterer, evaluerer og gjennomfører kontroller og nasjonale eksamener, alle elementer i NOKUTs arbeid som kvalitetssikringsorgan. I tillegg behandler vi bekymringsmeldinger og jobber mye med veiledning. Vi vil framover tydeliggjøre effekten av de ulike tiltakene vi gjennomfører som resulterer i valg av et

bestemt virkemiddel. Noen ganger kan bekymringsmeldinger kombinert med kunnskap fra noen av de andre virkemidlene våre gjøre det nødvendig med tilsyn, andre ganger kan en evaluering egne seg bedre for å vurdere kvalitet.

Som kvalitetssikringsorgan er det viktig at vi både deler erfaringer med og henter inspirasjon fra kvalitetssikringsorganer fra andre land. Det er viktig for oss å delta aktivt i ulike europeiske og internasjonale fora for kvalitetssikring, slik som den europeiske organisasjonen for kvalitetssikringsorganer, ENQA. Både NOKUT og norske høyskoler og universiteter må følge de europeiske standardene for kvalitetssikring av høyere utdanning. Standardene er nå i ferd med å revideres, derfor er det nyttig for både oss og utdanningsinstitusjonene å være påkoblet dette arbeidet.

NOKUTs jobb er å sikre kvalitet for å skape tillit. Vi i NOKUT skal fortsette å jobbe målrettet for at studentene ved landets universiteter, høyskoler og fagskoler kan stole på kvaliteten i norsk utdanning, og at arbeidslivet skal ha tillit til kvaliteten på utdanningsinstitusjonene. Alt i alt er vi godt fornøyd med det vi fikk til i 2024, selv om vi ikke fikk gjort alt vi gjerne kunne tenke oss. Vi har høye ambisjoner for kvalitetssikringsarbeidet i 2025 og satser på å lykkes med våre ambisjoner om å sikre kvalitet for å skape tillit til det norske utdanningssystemet.

Du kan lese mer om arbeidet vi har gjort, og effektene av det i årsrapporten for 2024. Nytt av året er at den nå er digital.

God lesing!

Kristin Vinje | administrerende direktør

1

Styrets beretning

Etter flere år med store endringer har NOKUT i 2024 jobbet strategisk med å videreutvikle flere av organisasjonens virkemidler. Dette har ført til at NOKUT er blitt enda bedre egnet til å følge opp og bidra til å videreutvikle kvaliteten på høyere utdanning og høyere yrkesfaglig utdanning. Organisasjonen er godt etablert og har tilpasset seg de organisatoriske endringene som har preget de foregående årene. Samtidig har det pågått flere prosesser utenfor NOKUT som har en innvirkning på NOKUTs arbeid. Det har blant annet kommet på plass nye krav til universitetsakkreditering, og det har blitt åpnet opp for institusjonsakkreditering for fagskoler.

NOKUTs ambisjon er å sikre kvalitet for å skape tillit. I en verden som oppleves som mer urolig og uforutsigbar, er det desto viktigere at samfunnet kan ha tillit til at fagskolene, høyskolene og universitetene holder høy kvalitet. Dette har blitt mye diskutert i året som har gått, og NOKUT har bidratt konstruktivt med sin kunnskap i disse debattene.

Styret er svært godt fornøyd med det gode arbeidet NOKUT utfører, og den retningen virksomheten beveger seg i. Selv om det fremdeles er flere utfordringer som må løses, kan styret se tilbake på et godt år. NOKUT er godt posisjonert for å håndtere fremtidige utfordringer.

Måloppnåelse

Styret er samlet sett godt fornøyd med NOKUTs måloppnåelse i 2024. Gjennom arbeidet sitt har NOKUT bidratt til at fagskolene, høyskolene og universitetene tilbyr utdanninger av høy kvalitet, i tråd med virksomhetens

mål. NOKUT har i flere år har stått i en presset ressurs-situasjon, noe som har fått konsekvenser for virksomhetens samlede kapasitet. Samtidig med dette har arbeidsmengden økt, særlig har det vært en vekst i antallet og omfanget av akkrediteringssøknader. Slik har også situasjonen vært i 2024. Som en følge av dette har NOKUT tatt flere grep for å nå målene sine: Det er satt i gang interne prosesser for å effektivisere, digitalisere og forenkle arbeidet, særlig når det gjelder søknadsbehandling. Det er gjort omdisponeringer på tvers av organisasjonen og mellom oppgaver. I tillegg gjør NOKUT prioriteringer og risikovurderinger for å sikre at oppgavene samlet sett har god effekt og bidrar til at målene nås.

NOKUTs begrensede kapasitet og evne til å behandle akkrediteringssøknader fortløpende har i mange tilfeller ført til en uforholdsmessig lang saksbehandlingstid, noe som i 2024 også ble påpekt av Sivilombudet. Styret

ser at tiltakene NOKUT har gjennomført for å få ned saksbehandlingstiden de siste årene, har effekt, og understreker at ambisjonen om å ta ned etterslepet av søknader også vil få oppmerksomhet fremover. Prioritering av søknader om fagområdeakkrediteringer i 2024 har ført til at flere fagskoler har fått utvidede faglige fullmakter, noe som er viktig for den videre utviklingen av fagskolesektoren. Imidlertid er situasjonen slik at det ved utgangen av 2024 fremdeles er mange søknader som venter på å bli behandlet, særlig søknader om akkreditering av fagskoleutdanninger. Både styret og administrasjonen forventer at søknadsbehandlingen skal ta seg opp i tiden fremover, særlig sett i lys av NOKUTs økte bevilgning i 2025.

I løpet av 2024 har NOKUT fullført den tredje runden med periodisk tilsyn av høyere utdanning. Dette dreier seg om høyskoler uten institusjonsakkreditering og fullmakter til å akkreditere studietilbud selv. Flere av institusjonene har fått påvist mangler i kvalitetsarbeidet, som må rettes opp innen ett år. Parallelt med dette har det blitt lagt ned

et stort arbeid med å forberede den fjerde runden, som startes opp i januar 2025. En viktig endring er at oppfølgingen vil legge større vekt på utvikling og være mer tilpasset institusjonenes egenart. Periodisk oppfølging av utdanningskvaliteten er et av NOKUTs mest sentrale virkemidler, og er en bærebjelke i arbeidet som gjøres for at samfunnet kan ha tillit til utdanningskvaliteten. Det har også blitt ferdigstilt et tilsyn med akkrediteringen til én akkreditert høyskole og med kvalitetsarbeidet til én fagskole. I sum er styret fornøyd med tilsynsarbeidet. Styret skulle samtidig sett at NOKUT hadde hatt kapasitet til å føre flere tilsyn, særlig med fagskoler, hvor det over tid har vært lav tilsynsvirksomhet.

Styret er godt fornøyd med NOKUTs arbeid med evalueringer av utdanningskvalitet. I 2024 ble evalueringen av grunnskolelærerutdanningene avsluttet. Evalueringens sluttrapport fikk mye oppmerksomhet og ble godt mottatt av fagmiljøene. I tillegg ble det gjennomført et oppfølgingsseminar med lektorutdanningene, to år etter at evalueringen ble avsluttet i 2022. Her kom det frem at alle institusjonene har

tatt grep for å styrke utdanningene som følge av evalueringen. Evalueringen av profesjonsstudiet i medisin er i en slutfase, og det er forventet at sluttrapporten skal legges frem i mars 2025.

For å bistå institusjonene i kvalitetsarbeidet og bidra til at samfunnet kan ha tillit til norsk utdanning, produserer NOKUT kunnskap om kvalitetstilstanden på flere måter. Blant annet har NOKUT gjennomført flere nasjonale del-eksamener innen sykepleie, grunnskolelærerutdanning og barnevern, der målet er å skaffe til veie kunnskap som kan brukes til å videreutvikle studietilbudene. Institusjonene får mulighet til å sammenligne seg med hverandre, og resultatet er økt bevissthet og dialog om vurdering og læring.

Resultater og analyser fra Studiebarometeret for fagskoler og for universitets- og høyskolesektoren og evalueringer av utvalgte utdanninger gir viktige bidrag til kunnskapen om utdanningskvalitet til både institusjonene og NOKUT. Våren 2024 besluttet regjeringen at ansvaret for gjennomføringen av

Studiebarometer-undersøkelsene og underviserundersøkelsen skulle flyttes fra NOKUT til Direktoratet for høyere utdanning og kompetanse (HK-dir) fra 1. januar 2025. NOKUT har samarbeidet godt med HK-dir om flyttingen og bidratt til opplæring av ansatte i HK-dir slik at de skal være godt rustet til å overta og videreføre undersøkelsene.

Prioriteringer fremover

NOKUTs ambisjon er å være et utviklingsorientert og fremtidsrettet kvalitetssikringsorgan, der formålet er å sikre og bidra til å utvikle utdanningskvalitet. NOKUT sikrer kvalitet for å skape tillit i befolkningen. Denne ambisjonen, sammen med regjeringens og samfunnets forventninger og behov, legger premissene for NOKUTs prioriteringer i tiden fremover.

NOKUTs driftsbevilgning er etter flere år med reduksjon økt med 12,5 millioner kroner i 2025, noe styret mener er helt nødvendig for at NOKUT skal være i stand til å løse sine oppgaver i tråd med hva som forventes. Den økte bevilgningen skal gå til å styrke arbeidet med tilsyn og akkreditering i høyere yrkesfaglig utdanning. På sikt vil dette bidra til at NOKUT kan behandle søknader raskere og øke tilsynsaktiviteten. Dette arbeidet vil bli høyt prioritert, og allerede i 2025 er det forventet at man vil se effekter av dette.

I 2024 har det blitt gjort store grep for å digitalisere arbeidsprosesser i NOKUT. Styret mener det er nødvendig at digitalisering også fremover prioriteres høyt. NOKUT har de siste årene i økende grad tatt i bruk kunstig intel-

ligens (KI) i ulike deler av sitt arbeid. Dette er noe NOKUT vil jobbe videre med fremover, blant annet ved å undersøke hvordan kunstig intelligens kan tilføre merverdi i flere av prosessene.

Med flyttingen av Studiebarometeret til HK-dir vil det bli frigjort kapasitet til å styrke arbeidet med utdanningsevalueringer. Det er en målsetting at NOKUTs evalueringer på sikt skal omfatte bredden i norsk høyere utdanning, samtidig som virkemiddelet skal være i tråd med det nasjonale rammeverket for evaluering av kvalitet i forskning og høyere utdanning, og standardene i de felles europeiske retningslinjene, ESG¹.

Ved å delta aktivt i den europeiske paraplyorganisasjonen for kvalitetssikringsorganer, ENQA², og andre relevante fora har NOKUT over tid styrket sin posisjon som et ledende europeisk kvalitetssikringsorgan. Dette er en posisjon styret mener at NOKUT skal videreutvikle i årene som kommer. NOKUT får tilgang til oppdatert kunnskap og lærer av andres erfaringer ved å være påkoblet arbeidet som foregår ellers i Europa, noe som også vil være positivt for norske utdanningsinstitusjoner og deres kvalitetsarbeid.

Styret vil videreføre de jevnlige gjennomgangene av risikobildet for måloppnåelse og vurdering av økonomiske konsekvenser, gjøre prioriteringer og bidra til å sette ulike former for effektivisering på agendaen slik at de stramme økonomiske rammene kan utnyttes best mulig.

Om NOKUT-styret

I 2024 har styret hatt følgende sammensetning: professor Lise Iversen Kulbrandstad, styreleder, administrerende direktør Øystein Eriksen Søreide, nestleder i styret, dekan Saira Basit, dosent Cecilia Christersson, professor Dag Husebø, direktør Vegard Iversen, seniorrådgiver Mads Danbolt, representant fra de ansatte, student Maiken Køien Andersen, student Kristoffer Myklebust Egset, student Tommy Raaen. I tillegg ble student Elida Linnea Slettum oppnevnt som supplerende styremedlem for studentene og som varamedlem. Varamedlemmer for studentene var i tillegg student Eilif Hallingstad Finnseth, student Mathias Hillgren og student Adrian Nicolai Lorentzen Meyer. Varamedlemmer for de ansatte var Kristoffer Øygarden og Frøydis Maurtvedt.

I desember 2024 ble førsteamanuensis Inge Jan Henjesand oppnevnt som ny styreleder og områdeprodukteier Nina Cecilie Norberg som nytt styremedlem. I tillegg ble Saira Basit og Mads Danbolt gjenoppnevnt. Sumera Majid ble oppnevnt som ny vararepresentant for de ansatte. Disse oppnevningene gjelder fra 1. januar 2025 til 30. juni 2028.

Lise Iversen Kulbrandstad og Øystein Eriksen Søreide, samt tidligere vararepresentanter for de ansatte, gikk samtidig ut av styret.

¹ The European Association for Quality Assurance in Higher Education

² The European Quality Assurance Register

Lysaker 13. februar 2025

Inge Jan Henjesand
Styreleder

Saira Basit

Nina Cecilie Nordberg

Dag Husebø

Mads Danbolt

Vegard Iversen

Maiken Køien Andersen

Cecilia Christersson

Kristoffer Myklebust Egset

Introduksjon til virksomheten og hovedtall

2

NOKUT skal bidra til at samfunnet har tillit til kvaliteten i norsk høyere utdanning og høyere yrkesfaglig utdanning. Gjennom arbeidet skal NOKUT søke å bistå institusjonene i kvalitetsarbeidet deres.

Formålet med NOKUTs virksomhet er å føre tilsyn med kvaliteten i høyere utdanning og høyere yrkesfaglig utdanning, og å stimulere til kvalitetsutvikling som sikrer et høyt internasjonalt nivå i utdanningstilbudene ved institusjonene. NOKUTs formål og oppgaver er forankret i universitets- og høyskoleloven og fagskoleloven.

NOKUTs ambisjon er å sikre norsk utdanningskvalitet og bidra til å utvikle den gjennom å være et framtidsrettet og internasjonalt ledende kvalitetssikringsorgan for høyere utdanning og høyere yrkesfaglig utdanning.

Internasjonal forankring

Arbeidet til NOKUT er internasjonalt forankret i det europeiske utdanningsområdet. Gjennom dette legger vi

til grunn de europeiske standardene for kvalitetssikring av høyere utdanning, Standards and Guidelines for Quality Assurance in the European Higher Education Area (ESG), i kvalitetssikringsarbeidet vårt. Helt sentralt for disse standardene er den tette koplingen mellom kontroll og utvikling. Den er avgjørende for arbeidet til NOKUT.

NOKUT er medlem av The European Association for Quality Assurance in Higher Education (ENQA) og er registrert i The European Quality Assurance Register for Higher Education (EQAR). EQAR er et offisielt register over kvalitetssikringsorganer som oppfyller kravene i ESG.

NOKUT – Nasjonalt organ for kvalitet i utdanningen – er et statlig forvaltningsorgan under Kunnskapsdepartementet. Vi har lokaler i Drammensveien 288 på Lysaker i Oslo.

NOKUT hadde 98 ansatte per 31.12.2024. I tillegg bruker vi sakkyndige i akkrediteringer, tilsyn, evalueringer og prosjekter.

NOKUT har et eget styre og er faglig uavhengig i oppgaver som gjelder akkreditering, tilsyn og evalueringer for å vurdere kvaliteten i høyere utdanning og høyere yrkesfaglig utdanning. I tillegg har NOKUT forvaltningsoppgaver på vegne av departementet.

NOKUT hadde i 2024 tildelinger fra Kunnskapsdepartementet på totalt 131,8 millioner kroner.

NOKUTs roller

NOKUT skildrer samfunnsoppdraget gjennom tre roller:

MYNDIGHETSROLLEN

NOKUT forvalter regelverk og utøver myndighet gjennom å akkreditere og føre tilsyn.

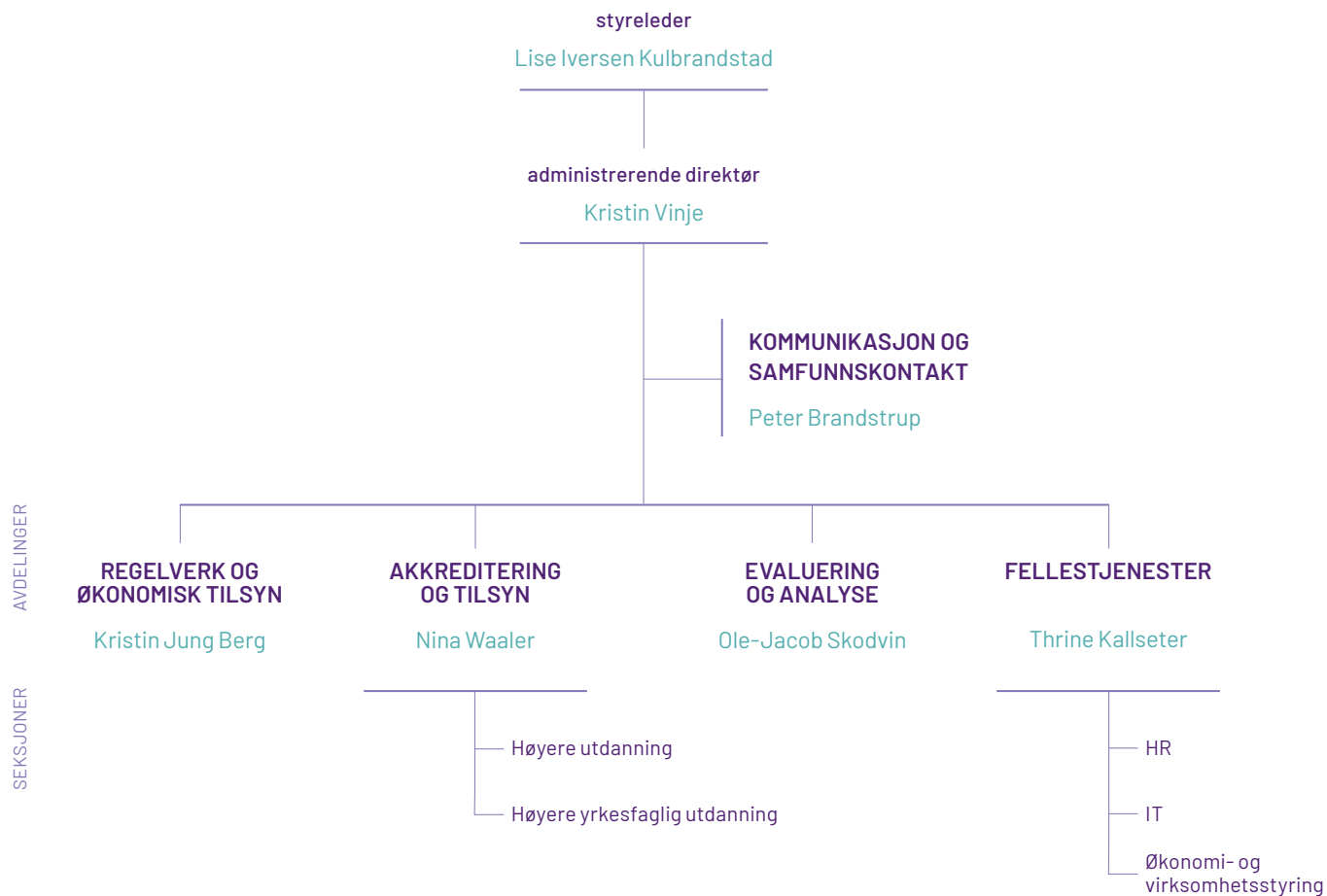
KUNNSKAPSROLLEN

NOKUT frambringer, sammenstiller, analyserer og formidler kunnskap om kvaliteten i norsk høyere utdanning og høyere yrkesfaglig utdanning.

PÅDRIVERROLLEN

NOKUT er pådriver for kvalitet i utdanning. Pådriverrollen dreier seg om å bruke kunnskapen NOKUT frambringer, til å sette kvalitetsutfordringer, gode praksiser og andre viktige temaer på dagsordenen og å gi fagpolitiske råd.

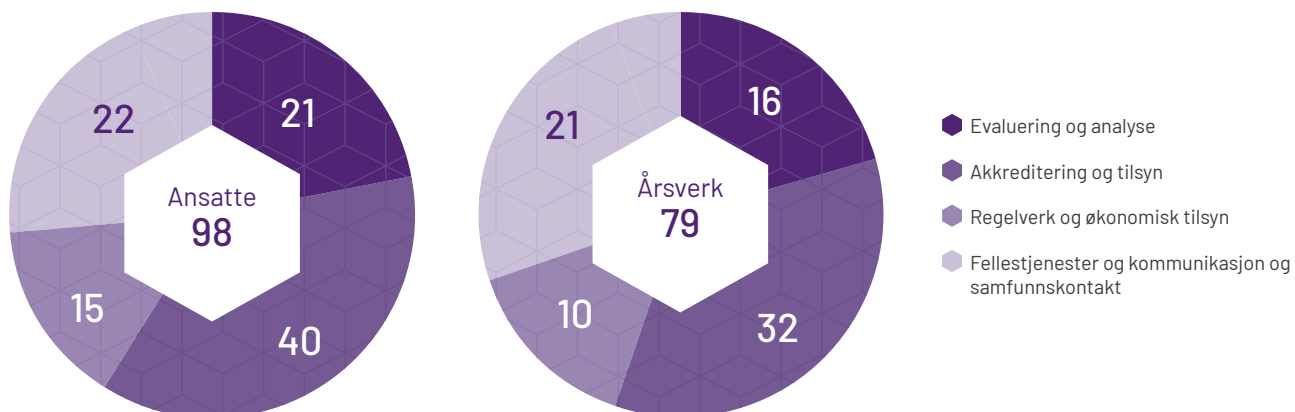
F1 Organisasjonskart

Fra 1. januar 2025 overtok førsteamanuensis Inge Jan Henjesand som ny styreleder for NOKUT. Professor Lise Iversen Kulbrandstad gikk ut etter åtte år som styreleder.

F2

Tall på ansatte og årsverk på virksomhetsområder i 2024

F3

Fordeling ansatte etter folkeregistrerte kjønn i 2024

F4

Inntekter 2021-2024 (i 1 000 kroner per år)

Nøkkeltall	2021	2022	2023	2024
Ordinær tildeling fra KD inkl. overføringer	180 233	176 343	123 180	123 347
Øremerkete midler fra KD	6 510	9 600	7 906	7 939
Andre inntekter	3 853	1 849	810	473
Sum tildeling og andre inntekter	190 596	187 792	131 896	131 759

F5

Resultatkjede 2024

3

Årets aktiviteter og resultater

NOKUTs ambisjon er å sikre og bidra til å utvikle norsk utdanningskvalitet gjennom å være et framtidsrettet og internasjonalt ledende kvalitetssikringsorgan for høyere utdanning og høyere yrkesfaglig utdanning.

Oppgavene våre som et statlig forvaltningsorgan er

- å akkreditere og føre tilsyn med studietilbud, fagområde og institusjoner
- å føre tilsyn med institusjonenes systematiske kvalitetsarbeid
- å evaluere utdanninger for å kunne vurdere kvaliteten
- å stimulere til kvalitetsutvikling i utdanningstilbudene

I tillegg har KD delegert oppgaver til oss. De omfatter

- regelverksforvaltning
- nasjonale undersøkelser som Studiebarometeret og nasjonale deksamener
- økonomisk tilsyn ved private institusjoner og student-samskipnader, i tillegg til kontrollopgaver ved både private og statlige institusjoner og virksomheter

Arbeidet vårt er samlet i tre mål:

- **Mål 1:** Norsk høyere utdanning og høyere yrkesfaglig utdanning har god kvalitet
- **Mål 2:** NOKUT s virkemidler for ekstern kvalitets-sikring er treffsikre og bidrar til utvikling
- **Mål 3:** Samfunnet er godt informert om kvaliteten i norsk høyere utdanning og høyere yrkesfaglig utdanning og bidrar til utvikling

Sammen med styringsparameterne danner målene grunnlaget for hvordan vi utfører oppgavene våre i løpet av året på best mulig måte for brukerne våre og for samfunnet for øvrig, i tillegg til å bidra inn i Kunnskapsdepartementets arbeid. Vi vil framover fortsette å sikre og stimulere til god utdanningskvalitet ved fagskolene, høyskolene og universitetene i landet, slik at samfunnet kan ha tillit til at de leverer gode utdanninger.

F6

NOKUTs mål og styringsparametere for 2024

MÅL 1

Norsk høyere utdanning og høyere yrkesfaglig utdanning har god kvalitet

Styringsparametere	SP #1: Kvalitetsarbeid som sikrer og videreutvikler kvalitet på høyt nasjonalt og internasjonalt nivå	SP #2: God tilgang til kunnskap om kvalitet gjennom veiledning og erfaringsdeling
--------------------	---	---

MÅL 2

NOKUTs virkemidler for ekstern kvalitetssikring er treffsikre og bidrar til utvikling

Styringsparametere	SP #3: Kvalitetskontroll gjennom regelmessig tilsyn og forutsigbart system for akkreditering	SP #4: Institusjonenes erfaringer med NOKUTs virkemidler for ekstern kvalitetssikring	SP #5: Etterlevelse av regelverk og forskrifter som NOKUT forvalter
--------------------	--	---	---

MÅL 3

Samfunnet er godt informert om kvaliteten i norsk høyere utdanning og høyere yrkesfaglig utdanning

Styringsparametere	SP #6: Kunnskap om kvalitet formidles til og brukes av sektor og samfunn	SP #7: Kunnskap om kvalitet brukes i fagpolitisk utvikling	SP #8: Gode arenaer og plattformer for kunnskapsspredning til ulike målgrupper
--------------------	--	--	--

F7

Nøkkeltall for NOKUTs virksomhet i 2024

21

Gjennomførte tilsyn

28

Vedtak om akkrediteringer av norske utdanningstilbud

157

Endringer om utdanninger ved norske fagskoler

18

Antall fagpolitiske innspill

MÅL 1

Norsk høyere utdanning og høyere yrkesfaglig utdanning har god kvalitet

Institusjonslandskapet i norsk høyere utdanning og høyere yrkesfaglig utdanning er heterogent. Flere institusjoner har vide faglige fullmakter, samtidig som mange er små og har avgrensa faglige fullmakter. Samfunnsoppdraget, rollene, strategiene og regelverket for høyere utdanning og høyere yrkesfaglig utdanning og de ulike institusjonene og utdanningstypene varierer.

Gjennom tilgang til kunnskap om kvalitet og kvalitetsarbeid bidrar NOKUT til at institusjonene kan arbeide systematisk med å videreutvikle rammer, kulturer, standarder og ordninger som stimulerer til kvalitet, og til å kunne strekke seg ut over minimumskravene.

MÅLOPPNÅELSE

Basert på resultatene og effektene av arbeidet vurderer vi at NOKUT i 2024 har god måloppnåelse for de oppgavene som skal underbygge mål 1.

Dette målet har to styringsparametere, som vi bruker for å vurdere måloppnåelsen:

1. Kvalitetsarbeid som sikrer og videreutvikler kvalitet på høyt nasjonalt og internasjonalt nivå
2. God tilgang til kunnskap om kvalitet gjennom veiledning og erfaringsdeling

Fordelt på styringsparameterne ser vi følgende effekter av NOKUTs arbeid i 2024.

Kvalitetsarbeid som sikrer og videreutvikler kvalitet på høyt nasjonalt og internasjonalt nivå

NOKUTs tilsyn skal sikre at etablerte institusjoner utfører tilfredsstillende kvalitetsarbeid, og at institusjonene motiveres til å videreutvikle kvalitetsarbeidet. Blant annet følger vi periodisk opp kvalitetsarbeidet ved universiteter og høyskoler for å sikre og videreutvikle kvaliteten på utdanningsvirksomheten ved institusjonene. I 2024 har vi jobbet med å forberede den fjerde runden med periodisk oppfølging siden starten i 2003. Formålet med dette arbeidet var å innhente et godt kunnskapsgrunnlag for å

videreutvikle NOKUTs periodiske oppfølging av universiteter og høyskoler, og opparbeide mer kunnskap om effekten av den eksterne kvalitetssikringen og foreslå innhold, metodikk og implementering for oppfølgingen.

Gjennom deltagelse i internasjonale nettverk holder vi oss oppdatert på det som skjer av utvikling innen ekstern kvalitetssikring av høyere utdanning. Dette kommer også institusjonene til gode.

Vi mener at NOKUTs tilsyn med institusjonenes kvalitetsarbeid i 2024 har bidratt til at institusjonene som har gjennomgått tilsyn, har blitt mer oppmerksomme på sitt eget systematiske kvalitetsarbeid. Mange institusjoner har i 2024 fått vedtak om mangler i kvalitetsarbeidet. Etter et slikt vedtak får institusjonene en frist for å rette opp manglene. Vi har startet arbeidet med å se på hvordan vi kan øke tilsynsaktiviteten også innenfor høyere yrkesfaglig utdanning, og vil fortsette dette arbeidet i 2025.

God tilgang til kunnskap om kvalitet gjennom veiledning og erfaringsdeling

NOKUTs evalueringer er et viktig virkemiddel for å øke institusjonenes kunnskap om god utdanningskvalitet. Evalueringene bidrar også med viktig kunnskap til NOKUT og Kunnskapsdepartementet. Evalueringen av grunnskolelærerutdanningene (GLU) startet høsten 2022 og ble avsluttet høsten 2024. Sluttrapporten inneholder institusjonsvise og nasjonale vurderinger og gir råd og anbefalinger for videreutvikling av utdanningskvaliteten i GLU. Funnene i evalueringen har vært en viktig kunnskapskilde for departementets arbeid med stortingsmeldingen om profesjonsutdanningen.

I tillegg til GLU har vi jobbet med å evaluere profesjonsstudiet i medisin. Evalueringen

startet i 2023, og sluttrapporten skal publiseres våren 2025. Målet med evalueringen er å gi det medisinske fagområdet og myndighetene kunnskap om utdanningskvaliteten og råd om videreutvikling.

I 2024 har vi også fulgt opp tidligere evalueringer. Evalueringen av utdanningskvaliteten i lektorutdanningen ble gjennomført i 2022. I 2024 la vi til rette for at de aktuelle institusjonene kunne dele hvordan de har jobbet med anbefalingene som kom fram i evalueringen. To år etter at sluttrapporten fra evalueringen ble lansert, kunne vi se hvordan den har bidratt til å styrke kvaliteten ved utdanningene.

Den inkluderende prosessen har gitt arbeidet legitimitet og skapt eierskap til evalueringens anbefalinger og oppfølgingsarbeidet.

Utover arbeidet med evalueringer har vi i 2024 gjennomført flere aktiviteter innenfor erfaringsdeling og veiledning for å spre relevant kunnskap om kvalitetsarbeid – for både høyere yrkesfaglig utdanning og høyere utdanning. Vi mener at NOKUTs evalueringer og arbeid med erfaringsdeling og veiledning i 2024 har bidratt til å støtte institusjonene i arbeidet med å tilby utdanninger med god kvalitet, og har bidratt til godt kvalitetsarbeid.

Rapportering på resultater og effekter

Vurdere og forbedre metodikk for ny runde av periodisk oppfølging av universiteters og høyskolars kvalitetsarbeid

NOKUT har i en toårsperiode gjennomført et utviklingsprosjekt for å vurdere og initiere eventuelle endringer i den periodiske oppfølgingen av universiteters og høyskolars systematiske kvalitetsarbeid.

Status

Resultatmålet er oppnådd

Kommentar til status

I 2024 har NOKUT utarbeidet en ny metodikk for den fjerde runden med periodisk oppfølg-

ing av kvalitetsarbeidet ved universiteter og høyskoler. Målsettingen for runde 4 er at oppfølgingen skal

- › bidra til at universitetene, høyskolene og NOKUT oppfyller de europeiske standardene for kvalitetssikring av høyere utdanning (ESG)
- › være tilpasset universitetenes og høyskolenes egenart og faglige fullmakter
- › være tilpasset et dynamisk institusjonslandskap
- › være tilpasset den internasjonale utviklingen innenfor ekstern kvalitetssikring

I arbeidet med å utforme den nye metodikken har NOKUT jevnlig hentet inn tilbakemeldinger fra sektoren og fra relevante europeiske kvalitetssikringsorganer. Vi har etablert flere referansegrupper med litt ulike mandater, og arrangert møteplasser der vi har informert om utviklingsarbeidet, fått innspill og gitt informasjon om metodikken. Målet vårt er å få til en mer målrettet og utviklingsorientert metodikk som er tilpasset institusjonenes egenart.

[Les mer om den periodiske oppfølgingen under mål 2.](#)

Evaluering av utdanningskvaliteten i grunnskolelærerutdanningen

NOKUT har gjennomført en toårig evaluering av kvaliteten på grunnskolelærerutdanningene.

Status

Resultatmålet er oppnådd

Kommentar til status

Evalueringen av utdanningskvaliteten i grunnskolelærerutdanningen ble avsluttet høsten 2024. Resultatene fra evalueringen ble presentert på et lanseringsarrangement ved UiT Norges arktiske universitet i Tromsø. De er samlet i en sluttrapport med institusjonsvise og nasjonale vurderinger, sammen med råd og anbefalinger for videreutvikling av utdanningskvaliteten i grunnskolelærerutdanningene. Som en del av evalueringen har vi produsert fire deskriptive rapporter og to analyserapporter med resultater fra ulike deler av datainnsamlingen. I et erfaringsdelingsseminar med alle institusjonene som har grunnskolelærerutdanning, ble utfordringer og muligheter diskutert, og eksempler på god praksis ble delt.

Et av målene med evalueringen har vært å bidra til kunnskapsgrunnlaget for stortingsmeldingen om profesjonsutdanningene.

Innholdet og siteringer i meldingen viser at arbeidet med evalueringen har vært relevant og nyttig for meldingsarbeidet.

Evaluering av utdanningskvaliteten i profesjonsstudiet i medisin

NOKUT gjennomfører en nasjonal evaluering av profesjonsstudiet i medisin som en del av nasjonalt rammeverk for evaluering av forskning og høyere utdanning.

Status

Resultatmålet er oppnådd

Kommentar til status

I 2024 gjennomførte vi planlagte aktiviteter i evalueringen av utdanningskvaliteten i medisin. Evaluering avsluttes våren 2025, og da vil vi publisere en sluttrapport. Vi vil også publisere to rapporter basert på evalueringens spørreundersøkelser og en rapport basert på intervjuer med praksisveiledere.

Grunnskolelærerutdanningene

NOKUT har gjennomført en toårig evaluering av kvaliteten på grunnskolelærerutdanningene, både for 1.-7. trinn og 5.-10. trinn. Arbeidet med evalueringen startet høsten 2022. En viktig bakgrunn for evalueringen var NOKUTs utviklingsprosjekt Advisory Panel for Teacher Education (APT), som vi avsluttet i 2020. Resultatene fra evalueringen er et viktig kunnskapsgrunnlag for Kunnskapsdepartementets arbeid med stortingsmeldingen om profesjonsutdanninger og rammeplanarbeidet for lærerutdanningene.

Evalueringen av kvaliteten på grunnskolelærerutdanningen skal bidra til at de aktuelle institusjonene blir mer bevisste på utdanningskvaliteten. Hensikten er at resultatene skal brukes for å forbedre og videreutvikle kvaliteten på utdanningen, og at Kunnskapsdepartementet kan bruke resultatene som en del av kunnskapsgrunnlaget i utviklingen av grunnskolelærerutdanningen. Resultatene brukes også som grunnlag i NOKUTs eget kvalitetsarbeid.

[Les rapportene og mer om prosjektet](#)

Medisinutdanningene

NOKUT gjennomfører en nasjonal evaluering av profesjonsstudiet i medisin. Utdanningen finnes ved Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet, Universitetet i Bergen, Universitetet i Oslo og Universitetet i Tromsø – Norges arktiske universitet. Evalueringen startet i 2023, og sluttrapporten skal publiseres i 2025.

Evalueringen skal bidra til at det medisinske fagområdet får kunnskap om utdanningskvaliteten og råd om videreutvikling. Resultatene er nyttige for Kunnskapsdepartementet i deres oppfølging av UH-institusjonene, og i NOKUTs eget kvalitetsarbeid.

Evalueringen er en del av nasjonalt rammeverk for evaluering av forskning og høyere utdanning. NOKUT evaluerer utdanningskvaliteten i medisin, og Forskningsrådet evaluerer samtidig forskningskvaliteten i medisin og helsefag.

Begrunnelsen for samtidig evaluering av forskning og utdanning er at institusjonene, myndighetene og samfunnet skal få informasjon om kvaliteten på forskning og utdanning innenfor samme fagområde på samme tid. Dette gir bedre muligheter til å se på videreutvikling av kvaliteten på utdanning og forskning i sammenheng.

[Les mer om prosjektet](#)

Oppfølging av evalueringen av lektorutdanningene

NOKUT avsluttet i 2024 et prosjekt der vi gikk gjennom vår egen og institusjonenes oppfølging av resultatene fra NOKUTs nasjonale evaluering av utdanningskvalitet i lektorutdanning for trinn 8–13.

Status

Resultatmålet er oppnådd

Kommentar til status

Selve lektorevalueringen pågikk i perioden 2020–2022, og den skulle frambringe kunnskap om kvalitet i lektorutdanningene og bidra til videre utvikling. Oppfølgingen ble gjort over en toårsperiode etter at sluttrapporten var lansert. Evalueringen tok blant annet for seg helhet og sammenheng i utdanningen og kompetansen til nye lektorer.

I oppfølgingen etter evalueringen valgte NOKUT å legge til rette for kunnskapsdeling og erfaringsutveksling, og la institusjonene vise fram og dele hvordan de har jobbet lokalt med anbefalingene. I motsetning til ved tilsyn har vi ingen sanksjonsmidler ved evalueringer av institusjonene. Det betyr i praksis at de velger selv hvordan de følger opp anbefalingene fra en evaluering NOKUT gjennomfører. Det er gjennom oppfølgingsarbeidet vi får dokumentert hvordan de har arbeidet med å følge opp råd og anbefalinger, og med det heve utdanningskvaliteten.

Representanter fra den sakkyndige komiteen roste arbeidet institusjonene har lagt ned i oppfølgingsperioden, for eksempel gjennom å endre studieplaner og samarbeidsavtaler med skoler. De oppfordret utdanningsmiljøene til å arbeide videre med den langsiktige byggingen av en lektorutdanningskultur. Samtidig pekte komiteen på utfordringer knyttet til reduserte søkertall og budsjettkutt, og håpte institusjonene vil prioritere å videreføre tiltakene som nå er satt i gang.

NOKUT ønsker også å bruke sitt eget oppfølgingsarbeid til å støtte kvalitetsutviklingen ved å skape rom for dialog, refleksjoner og erfaringsdeling.

NOKUT ønsker også å bruke sitt eget oppfølgingsarbeid til å støtte kvalitetsutviklingen ved å skape rom for dialog, refleksjoner og erfaringsdeling.

Lektorutdanningene

Evalueringen av NOKUTs og institusjonenes oppfølging av resultatene fra NOKUTs nasjonale evaluering av utdanningskvalitet i lektorutdanning for trinn 8–13 pågikk fra 2020 til 2022. Den hadde som mål å frambringe kunnskap om kvaliteten på lektorutdanningene og bidra til videre utvikling. Evalueringen var avgrenset til fem utvalgte sider ved utdanningskvaliteten i lektorutdanningene:

1. nasjonal styring og institusjonell autonomi
2. ledelse, organisasjon og samarbeid
3. helhet og sammenheng
4. lektoridentitet og tilhørighet
5. kompetansen til nye lektorer

Oppfølgingen inkluderte tre aktiviteter:

- Et erfaringsdelingswebinar for representanter fra lektorutdanningenes ledelse som ville være involvert i det interne arbeidet med å følge opp evalueringsresultatene. I forkant ble alle bedt om å melde inn hva de planla å prioritere i oppfølgingsarbeidet. Webinaret la til rette for diskusjon og erfaringsdeling i tilknytning til disse prioriteringene.
- En skriftlig tilbakemelding fra de deltagende institusjonene om den interne oppfølgingen av evalueringen.
- Et erfaringsdelingswebinar for ledelse, undervisere, administrativt ansatte, studenter og representanter fra skolene. I forkant hadde hver institusjon sendt inn en videopresentasjon om ett av tiltakene de hadde iverksatt, og to relaterte diskusjonsspørsmål.

[Les rapport om oppfølgingen av prosjektet](#)

Oppfølging av akkrediteringer innen høyere yrkesfaglig utdanning

I 2024 satte vi i gang et prosjekt for å få bedre kunnskap om hvordan fagskolene følger opp de fullmaktene de får gjennom akkreditering av utdanninger. Arbeidet skal føre til forslag til hvordan akkrediteringene som gis, kan følges opp på en hensiktsmessig måte.

Status

Resultatmål er delvis oppnådd

Kommentar til status

Arbeidet er om lag et halvt år forsinket. Forsinkelsen skyldes behov for omprioritering av ressurser for å utføre mer presserende oppgaver. Vår justerte framdriftsplan innebærer at den endelige leveransen skal foreligge i løpet av 2025.

Prosjekt for oppfølging av akkrediteringer

NOKUT skal bidra til å sikre kvaliteten på høyere yrkesfaglig utdanning, og på den måten skape tillit til norsk høyere yrkesfaglig utdanning. Vi gjennomfører Studiebarometeret, vi gjennomfører økonomiske tilsyn hos private fagskoler, og vi følger opp innkomne bekymringsmeldinger. Vi har derimot ikke etablert et rammeverk for systematisk oppfølging av akkrediterede fagskoleutdanninger. For å øke bidraget til god kvalitet i fagskolesektoren er det nødvendig at NOKUT har et system for å følge opp de institusjonene som allerede opererer i sektoren, og kapasitet til å gjennomføre oppfølgingen.

I 2024 satte vi derfor i gang et prosjekt for å framskaffe kunnskap om hvordan fagskolesektoren følger opp de fullmaktene de får gjennom akkreditering av fagskoleutdanninger. Arbeidet skal resultere i konkrete anbefalinger til hvordan akkrediteringene som gis, bør følges opp på en hensiktsmessig og treffsikker måte framover.

Tematiske analyser

NOKUT skal jevnlig gjennomføre tematiske analyser på ESG-virkemidlene våre innen høyere utdanning. I 2024 startet vi planleggingen av to tematiske analyser.

Status

Resultatmålet er oppnådd

Kommentar til status

For å få godkjent ENQA-medlemskap og for å være registrert i EQAR-registeret må NOKUT med jevne mellomrom gjøre tematiske analyser av ett eller flere av våre ESG-virkemidler. De tematiske analysene, som gjerne går på tvers av ESG-virkemidlene, er også en forutsetning for at vi skal kunne gjennomføre kunnskapsbasert erfaringsdeling og gi god veiledning til sektoren.

I 2024 startet NOKUT planleggingen av to tematiske analyser som vi skal gjennomføre og publisere i 2025. Den første er rettet mot evalueringer for å bedømme kvalitet. Her vil vi se på noen temaer på tvers av evalueringen av lektorutdanningen og evalueringen av grunnskolelærerutdanningen. I tillegg inkluderes NOKUTs nylige kartlegging av praktisk-pedagogisk utdanning (PPU).

Den andre tematiske analysen er en analyse av resultatene og erfaringene fra det åttende prosjektet i runde 3 av NOKUTs periodiske tilsyn med kvalitetsarbeid. Arbeidet inkluderer 16 små, private bransjerettede høyskoler (og en offentlig) uten institusjonssakkreditering. NOKUT vil undersøke hva som er felles for suksess og utfordringer i kvalitetsarbeidet for denne gruppen av institusjoner.

De tematiske analysene blir brukt som kunnskapsgrunnlag i NOKUTs erfaringsdeling og veiledning, og i Kunnskapsdepartementets politikktutforming. Ved å utføre tematiske analyser oppfyller NOKUT standard 3.4 Thematic Analysis i de europeiske standardene for kvalitetssikring (ESG).

Veiledning og erfaringsdeling

NOKUT oppdaterer jevnlig skriftlige veiledninger, lager veiledningsfilmer, arrangerer veilednings- og erfaringsdelingsseminarer og svarer på henvendelser fra fagskoler, høyskoler og universiteter.

Status

Resultatmålet er oppnådd

Kommentar til status

Høyere utdanning:

Alt regelverket som regulerer kvalitetssikringen av høyere utdanning, er i 2024–2025 i endring. I desember 2024 ble det fastsatt nytt regelverk for de delene som omhandler krav til kvalitetssystemer og kvalitetsarbeid, og for akkreditering av høyskoler, vitenskapelige høyskoler og universiteter. Samtidig har NOKUT også arbeidet med en ny og justert metodikk, og med å oppdatere de skriftlige veilederne for regelverk og prosess. Høsten 2024 satte vi i tillegg i gang et arbeid med regelverket for akkreditering av utdanninger på bachelor-, master- og doktorgradsnivå. Arbeidet fortsetter i 2025.

Resultatmålene for 2024 var å oppdatere skriftlige veiledninger og gjennomføre erfaringsdelings- og veiledningsaktiviteter. Dette arbeidet har gått etter planen. Vi har blant annet avholdt et webinar om de europeiske standardene for kvalitetssikring (ESG) for sektoren for høyere utdanning, et digitalt informasjonsmøte for den første gruppen som skal følges opp med ny metodikk og justert regelverk i runde 4 av NOKUTs periodiske oppfølging, og et digitalt informasjonsmøte med veiledning for nye søkere som vil inn i høyere utdanning. Vi har også i større grad enn tidligere hentet inn erfaringer fra sektoren i vårt eget videreutviklingsarbeid, både via referansegrupper og allerede etablerte arenaer i sektoren.

NOKUTs periodiske oppfølging av kvalitetssarbeid er et viktig virkemiddel for å sikre og bidra til å videreutvikle institusjonenes arbeid med å sikre og videreutvikle kvaliteten på de utdanningene de tilbyr. 2–3 år

etter gjennomført tilsyn med kvalitetsarbeid arrangerer vi som en del av den periodiske oppfølgingen et erfaringsdelingsseminar. I 2024 inviterte vi åtte høyskoler til et slikt seminar. Ved å arrangere disse seminarene stimulerer NOKUT høyskolene til å videreutvikle kvalitetsarbeidet etter avsluttet tilsyn, og vi legger til rette for en fortsatt erfaringsdeling og nettverksbygging. Deltagerne på seminaret ga tilbakemeldinger om at det var nyttig å dele erfaringer og å diskutere ulike problemstillinger.

Vår erfaring er at en proaktiv veiledning og erfaringsdeling gjør at NOKUT kommer nærmere sektoren, bidrar til økt regelverksoppfyllelse og en god forståelse for NOKUTs samfunnsmandat og rolle, og bidrar til både institusjonenes og NOKUTs videreutvikling.

Høyere yrkesfaglig utdanning:

Resultatmålene for 2024 var å svare på henvendelser NOKUT mottar, delta på aktuelle arenaer og gjennomføre veiledningsmøter og andre aktiviteter innen utvalgte områder eller temaer det er særlig behov for. Arbeidet har gått etter planen.

Henvendelser per e-post og telefon har blitt besvart fortløpende, og seks av dem har utløst et behov for utredninger av større omfang. I tillegg har vi arrangert fem veiledningsmøter i forbindelse med blant annet akkrediteringssøknader og tilsyn. NOKUT arrangerte også et søkerkurs for nye søkere om akkreditering av fagskoleutdanninger. Kurset la vekt på å veilede om hvordan de kan finne, forstå og oppfylle de aktuelle kravene for å oppnå akkreditering av fagskoleutdanning for nye søkere våren 2025.

Henvendelsene NOKUT får, og veiledningen vi gir, dreier seg i stor grad om opptakskrav, vitnemål og fagskolepoeng/studiepoeng. Vi mottar en del henvendelser som andre instanser har ansvar for. For å gjøre det mer brukervennlig har vi endret nettsidene våre slik at det skal komme bedre fram hvilken instans brukerne skal henvende seg til med de ulike spørsmålene de har.

For å bidra til å øke kvaliteten på de søknadene NOKUT mottar om fagområdeakkreditering, har vi i 2024 oppdatert

veilederen om fagområdeakkreditering. I tillegg har vi prioritert veiledning om denne prosessen. I webinar for søkere om fagområdeakkreditering informerte og veiledet vi søkere og ga fagskolene anledning til å stille spørsmål for å lette søknadsprosessen deres. Som på tidligere webinarer erfarer vi at kravet om strategi er krevende for fagskolene. Deltagerne ga gode tilbakemeldinger på webinar. Andelen avslag eller avvisinger i 2025 sammenlignet med 2024 vil potensielt kunne si noe om hvorvidt den nye veilederen og webinar har bidratt til å oppnå målsettingen.

I 2024 deltok NOKUT på HØY-konferansen og rektorforum, der vi bidro innen temaet institusjonsakkreditering for fagskoler. På Fagskolekonferansen 2024, arrangert av HK-dir, holdt vi et innlegg i plenum om kvalitet innen høyere yrkesfaglig utdanning og fasiliterte en parallellsesjon, som begge fikk gode skussmål.

NOKUT har også vært med på å arrangere en faglærersamling sammen med HK-dir. Her inviterte Nasjonalt fagskoleråd, HK-dir, og NOKUT faglærere til et todagers seminar om studieplaner og nasjonale planer innen tekniske fag, helse og velferdsgag. Formålet var å veilede, informere og tilrettelegge for erfaringsutveksling mellom fagskolelærere og bidra til at de kunne knytte nettverk. Det var 155 påmeldte. Tilbakemeldingene var positive, og vi har tillit til at noen av studieplanene bli forbedret basert på veiledningen som ble gitt på seminaret.

Erfaringen vår er at veiledningsarbeidet vårt gjør at NOKUT kommer nærmere sektoren, og at vi bidrar til at søkerne får en bedre forståelse av kravene som stilles for å starte en ny høyere yrkesfaglig utdanning. Gjennom dette sikrer vi også kvalitet i utdanningene.

Internasjonalt samarbeid i høyere utdanning

NOKUT jobber kontinuerlig med å ivareta den internasjonale rollen vår gjennom å delta i relevante internasjonale nettverk. NOKUT deltar i ulike internasjonale nettverk, som The European Association for Quality Assurance in Higher Education (ENQA), Nordic Quality Assurance Network in Higher Education (NOQA), Quality Audit Network (QAN), European Quality Assurance Forum (EQUAF), The European Higher Education Society (EAIR) og Bologna follow up Group Thematic Peer Group C on Quality Assurance (BFUG TPG C QA). NOKUTs direktør sitter i styret til ENQA.

Status

Resultatmålet er oppnådd

Kommentar til status

Deltagelse i nettverkene bidrar til at vi er oppdatert på utviklingen innen ekstern kvalitetssikring av høyere utdanning, og til at NOKUT er et toneangivende kvalitetssikringsorgan i det europeiske kvalitetssikringslandskapet.

Ansatte og ledere har deltatt og bidratt på møter og seminarer i internasjonale nettverk som planlagt. Som Norges representant meldt inn av Kunnskapsdepartementet ble NOKUT i 2024 også med i Bologna follow up Group Thematic Peer Group C on Quality Assurance, og vi videreførte også deltakelsen i en undergruppe som arbeider med problemstillinger knyttet til kvalitetssikring av europeiske universitetsallianser. I tillegg har ulike ansatte ved flere anledninger på forespørsel holdt innlegg om utdanningsevalueringen innen medisin og grunnskolelærerutdanningen, og om studentenes bruk av kunstig intelligens i studiearbeidet.

Vi var i 2024 vertskap for NOQAs¹ årlige nettverksmøte med representanter fra kvalitetssikringsorganene i Danmark, Fin-

land, Island, Sverige, Færøyene, Grønland, Estland, Latvia og Litauen. Dette er verdifulle samlinger hvor vi deler erfaringer, utfordringer og god praksis på tvers av landegrensene. NOKUT har brukt nettverkene aktivt i arbeidet med å utvikle metodikken for runde 4 av vår periodiske oppfølging av høyere utdanning, noe som har gitt verdifulle innspill til metodeutviklingen. Arbeidet har vakt europeisk interesse: Det var stort oppmøte på NOKUTs posterpresentasjoner i nettverkssamlinger, og flere aktører har i etterkant tatt kontakt med NOKUT for å få inspirasjon til eget utviklingsarbeid.

Høsten 2024 deltok NOKUT på det obligatoriske oppfølgingsseminaret i regi av ENQA, etter at NOKUT fikk fornyet sitt medlemskap i ENQA i 2023. NOKUT rapporterte på hvordan vi etter ENQA-evalueringen har jobbet videre med våre selvvalgte utviklingsområder og anbefalingene vi fikk. Dette inngår som del av arbeidet mot ny evaluering i 2028.

¹ Nordic Quality Assurance Network in Higher Education, NOQA

Endringsmeldinger om fagskoleutdanninger

Fagskolene må ifølge fagskoletilsynsfor-skriften § 5-1 melde fra til NOKUT om visse endringer i fagskoleutdanninger, slik at vi kan vurdere om endringene er så omfattende at fagskoleutdanningen må gjennom en ny akkreditering. Ved at NOKUT vurderer endringene, blir kvaliteten sikret i de aktuelle fagskoleutdanningene. Det bidrar også til at fagskolene kan videreutvikle fagskoleutdanningene.

Status

Resultatmålet er oppnådd

Kommentar til status

I 2024 fikk vi inn 157 meldinger om endringer i utdanningstilbudet ved fagskolene, noe færre enn de siste to årene. Meldinger vi får inn, behandles fortløpende i løpet av året.

Nasjonalt kontaktpunkt for nasjonalt og europeisk kvalifikasjonsrammeverk

NOKUT er nasjonalt kontaktpunkt for Det europeiske kvalifikasjonsrammeverket for livslang læring i Norge. I tilknytning til dette har vi avsluttet det EU-finansierte prosjektet Learning Outcomes: Best practice Schemes, Transparency, Experience and Research (LOBSTER).

Status

Resultatmålet er oppnådd

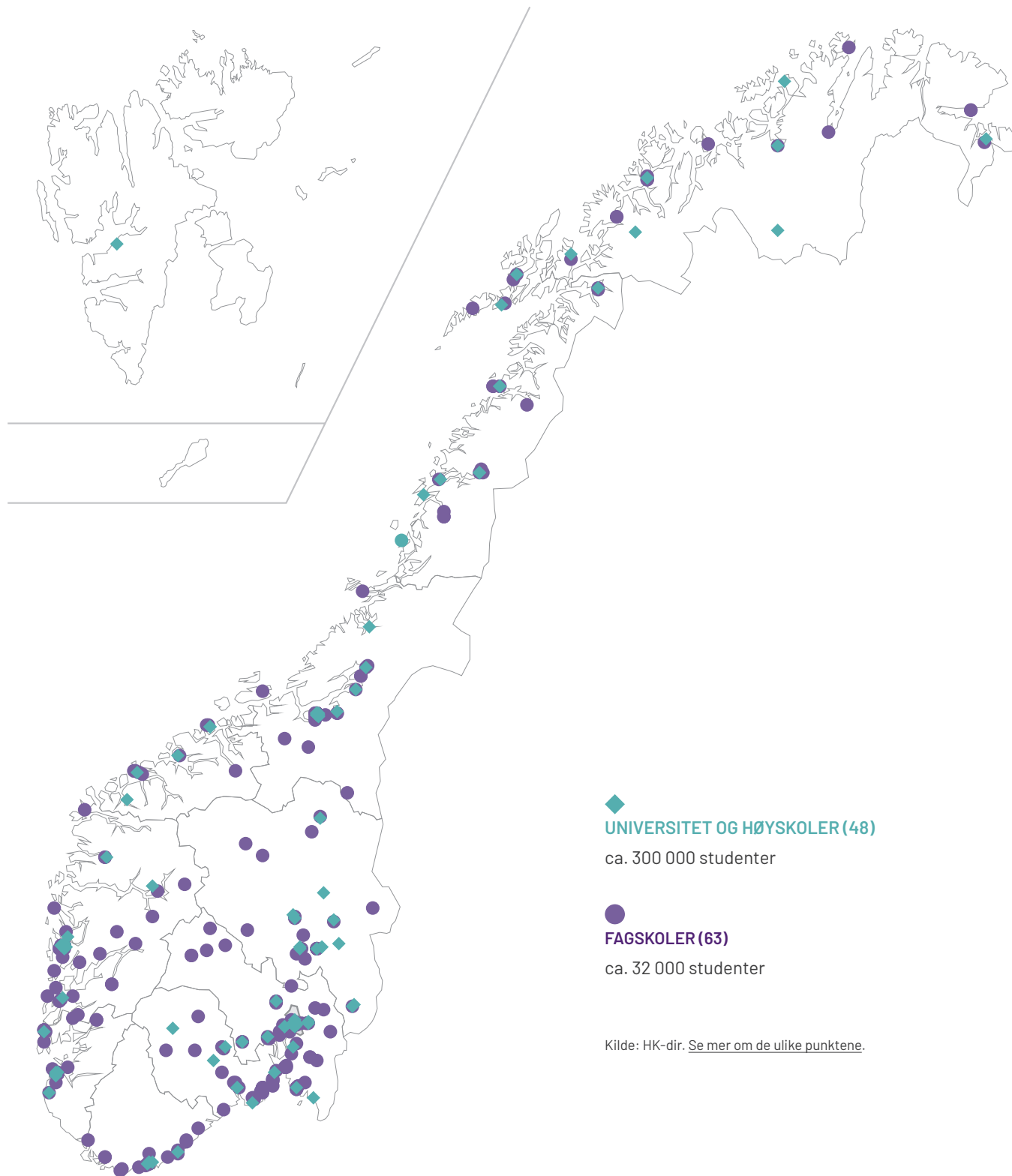
Kommentar til status

EU-prosjektet LOBSTER er ferdigstilt, og rapporteringen er godkjent av EU. Gjennom LOBSTER er det utviklet flere veiledningsverktøy som NOKUT kan bruke for å veilede fagskolesektoren om bruken, utviklingen og videreutviklingen av læringsutbyttebeskrivelser. Vi har utviklet nye veiledningstekster på nokut.no, informasjonsvideoer og brosjyrer om læringsutbyttebeskrivelser. Ferdigstillingen av prosjektet har bidratt til å styrke NOKUTs kunnskapsgrunnlag og veiledningskompetanse når det gjelder arbeid med læringsutbyttebeskrivelser gjennom blant annet interne arbeidsøker og kompetanseheving i NOKUT.

Høsten 2024 bidro NOKUT også i en større undersøkelse om Norges implementering av det europeiske kvalifikasjonsrammeverket for livslang læring (EQF). Undersøkelsen gjennomføres annethvert år av The European Centre for the Development of Vocational Training (CEDEFOP).

F8

Alle studiesteder og antall studenter innen høyere utdanning og høyere yrkesfaglig utdanning 2024

De norske institusjonene

Institusjonene innen norsk høyere utdanning og høyere yrkesfaglig utdanning er heterogene. Flere av dem har vide faglige fullmakter, samtidig som mange er små og har avgrensa faglige fullmakter. Samfunnsoppdraget, rollene, strategiene og regelverket for høyere utdanning og høyere yrkesfaglig utdanning og de ulike institusjonene og utdanningstypene varierer.

Høyere utdanning ...

er utdanning som bygger på videregående utdanning eller tilsvarende erfaring og som tas på et universitet eller en høyskole. Utdanningen skal være basert på det fremste innenfor forskning, kunstnerisk utviklingsarbeid, faglig utviklingsarbeid og erfaringskunnskap. Grads-systemet består av gradene bachelor, master og philosophia doctor (ph.d.) eller philosophia doctor i kunstnerisk utviklingsarbeid (ph.d. i kunstnerisk utviklingsarbeid). Institusjonene er delt i fire kategorier, universitet, vitenskapelig høyskole, høyskole med institusjonsakkreditering og høyskole med akkrediterte studietilbud.

Universiteter har vid myndighet til å akkreditere egne studietilbud på alle nivåer. Vitenskapelige høyskoler og høyskoler med institusjonsakkreditering kan akkreditere egne studietilbud på lavere grads nivå. På fagområder der institusjonene kan tildele doktorgrad, kan de akkreditere egne studietilbud på høyere grads nivå. På fagområder der institusjonene ikke kan tildele doktorgrad, må de søke NOKUT om akkreditering av studietilbud på høyere grads- og doktorgradsnivå.

Fagskoleutdanning ...

er høyere yrkesfaglige utdanninger. Disse utdanningene skal gi kompetanse som kan tas i bruk i arbeidslivet uten ytterligere generelle opplæringstiltak. Tradisjonelt var fagskolene små og med ulik bakgrunn og ulike grunner for at de ble opprettet. Ofte ble utdanningstilbud opprettet for å dekke et bestemt behov i arbeidslivet. I 2018 ble fagskoleutdanning i fagskoleloven definert som høyere yrkesfaglig utdanning. I dag er det også mange store fagskoler som tilbyr flere utdanningstilbud med akkrediterte fagområder. Dette gir fagskolene en fullmakt til å opprette studieprogram innenfor det akkrediterte fagområdet uten å søke NOKUT først.

MÅL 2

NOKUTs virkemidler for ekstern kvalitetssikring er treffsikre og bidrar til utvikling

I 2024 var det 48 universiteter og høyskoler som tilbød høyere utdanning i Norge. Disse institusjonene hadde til sammen rundt 300 000 studenter. Innen høyere yrkesfaglig utdanning var det 63 fagskoler ved utgangen av 2024, med til sammen om lag 32 000 studenter.

NOKUT skal sikre kvalitet og stimulere til kvalitetsutvikling ved universiteter, høyskoler og fagskoler. Vi forvalter krav til kvalitet fastsatt av Kunnskapsdepartementet og har i egen forskrift også satt krav til kvalitet og kvalitetsarbeid både på studietilbuds- og institusjonsnivå. NOKUT følger opp kravene gjennom ulike former for tilsyn og akkrediteringer. Vår ambisjon er å gjennomføre tilsyn og akkrediteringer på en måte som kontrollerer at kravene er oppfylt, og samtidig stimulerer institusjonene til å videreutvikle kvaliteten.

Veilednings- og erfaringsdelingsaktiviteter og evalueringer av utdanningskvalitet er også virkemidler for ekstern kvalitetssikring som sikrer utvikling i hele sektoren.

MÅLOPPNÅELSE

Basert på resultatene og effektene av det planlagte arbeidet i 2024 vurderer vi at NOKUT har god måloppnåelse for de oppgavene som skal underbygge mål 2. Vi har imidlertid utfordringer i akkrediteringsarbeidet med økende restanser på søknader. Dette gjelder søknader om akkreditering av studietilbud både innenfor høyere utdanning og høyere yrkesfaglig utdanning, og om institusjonsakkreditering innen høyere utdanning.

Dette målet har tre styringsparametere, som vi bruker for å vurdere måloppnåelsen:

1. Kvalitetskontroll gjennom regelmessig tilsyn og forutsigbart system for akkreditering
2. Institusjonenes erfaringer med NOKUTs virkemidler for ekstern kvalitetssikring
3. Etterlevelse av regelverk og forskrifter som NOKUT forvalter

Fordelt på styringsparameterne ser vi følgende effekter av NOKUTs arbeid i 2024.

Kvalitetskontroll gjennom regelmessig tilsyn og forutsigbart system for akkreditering

Behandling av akkrediteringssøknader og tilsyn i 2024 er planlagt og gjennomført innenfor de rammene NOKUT er gitt.

Akkreditering: NOKUT har i 2024 gjort vedtak på totalt 37 av 49 planlagte akkrediteringssøknader. I 2024 ble NOKUT klaget inn til Sivilombudet for saksbehandlingstiden for akkreditering av studieprogrammer. Vi vil rette oss etter uttalelsen fra ombudet, har gjennomgått rutinene våre for prioritering av søknader og sørge for at prioriteringen av søknader er i tråd med det forvaltningsmessige

likhetsprinsippet. NOKUT arbeider systematisk med å prioritere og styrke arbeidet med behandling av akkrediteringssøknader.

Tilsyn og kontroll: NOKUT har i 2024 ferdigstilt 21 planlagte tilsyn, og har satt i gang 11 nye tilsyn. Tilsynene omfatter periodiske tilsyn med kvalitetsarbeid, tilsyn med institusjonsakkreditering, tilsyn med studietilbud og kvalitetsarbeid for fagskole samt økonomisk tilsyn. Tilsyn med det systematiske kvalitetsarbeidet innen høyere utdanning er gjennomført etter planen. Vi er i rute med den tredje runden av periodisk tilsyn

og er klare for å starte den fjerde runden i 2025. Den periodiske oppfølgingen av universiteter og høyskoler er bærebjelken vår for at norsk høyere utdanning og NOKUT skal oppfylle standardene for kvalitetssikring av høyere utdanning i ESG.

NOKUT har også utført kontroll med samfunns-sikkerhet, så vel som kontroll av årsregnskap og årsrapporter fra private institusjoner og studentsamskipnader.

Institusjonenes erfaringer med NOKUTs virkemidler for ekstern kvalitetssikring

Institusjoner som har gjennomgått tilsyn og/eller fått behandlet akkrediteringssøknader, har gitt tilbakemeldinger om at NOKUTs eksterne kvalitetssikring er nyttig. Institusjonene

mener at NOKUT bidrar til at de videreutvikler kvaliteten på egne utdanninger.

I forbindelse med forberedelsene til NOKUTs

fjerde runde med periodisk oppfølging av universiteter og høyskoler har vi systematisert tilbakemeldingene fra institusjonen om tredje runde og brukt disse aktivt i utviklingsarbeidet.

Etterleving av regelverk og forskrifter som NOKUT forvalter

Vi jobber kontinuerlig med å veilede om regelverket til søkere om akkreditering og til institusjoner som skal gjennomgå tilsyn. Vi får også oppdrag fra Kunnskapsdepartementet

om å bidra i utforming og justering av aktuelle regelverk. I 2024 har Kunnskapsdepartementet arbeidet med å forenkle og tydeliggjøre regelverket når det gjelder krav til akkrediterte høy-

skoler, vitenskapelige høyskoler, universiteter, kvalitetssystemer og kvalitetsarbeid. NOKUT har bidratt med kompetanse og kapasitet inn i dette arbeidet.

Rapportering på resultater og effekter

Akkrediteringer – høyere utdanning

NOKUT behandler søknader om akkreditering av utdanninger på bachelor-, master- og doktorgradsnivå og akkreditering av høyskoler, vitenskapelige høyskoler og universiteter.

Status

Resultatmål er delvis oppnådd

Kommentar til status

NOKUT mottar årlig søknader om akkreditering av nye studietilbud fra nye aktører og høyskoler som ikke selv kan akkreditere nye studietilbud, og fra universiteter om akkreditering av profesjonsstudium i psykologi og master i rettsvitenskap. Vi har gjort vedtak på 6 av 12 planlagte søknader om akkreditering av studietilbud. Utover dette har 3 søknader om akkreditering av studietilbud enten blitt avvist, søknaden har blitt trukket, eller søkeren har fått tilsagn etter at søknaden har blitt behandlet hos oss. NOKUT har de siste årene også mottatt flere søknader fra høyskoler som søker om å bli akkreditert høyskole, og fra akkrediterte høyskoler som søker om å bli akkreditert som universitet. Vi har i 2024 gjort vedtak på 2 av 3 planlagte søknader om akkreditering av institusjoner.

Vi startet imidlertid 2024 med et etterslep på totalt 27 akkrediteringssøknader. Tallet omfatter søknader om akkreditering av både studietilbud og institusjoner. Flesteparten er søknader om akkreditering av bachelor- og masterutdanninger som vi ikke hadde kapasitet til å behandle i 2023. Ved inngangen til 2025 var etterslepet på alle typer av akkrediteringer for høyere utdanning økt til totalt 34.

NOKUT har dermed fortsatt et etterslep som er høyere enn det som skal til for å oppnå en akseptabel saksbehandlingstid, både for søknader om akkreditering av studietilbud og institusjoner.

I 2024 uttalte Sivilombudet, etter å ha mottatt en klage på NOKUT, at de mener at en forventet saksbehandlingstid i NOKUT på mer enn to år for akkreditering av studieprogrammer i høyere utdanning er i strid med kravene til saksbehandlingstid i forvaltningsloven. Vi fikk også kritikk for generell prioritering av mastersøknader framfor bachelorsøknader og manglende informasjon til søkerne om forventet saksbehandlingstid. NOKUT har gjennomgått rutine for prioritering av søknader. Som en del av rutinen inngår blant annet at alle søkere skal få informasjon om estimert saksbehandlingstid så snart vi har estimert dette.

Kunnskapsdepartementet har i 2024 arbeidet med å forenkle og tydeliggjøre regelverket for krav til akkrediterte institusjoner. NOKUT har bidratt med kompetanse og kapasitet inn i dette arbeidet. NOKUT har høsten 2024 startet arbeidet med å implementere det nye regelverket i prosesser og veiledere. Vi har også bidratt i Kunnskapsdepartementets arbeid med å slå sammen, tydeliggjøre og forenkle kravene til akkreditering av studietilbud på bachelor-, master- og doktorgradsnivå. Dette arbeidet fortsetter i 2025.

Akkrediteringer – høyere yrkesfaglig utdanning

NOKUT mottar og behandler søknader om akkreditering av utdanningstilbud på fagskoler og akkrediteringer av hele fagområder. På sikt skal NOKUT også behandle søknader om akkreditering av fagskoler (institusjonsakkreditering).

Status

Resultatmål er delvis oppnådd

Kommentar til status

I 2024 fattet vi 14 vedtak om fagskoleutdanninger og 15 vedtak om fagområdeakkrediteringer. Resultatmålet var vedtak i 18 søknader om akkreditering av høyere yrkesfaglige studietilbud og 16 søknader om fagområdeakkrediteringer. I tillegg har vi startet saksbehandlingen for 20 søknader om fagområder som kom inn til søknadsfristen i november i 2023.

Vi prioriterte å behandle søknader om fagområdeakkrediteringer for på den måten bidra til flere fullmakter i fagskolesektoren. En

fagområdeakkreditering gir fagskolen større fullmakter til selv å starte opp høyere yrkesfaglige utdanninger. Dermed kan de lettere starte slike utdanninger som arbeidslivet etterspør, uten å måtte søke NOKUT om akkreditering. Dette vil forhåpentligvis også bidra til å redusere ventetiden for søknader om akkreditering av fagskoleutdanninger.

Ved inngangen til 2024 hadde vi en restanse på 102 søknader om akkreditering av nye høyere yrkesfaglige utdanninger og 25 søknader om fagområdeakkrediteringer. Ved inngangen til 2025 har søknadskøen økt for begge typer akkreditering, til henholdsvis 114 og 30 søknader. NOKUT vurderer nye tiltak for å få ned etterslepet av søknader i den kommende perioden.

I slutten av juni mottok NOKUT melding om at fagskole delen av Studieforbundet AOF Norge (Studieforbundet) ble avvirket. Ved Oslo tingretts kjennelse av 2. juli 2024 ble Studieforbundet Norge tatt under behandling som konkursbo. Konkursboet inngikk den 26. juli 2024 avtale med Akademiet Utdanning (Akademiet) om delvis overdragelse av Studieforbundets

virksomhet, og dette aktualiserte spørsmålet om hvorvidt de akkrediterte studietilbudene fulgte med. NOKUT konkluderte med at fagskoleakkrediteringene til Studieforbundet ikke fulgte med da deler av konkursboet ble solgt, og fattet vedtak i saken 18. oktober. Akademiet begjærte midlertidig forføyning for Oslo tingrett 25. september 2024 mot staten/Kunnskapsdepartementet. Kravet gikk ut på at saksøkerne hadde rett til å drive fagskolevirksomhet videre med den akkrediteringen som Studieforbundet hadde hatt. Begjæringen ble ikke tatt til følge, og staten ble frifunnet ved Oslo tingretts kjennelse av 29. oktober 2024. Kjennelsen er ikke anket. Heller ikke en klage behandlet av klagenemnden for høyere yrkesfaglig utdanning førte fram. Klagenemndens vedtak er endelig og kan ikke påklages. Prosessen har vært omfattende og ressurskrevende, både behandlingen av kravet om rett til å drive fagskolevirksomhet videre med akkreditering gitt av Studieforbundet, samt etterfølgende mediehåndtering og oppfølging av rettslige krav og klager.

Tilsyn – høyere utdanning

NOKUT fører tilsyn med utdanningskvaliteten ved universiteter, vitenskapelige høyskoler og høyskoler. I tilsynsarbeidet skal vi både kontrollere kvalitetsarbeidet og stimulere til kvalitetsutvikling ved institusjonene.

Status

Resultatmål er oppnådd

Kommentar til status

Målet for 2024 var å gjennomføre 16 tilsyn med institusjonenes systematiske kvalitetsarbeid ved høyskoler med akkrediterte studietilbud. Det vil si høyskoler uten institusjonsakkreditering og fullmakter til å akkreditere studietilbud selv. Dette var de siste tilsynene i NOKUTs tredje runde med periodisk oppfølging av høyere utdanning.

Arbeidet med tilsynene har gått som planlagt, men et flertall av høyskolene hadde mangler i kvalitetsarbeidet som de må rette opp for å sikre at de oppfyller kravene til systematisk kvalitetsarbeid i loven og forskriftene. Høyskolene har fått pålegg om å rette opp manglene innen maksimum ett år. NOKUT vil derfor jobbe

videre med disse tilsynene også i 2025–2026, samtidig som vi har igangsatt den fjerde runden med periodisk oppfølging med ny metodikk og justert regelverk.

NOKUT har i 2024 også fullført et tilsyn med akkrediteringen til én akkreditert høyskole. Tilsynet konkluderte med at høyskolen oppfylte kravene til akkreditering, og tilsynet er avsluttet. Kunnskapsdepartementet har i 2024 arbeidet med å forenkle og tydeliggjøre regelverket når det gjelder krav til kvalitetssystemer og kvalitetsarbeid. NOKUT har bidratt med kompetanse og kapasitet i dette arbeidet. Høsten 2024 startet vi arbeidet med å implementere det nye regelverket i prosesser og veiledere.

NOKUTs periodiske oppfølging

Alle universiteter og høyskoler skal ha et tilfredsstillende internt system for å sikre og videreutvikle utdanningskvaliteten. Kriteriene for det interne kvalitetsarbeidet ved universiteter og høyskoler og for NOKUTs eksterne kvalitetssikring skal være i samsvar med kravene i de europeiske standardene og retningslinjene for kvalitetssikring i høyere utdanning (jf. universitets- og høyskoleloven).

NOKUTs oppfølging av institusjonenes kvalitetsarbeid skal gjennomføres periodisk. NOKUT skal også føre tilsyn med at institusjonene og studietilbudene oppfyller de gjeldende standardene og kriteriene for akkreditering. NOKUTs eksterne kvalitetssikring og utdanningsevalueringer skal sikre at norsk høyere utdanning har god kvalitet.

Periodisk oppfølging av kvalitetsarbeid 2003–2024

NOKUT har siden 2003 gjennomført tre runder med periodisk oppfølging, hvor de to første rundene ble kalt evaluering og den tredje ble kalt tilsyn. I alle rundene har vi prioritert innhenting av primærdokumentasjon fra institusjonene og i noe mindre grad egenvurdering. I runde 3 gjennomførte vi tilsyn ved 48 institusjoner som tilbyr høyere utdanning i Norge.

En oversikt over alle institusjonene som NOKUT har fulgt opp i denne perioden, [ligger tilgjengelig på nettsidene våre](#).

Periodisk oppfølging fra og med 2025

Den fjerde runden med periodisk oppfølging starter i 2025 og skal gå fram til 2033. I den fjerde runden dreier vi metodikken mer mot egenvurdering og utvikling, og mot mer målrettet innhenting av primærdokumentasjon. Dreiningen bidrar også til at metodikken blir mer i tråd med standardene i ESG og den internasjonale utviklingen innen eksterne kvalitetssikring.

Høgskulen på Vestlandet, Nord universitet, Universitetet i Innlandet, Universitetet i Sørøst-Norge og VID vitenskapelige høyskole, med til sammen rundt 65 500 studenter, utgjør den første gruppen som skal gjennom en slik oppfølging. NOKUT har holdt et informasjonsmøte for institusjonene, og én person fra hver institusjon har vært med i en referansegruppe for NOKUTs arbeid med spørsmål til institusjonenes egenvurdering.

Tilsyn – høyere yrkesfaglig utdanning

NOKUT fører tilsyn med fagskolars kvalitetsarbeid og med at fagskoler oppfyller vilkårene for akkreditering. Vi åpner tilsyn ved mistanke om kvalitetssvikt, blant annet basert på bekymringsmeldinger. Bekymringsmeldingene er en kilde til informasjon om tilstanden hos fagskolene og kan gi indikasjoner på manglende regelverksetterlevelse. NOKUT vurderer i hver enkelt sak om det må iverksettes tiltak overfor den aktuelle fagskolen.

Status

Resultatmål er delvis oppnådd

Kommentar til status

Resultatmålet for året var

- å ferdigstille ett tilsyn med kvalitetsarbeid som ble igangsatt i 2023
- å igangsette ett nytt tilsyn med kvalitetsarbeid basert på indikasjoner på kvalitetssvikt
- å ferdigstille to tilsynssaker som ble åpnet på bakgrunn av bekymringsmeldinger i 2022

Resultatmålene ble delvis oppnådd. Vi ferdigstilte ett tilsyn med kvalitetsarbeid. Dette var på bakgrunn av at NOKUT fattet vedtak i 2021 om at NKI Fagskoler ikke oppfylte alle krav til kvalitetsarbeid, og NKI Fagskoler mistet da retten til å søke om akkreditering av nye fagskoleutdanninger. NKI Fagskoler ba om nytt tilsyn i 2023. Alle krav ble da vurdert som oppfylt, og tilsynet ble avsluttet i 2024. I tillegg fattet NOKUT vedtak om at NKI Fagskoler får tilbake retten til å søke om nye akkrediteringer. NOKUT fikk imidlertid ikke igangsatt ett nytt tilsyn med kvalitetsarbeid. I stedet prioriterte vi arbeidet med å ferdigstille de to tilsynene med økonomi og med krav som gjelder for akkreditering og drift av fagskoleutdanning. Det var et mer omfattende arbeid enn ventet å følge opp påleggene om retting som fagskolene fikk. Ett av de to tilsynene er avsluttet, mens det andre er i avslutningsfasen.

NOKUT fattet i tillegg vedtak om retting i ett tilsyn i 2024 knyttet til krav som gjaldt akkreditering og drift av fagskoleutdanning. Dette tilsynet skulle vært ferdig behandlet i 2023, men nye opplysninger gjorde det nødvendig med utvidede vurderinger. Fagskolene har frist

for retting i mai 2025, og NOKUT skal vurdere rettingen før tilsynet kan avsluttes.

Vi mottok 27 bekymringsmeldinger i 2024 knyttet til forhold i fagskolesektoren, og har fulgt opp 25 av disse. De fleste bekymringsmeldingene håndteres ved at vi veileder de som har meldt inn bekymringen. I noen tilfeller ber vi den aktuelle fagskolen om en nærmere redegjørelse. Disse forklaringene bidrar til å avklare om det er nødvendig med ytterligere tiltak fra NOKUTs side, og fagskolene får mulighet til å rette opp mulige mangler. Bekymringsmeldingene gjelder 15 navngitte fagskoler og 2 saker hvor navnet til fagskolens navn ikke er kjent. Det var 2 meldinger som ikke omhandlet fagskole.

NOKUTs tilsyn av høyere yrkesfaglig utdanning

Gjennom tilsyn med kvalitetsarbeid skal NOKUT bidra til å styrke fagskolenes evne til å kvalitetssikre og videreutvikle utdanningene sine. Fagskolene er pålagt å ha et tilfredsstillende internt system for kvalitetssikring som bidrar til kvalitetsutvikling, forbedringer og utdanningenes yrkesrelevans. Systemet skal også bidra til å avdekke eventuelt sviktende kvalitet i utdanningene. Systemet for kvalitetssikring er fagskolens verktøy i kvalitetsarbeidet. Systemet skal vise målene, hvordan kvalitetsarbeidet skal utføres, ansvarsforhold og rapporteringslinjene. Det er likevel ikke lovfestet at NOKUT skal føre periodisk tilsyn med kvalitetsarbeidet ved fagskoler, slik som i lov for universitet og høyskoler.

NOKUT kan også føre tilsyn med at fagskoler oppfyller vilkårene for akkreditering. Vi åpner tilsyn ved mistanke om kvalitetssvikt, blant annet basert på bekymringsmeldinger. Bekymringsmeldingene er en kilde til informasjon om tilstanden hos fagskolene og kan gi indikasjoner på manglende regelverksetterlevelse. NOKUT vurderer i hver enkelt sak om det må iverksettes tiltak overfor den aktuelle fagskolen.

Økonomisk tilsyn

NOKUT har fått delegert fra Kunnskapsdepartementet myndighet til og ansvar for å føre tilsyn med økonomi og regelverksetterlevelse ved private fag- og høyskoler og studentsamskipnader. Hovedformålet med de økonomiske tilsynene er å kontrollere at offentlige tilskudd og studentenes egenbetaling benyttes til den akkrediterte utdanningen og innenfor lovens formål.

Status

Resultatmål er oppnådd

Kommentar til status

I 2024 skulle vi gjennomføre to økonomiske tilsyn, derav ett fullskala økonomisk tilsyn ved en privat fagskole og minst ett skalert økonomisk tilsyn. Resultatmålet for 2024 er oppnådd, med unntak av noen mindre forsinkelser.

Fullskala-tilsynet ble åpnet på bakgrunn av en risikovurdering av både privat fagskolesektor og privat høyskolesektor. Tilsynet har vært krevende. Den endelige tilsynsrapporten er planlagt våren 2025.

Videre har NOKUT gjennom skalerte tilsynsprosesser fattet vedtak overfor to andre private fagskoler. Disse tilsynene kan gjennomføres

basert på konkrete funn i årsrapportene til institusjonene, eller hvis vi på andre måter får klare indikasjoner på regelverksbrudd. Vi har satt i gang ytterligere to skalerte tilsyn.

Både fullskala-tilsynene og de skalerte tilsynene er egnet til å avdekke og korrigere brudd på regelverket de private institusjonene skal etterleve, slik som misbruk av tilskuddsmidler og studentenes egenbetaling. Som våre øvrige tilsyn utgjør de økonomiske tilsynene også en viktig arena for kunnskapsoverføring og veiledning.

Gjennomføre regelverksoppdrag på oppdrag fra Kunnskapsdepartementet

NOKUT får årlig en rekke regelverksoppdrag fra Kunnskapsdepartementet, både gjennom tildelingsbrevet og i særskilte oppdragsbrev. NOKUT har i 2024 mottatt følgende regelverksoppdrag fra departementet:

- å ferdigstille ett tilsyn med kvalitetsarbeid som ble igangsatt i 2023
- bistå i arbeidet med sammenslåing av studiekvalitets- og studietilsynsforskriften, herunder
 - › nye krav til institusjonsakkreditering for høyere utdanning
 - › nye krav til kvalitetssystemer og kvalitetsarbeid – høyere utdanning
 - › vilkår for akkreditering av studietilbud

Status

Resultatmål er oppnådd

Kommentar til status

Oppdragene fra Kunnskapsdepartementet er gjennomført og levert til de oppsatte fristene. NOKUT har fått gode tilbakemeldinger på oppdragene fra departementet.

Etter en omfattende utredning med god involvering av relevante aktører i fagskolesektoren sendte NOKUT våren 2024 et utkast til høringsnotat med forslag til kriterier for institusjonsakkreditering av fagskoler til Kunnskapsdepartementet. Etter dialog med NOKUT om mulige endringer i kriteriene har departementet sendt forslaget på høring. Departementet har informert om at endringene ikke blir fastsatt før tidlig på våren 2025. NOKUT vil foreslå endringer i fagskoletilsynsforskriften i en egen høring før vi begynner å behandle søknader fra fagskolene om institusjonsakkreditering.

Hele regelverket som regulerer kvaliteten på høyere utdanning og NOKUTs tilhørende virkemidler, er i endring. NOKUT har våren 2024 i flere runder gitt innspill til Kunnskaps-

departementet i arbeidet med sammenslåing av studiekvalitets- og studietilsynsforskriften. Departementet sendte i juni forslag til endringer i studiekvalitetsforskriften med nye krav til institusjonsakkreditering av høyere institusjoner og deres kvalitetsarbeid, med høringsfrist 30. september 2024. De nye reglene skal inn i departementets nye forskrift til universitets- og høyskoleloven (universitets- og høyskoleforskriften) og skal virke fra 1. januar 2025.

NOKUT har også høsten 2024 i flere runder gitt innspill til departementet i arbeidet med å slå sammen de øvrige bestemmelsene i studiekvalitetsforskriften og studietilsynsforskriften, herunder krav til akkreditering av utdanninger på bachelor-, master- og doktorgradsnivå. Dette arbeidet vil også foregå i 2025.

Kontrolloppgaver på oppdrag fra Kunnskapsdepartementet

NOKUT kontrollerer og rapporterer til Kunnskapsdepartementet på økonomiforvaltningen ved statlige og private universiteter og høyskoler, og studentsamskipnadene og private fagskoler. Vi gjør også kontroll av samfunnssikkerhetsarbeidet ved statlige virksomheter på nivå 1 og 2. NOKUT er pålagt av departementet å gjennomføre disse oppdragene gjennom tildelingsbrevet.

Status

Resultatmål er oppnådd

Kommentar til status

NOKUT har oppnådd alle resultatmålene for 2024. Vi har kontrollert

- økonomiforvaltningen til alle
 - › statlige virksomheter innenfor høyere utdanning og forskning
 - › private høyskoler med tilskudd
 - › studentsamskipnadene
 - › private fagskoler med tilskudd
 - › private høyskoler uten tilskudd
- eierskapsforvaltning
 - › utkast til beretninger til Riksrevisjonen
 - › analyse og rapport
- årsregnskap og regnskap
- samfunnssikkerhet på nivå 1 og 2
 - › rapport til Kunnskapsdepartementet etter gjennomført kontroll på nivå 1 for 26 virksomheter
 - › rapport til Kunnskapsdepartementet etter gjennomført kontroll på nivå 2 for utvalgte virksomheter

Kontroll av økonomiforvaltningen ved statlige institusjoner

NOKUT har ansvaret for kontroll av økonomiforvaltningen ved statlige institusjoner og virksomheter som er underlagt Kunnskapsdepartementet. Dette innebærer at vi kontrollerer kvaliteten på rapporteringen for virksomhetene om styring og kontroll. I tillegg består kontrollen av en analyse av økonomien til virksomhetene knyttet til enkelte indikatorer. Vi påpeker også svakheter og foreslår forbedringer i rapporteringskravene.

Økonomikontrollen er egnet til å avdekke enkelte innholdsmessige mangler og manglende rapportering, og til å finne ut om innholdet i årsrapporten er i samsvar med rapporteringskravene fra departementet. Av de 26 virksomhetene vi kontrollerte i 2024, er det kun én som har rapportert i tråd med alle kravene. Vi har rapportert til departementet hvilke institusjoner har svak økonomi eller svakheter ved rapporteringen. I rapporten kommer vi med forslag til hvordan Kunnskapsdepartementet/NOKUT kan følge opp funnene i kontrollene.

Kontroll av eierskapsforvaltningen ved statlige institusjoner

NOKUT har gjennomført et arbeid med å skrive utkast til beretninger som Kunnskapsdepartementet årlig sender til Riksrevisjonen om eierskapsforvaltningen til høyskoler og universiteter. I tillegg har NOKUT utført en kontroll og en analyse av selskapsøkonomien og eierskapsforvaltningen til institusjonene av disse selskapene.

NOKUTs arbeid har bidratt til at universitetene og høyskolene har fått en klarere bestilling knyttet til beretningene. Arbeidet har også bidratt til at styresmaktene har fått bedre rapportering

og økt kunnskap om selskapsøkonomien og eierskapsforvaltningen til universitetene og høyskolene.

Kontroll av årsregnskap og regnskap ved private institusjoner og studentsamskipnader

Økonomikontrollen er egnet til å avdekke enkelte innholdsmessige mangler, manglende rapportering og svakheter i økonomien, og til å finne ut om innholdet i årsberetningen fra styret er i samsvar med rapporteringskravene fra Kunnskapsdepartementet og NOKUT. Dette kommer i tillegg til tilsynsvirksomheten vår.

I 2024 kontrollerte vi alle private fagskoler som får offentlig tilskudd, 27 i alt, og fant mangler ved rapporteringen hos 15 av dem. Vi kontrollerte og analyserte også økonomien og kontrollerte kvaliteten på rapporteringen om styring og kontroll hos de private høyskolene som mottar offentlig tilskudd, i alt 15. Vi fant mangler ved rapporteringen hos 14 av de private høyskolene. I tillegg kontrollerte vi 14 studentsamskipnader. Vi fant mangler ved rapporteringen hos alle studentsamskipnadene.

NOKUT har i tillegg analysert økonomien til de ni private høyskolene som ikke mottar offentlig tilskudd, i 2024. NOKUT har avdekket svakheter ved økonomien hos syv av dem.

Vi har rapportert til departementet hvilke virksomheter som har svak økonomi eller svakheter ved rapporteringen for alle fire sektorene. I rapportene kommer vi med forslag til hvordan Kunnskapsdepartementet/NOKUT kan følge opp funnene i kontrollene.

Kontroll av arbeidet med samfunnssikkerheten ved statlige institusjoner og virksomheter

Den årlige kontrollen av virksomhetenes årsrapporter inkluderer en samlet oversikt over antall avvik fra departementets rapporteringskrav på området, noe som viser hvordan virksomhetene arbeider med samfunnssikkerhet.

Ved årets nivå 1-kontroll gikk vi gjennom virksomhetenes årsrapporter, og så på de fire rapporteringspunktene nedfelt i tildelingsbrevet fra Kunnskapsdepartementet for 2023. Det var avvikende rapportering på alle punkter,

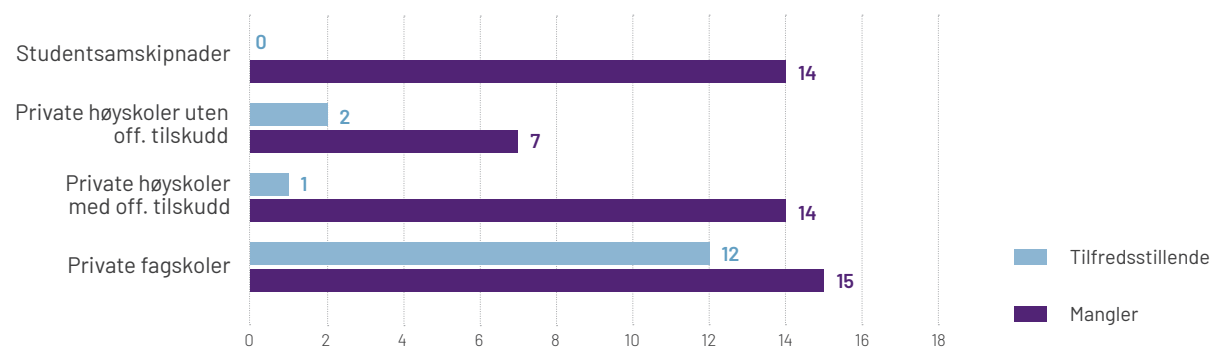
men flest avvik på rapporteringspunktet om kartlegging av verdier og avhengigheter.

Ved nivå 2-kontrollen gikk vi gjennom fire utvalgte virksomheters særskilte rapportering på arbeidet med samfunnssikkerhet i 2023. Valget av virksomheter ble tatt på bakgrunn av en risikovurdering som baserte seg på tidligere kontroller. Kontrollen tok utgangspunkt i dokumentasjon sendt inn av de utvalgte virksomhetene, og det ble avdekket avvik hos samtlige.

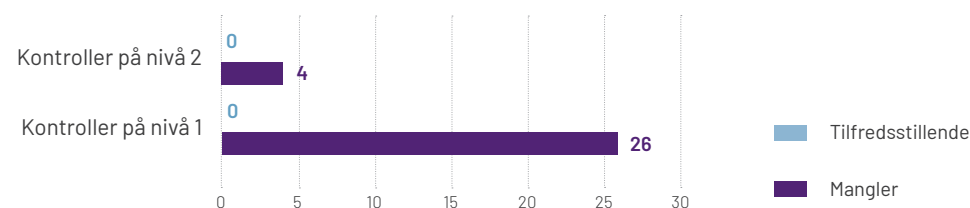
F9

Kontrolloppgaver på oppdrag fra KD

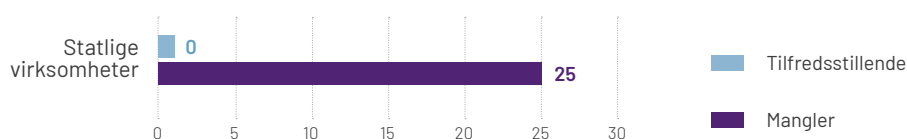
Kontroll av årsregnskap og regnskap 2024

Kontroll av samfunnssikkerhet 2024

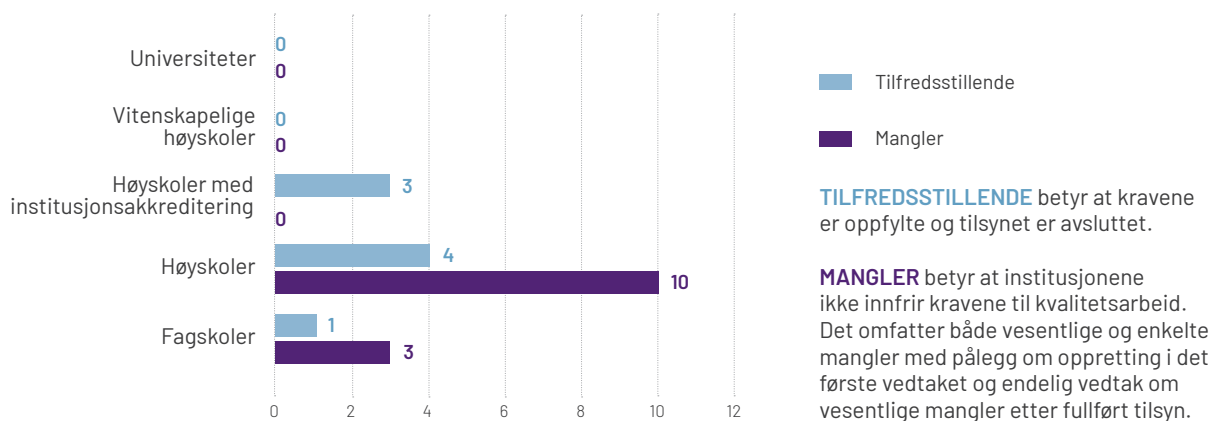

Kontroll av økonomiforvaltningen 2024

F10

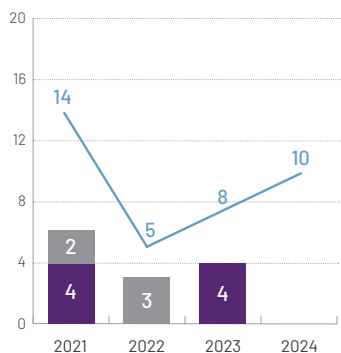
Det totale antallet tilsyn som NOKUT fullførte i 2024

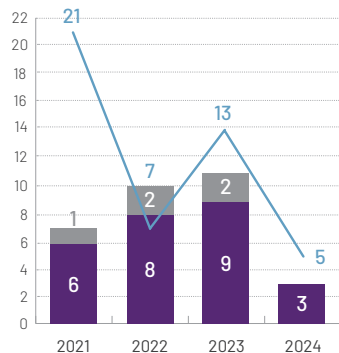
Søknader om akkreditering og vedtak fattet i 2021-2024*

■ Søknader ■ Innvilget akkreditering ■ Avslått akkreditering

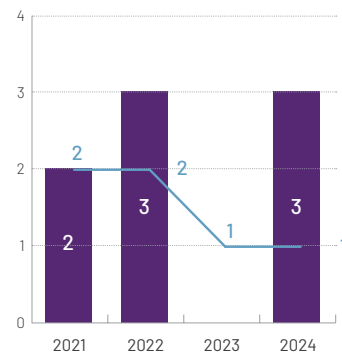
Bachelorgrader

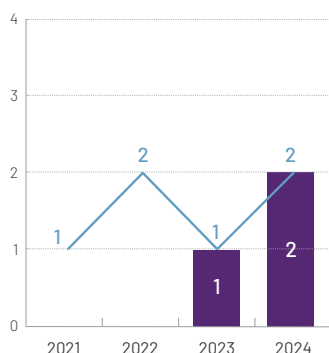
Mastergrader

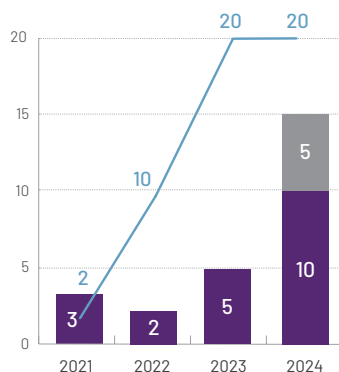
Ph.d

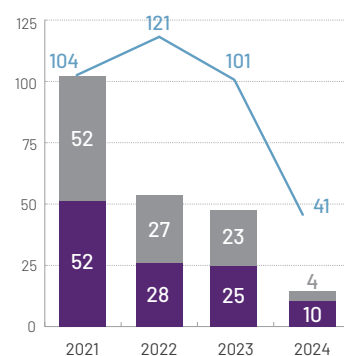
Institusjonsakkrediteringer

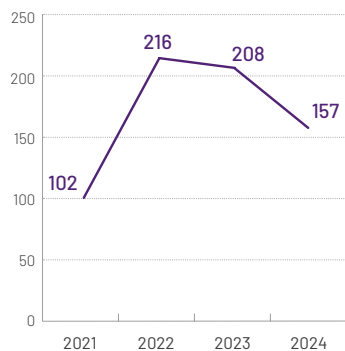
Fagområdeakkrediteringer

Utdanningstilbud ved fagskoler

Antall endringsmeldinger i utdanninger ved fagskole

* Figurene viser antall søknader vi mottok i 2024 og hvor mange søknader vi har gjort vedtak på i 2024 fordelt på akkrediteringer og avslag. Det er ikke nødvendigvis slik at det er de samme søknadene som kommer inn som vi også behandler i løpet av et år. I tillegg kan søknader trekkes av søkeren selv underveis i behandlingen.

F12

Nye utdanningstilbud akkreditert av NOKUT i 2024

Høyere yrkesfaglig utdanning

Nye utdanningstilbud	Fagskole	Studiested
Bærekraftige campingplasser – utvikling og drift	Nordland fagskole	Svolvær, Lillehammer
Drift av havn	Fagskolen i Nord	Gardermoen, Tromsø
Applikasjonsutvikling for mobile enheter	Gokstad Akademiet AS	Oslo, Sandefjord, internett
Psykisk helse og rusarbeid	Fagskolen Diakonova AS	Bergen, Oslo
Palliasjon	Fagskolen Diakonova AS	Bergen, Oslo
Utvikling av single page applications for web frontend	Fagskolen Get Academy AS	Internett
Arbeid med de yngste barna (0–3 år) i barnehagen	Trøndelag høyere yrkesfagskole	Levanger
Ledelse i praksis (*)	Datapower Skole AS	Steinkjer
Prosjektregnskap og prosjektstyring (*)	Datapower Skole AS	Steinkjer
Bærekraftig gjenvinning av avfall (*)	AOF Østfold	Fredrikstad

F13

Nye utdanningstilbud akkreditert av NOKUT i 2024

Høyere utdanning

Nye utdanningstilbud	Høgskole eller universitet	Studiested
Master i profesjonsstudium i psykologi	Universitetet i Stavanger	Stavanger
Master i sykepleie innen psykisk helse, rus og avhengighet	Lovisenberg Diakonale Høgskole	Oslo
Master i barnehagekunnskap med vekt på kultur, nærmiljø og samfunn (erfaringsbasert)	NLA Høgskolen	Bergen, Oslo
Ph.d. i helsevitenskap	VID vitenskapelig høgskole	Bergen, Stavanger, Oslo
Ph.d. i kunstnerisk utviklingsarbeid i utøvende og skapende kunst (fellesgrad)	Høgskolen i Østfold, UiT Norges arktiske universitet og Universitetet i Innlandet	Tromsø, Kabelvåg, Lillehammer, Fredrikstad m.fl.
Ph.d. i utdanning, språk og kultur	Høgskulen i Volda	Volda

MÅL 3

Samfunnet er godt informert om kvaliteten i norsk høyere utdanning og høyere yrkesfaglig utdanning

Gjennom å formidle relevant og oppdatert kunnskap og informasjon om kvalitet skal NOKUT bidra til at samfunnet har tillit til kvaliteten på høyere utdanning. Vi gjennomfører de nasjonale undersøkelsene og analysene som vi har ansvaret for, og legger godt til rette for at resultatene blir spredt og tatt i bruk blant annet i forbedringsarbeid hos utdanningsinstitusjonene.

MÅLOPPNÅELSE

Basert på resultatene og effektene av arbeidet vurderer vi at NOKUT i 2024 har god måloppnåelse for de oppgavene som skal underbygge mål 3.

Dette målet har tre styringsparametere, som vi bruker for å vurdere måloppnåelsen:

1. Kunnskap om kvalitet formidles til og brukes av sektor og samfunn
2. Kunnskap om kvalitet brukes i fagpolitisk utvikling
3. Gode arenaer og plattformer for kunnskapsspredning til ulike målgrupper

Fordelt på styringsparameterne ser vi følgende effekter av NOKUTs arbeid i 2024.

Kunnskap om kvalitet formidles til og brukes av sektor og samfunn

Kunnskapen som NOKUT innhenter, må spres videre til sektoren og til samfunnet for at den skal skape verdi. Hele Utdannings-Norge skal kunne dra nytte av innsikt fra NOKUT slik at vi sammen kan øke kvaliteten og tilliten til norsk utdanning.

Vi formidler og sprer relevant kunnskap og innsikt gjennom ulike arenaer og plattformer.

NOKUT gjennomfører korte spørreundersøkelser i etterkant av arrangementene våre, og tilbakemeldinger viser gjennomgående at deltagerne er fornøyde med innholdet og vi oppnår ønsket spredning av kunnskap.

Kunnskap fra NOKUT benyttes av sektoren og samfunnet på ulike måter. Kunnskapen vår om utdanningskvalitet og kompetansen på feltet

benyttes i fagpolitisk utvikling. I tillegg benytter utdanningsinstitusjonene kunnskapen for å utvikle egen kvalitet, for eksempel gjennom oppfølgingen av lektorevalueringen og gjennom erfaringsdelingsseminar i tilknytning til kvalitetstilsyn.

Kunnskap om kvalitet brukes i fagpolitisk utvikling

NOKUTs formål er å sikre og fremme kvalitet i utdanningen, og rollen som fagpolitisk rådgiver faller naturlig innenfor arbeidet med å fremme god utdanningskvalitet. Kunnskapsdepartementet bruker kompetanse og data fra NOKUT i styring og politikkutforming, blant annet i arbeid med regelverksutforming,

stortingsmeldinger, NOU-er, høringsutkast og lignende.

I 2024 har vi bidratt til Tilstandsrapporten for høyere utdanning med funn og data fra våre nasjonale undersøkelser, evalueringer og tilsyn. Vi har bistått departementet med forslag til

vilkår for institusjonsakkreditering for fagskoler. Vi har også bistått i arbeidet med å slå sammen studiekvalitets- og studietilsynsforskriften.

Gode arenaer og plattformer for kunnskapsspredning til ulike målgrupper

NOKUT bruker ulike kanaler og arenaer for å nå ut med informasjon om kvalitetstilstanden i norsk høyere utdanning og høyere yrkesfaglig utdanning. For å sette utdanningskvalitet på dagsordenen bruker vi ulike kommunikasjonsaktiviteter for å skape oppmerksomhet om NOKUTs arbeid, gode praksiser, kvalitetsutfordringer og andre relevante temaer.

NOKUT-konferansen i 2024 tok utgangspunkt i funnene fra Riksrevisjonens rapport om kvalitetsarbeid i høyere utdanning og satte

søkelyset på mangfold og utdanningskvalitet. I 2024 avholdt vi åtte ulike arrangementer, inkludert lansering av resultatene fra våre to studiebarometre. Flere av arrangementene har blitt avholdt i samarbeid med institusjoner. Podkasten vår, NOKUT-podden, tar også opp aktuelle temaer og skaper godt engasjement blant stadig flere lyttere. På denne måten er vi med på å skape arenaer for informasjons- og kunnskapsdeling, styrker kontakten med sektoren og bidrar til erfaringsdeling mellom ulike aktører.

Nettsidene er en viktig kanal for å nå ut med informasjon til brukerne våre. Vi har i 2024 gjennomført en brukertest av nettsidene. Resultatene vil hjelpe oss i arbeidet med å videreutvikle sidene og gjøre dem mer brukervennlige.

Rapportering på resultater og effekter

Studiebarometeret

Studiebarometeret for høyere utdanning og Studiebarometeret for fagskolestudenter gjennomføres hvert år. Disse undersøkelsene gir viktig kunnskap om hvordan studentene opplever utdanningskvaliteten, og resultatene benyttes av institusjonene og studenter, internt i NOKUT og av Kunnskapsdepartementet i arbeid med ulike NOU-er og stortingsmeldinger, samt annet forsknings- og analysearbeid.

Status

Resultatmål er oppnådd

Kommentar til status

Våren 2024 gjennomførte NOKUT for syvende gang en nasjonal undersøkelse om studiekvalitet for høyere yrkesfaglig utdanning. Den ble sendt ut til ca. 24 000 fagskolestudenter på over 800 utdanningstilbud gitt av 61 fagskoler. Rundt 38 prosent, eller nesten 9 500 studenter,

svarte på undersøkelsen. Dette er tilstrekkelig til å gi valide og representative vurderinger. Fagskolestudentene var også i 2024 fornøyd med kvaliteten på utdanningene de går på. Både overordnet og på fagområdene ser vi at tendensen fra i fjor fortsetter. Resultatene blir bedre og er nå i de aller fleste tilfeller på nivå med resultatene før pandemien.

I år stilte vi for første gang studentene spørsmål om bruk av generativ kunstig intelligens. Nesten 60 prosent av studentene svarer at de bruker kunstig intelligens i studiearbeidet, men kun 8 prosent svarer at de bruker det ofte. Kunstig intelligens brukes mest i tekniske fag og minst i helse- og velferdsmateriell. De vanligste formålene når studentene bruker KI, er å forklare temaer, pensum, konsepter, terminologi og lignende, å ha en «diskusjonspartner», å få inspirasjon til oppgaver, idémyldring og lignende, og å kvalitetssikre egen tekst.

Andre viktige funn i årets undersøkelse er at studentene er mer positive til bruk av digitale

verktøy, at arbeidslivets bidrag i utdanningene øker noe, og at heltidsstudentene i snitt bruker noe mindre tid på studiene i 2024 enn i tidligere år. Sammenlignet med 2023 har samlet faglig tidsbruk gått ned fra 38,1 til 36,0 timer i uken.

Høsten 2024 sendte NOKUT ut studentundersøkelsen for høyere utdanning. Svarprosenten ble 37, noe som er tilstrekkelig til å gi valide og representative vurderinger.

I tråd med Kunnskapsdepartementets beslutning om å endre arbeidsdelingen mellom HK-dir og NOKUT, overføres ansvaret for drift av spørreundersøkelsene om studiekvalitet, det vil si studiebarometrene og underviserundersøkelsen, til HK-dir fra 1. januar 2025. NOKUT har arbeidet som normalt med studiebarometrene i 2024 og skal i fellesskap med HK-dir presentere funnene fra den siste studentundersøkelsen vinteren 2025. Høsten 2024 har vi overført kompetanse fra NOKUT til HK-dir.

Nasjonale eksamener

En nasjonal eksamen er en obligatorisk eksamen i et emne eller fag for alle studenter innenfor spesifikke utdanninger i Norge. Nasjonal eksamen er viktig for å sikre tillit til kvaliteten på utdanningen fordi det setter en faglig standard innen de utvalgte emnene.

Det gir fagmiljøene grunnlag for kvalitetsutvikling ved at de kan sammenligne studentenes eksamensprestasjoner med tilsvarende fagmiljøer ved andre institusjoner, og det bidrar til høyere eksamens- og vurderingskvalitet i sektoren.

Status

Resultatmålet er oppnådd

Kommentar til status

I 2024 gjennomførte vi til sammen åtte nasjonale eksamener fordelt på tre fagområder (sykepleie, grunnskolelærerutdanning 1–7 og 5–10, og barnevern). I tillegg har vi arbeidet med analyser og aktiviteter for å spre kunnskap om kvalitet på eksamen og i vurdering, og utvikle institusjonenes undervisningspraksis og vurderingskvalitet for å forbedre eksamensprestasjoner.

Vi har arrangert erfaringsdelingsseminar for utdanningsmiljøene innenfor sykepleie, der temaene var eksamens- og vurderingskvalitet. Representanter fra institusjonene delte erfaringer om hvordan de arbeider med å styrke undervisningen og læringen i både fysiske og digitale læringsmiljøer. Seminaret viste også hvordan nasjonale eksamener har bidratt til å skape oppmerksomhet om, og et

faglig fellesskap mellom fagmiljøene, knyttet til kvalitet på eksamen og vurdering.

[Les mer om de nasjonale eksamenene](#)

Faglig rådgivning

NOKUT formidler og tilrettelegger resultater fra studiebarometeret og de nasjonale eksamenene som kunnskapsgrunnlag for fagpolitisk utvikling. Vi har gjennomført aktiviteter som gjør resultater og kunnskap fra arbeidet vårt tilgjengelig, i tillegg til at vi bidrar til at kunnskap fra NOKUT tas i bruk i den offentlige debatten og i fagpolitiske avgjørelser.

Status

Resultatmål er oppnådd

Kommentar til status

NOKUT er en pådriver for kvalitet i utdanning. Pådriverrollen handler om å bruke kunnskapen vi bringer fram, til å sette kvalitetsutfordringer, gode praksiser og andre viktige temaer på dagsordenen. På områder der vi har spesiell fagkompetanse, ser vi det som en viktig oppgave å gi råd til Kunnskapsdepartementet og gi departementet og andre myndigheter et så godt grunnlag som mulig før de tar en

beslutning.

Gjennom å spre resultater og analyser fra de nasjonale undersøkelsene, som Studiebarometeret, og nasjonale eksamener og utdanningsevalueringer bidrar NOKUT til å sette aktuelle temaer på dagsordenen, og deltar i samfunnsdebatten. Gjennom året har NOKUT skrevet åtte kronikker og innlegg i mediene der vi kommer med våre synspunkter på dagsaktuelle temaer. Videre har vi utarbeidet fire høringssvar der vi har kommet med våre synspunkter i forbindelse med Kunnskapsdepartementet eller andre offentlig instansers forslag til endringer som berører NOKUTs ansvars- og fagområde.

NOKUT har i 2024 bidratt på følgende av HK-dir og Kunnskapsdepartementets arbeidsområder:

- *Tilstandsrapporten for høyere utdanning:* NOKUTs bidrag til Tilstandsrapporten for høyere utdanning for 2024 var resultater og data om ulike aspekter ved kvalitet basert på våre nasjonale undersøkelser, evalueringer og tilsyn. Tilstandsrapporten for høyere utdan-

ning er et viktig verktøy for departementet og de ulike universitetene og høyskolene i deres etatsstyringsmøter, og publiseres årlig av HK-dir. Rapporten brukes aktivt som et verktøy for å beskrive tilstanden innen undervisning og forskning ved de enkelte universitetene og høyskolene, og har dermed stor betydning for departementets styring av høyskolene og universitetene.

- *Institusjonsakkreditering for fagskoler:* NOKUT ferdigstilte et forslag til vilkår for denne typen akkreditering for departementet.
- *Sammenslåing av studiekvalitets- og studietilsynsforordningen:* Her har NOKUT blant annet bidratt i departementets arbeid med
 - › nye krav til institusjonsakkreditering for høyere utdanning
 - › nye krav til kvalitetssystemer og kvalitetsarbeid – høyere utdanning
 - › vilkår for akkreditering av studietilbud

Kunnskapsdepartementet har gitt NOKUT gode tilbakemeldinger på oppdragene.

Kommunikasjonsaktiviteter i 2024

NOKUT er opptatt av at den kunnskapen vi tilegner oss, når ut til samfunnet. Vi legger derfor stor vekt på formidling. Innsikten vår skal komme hele Utdannings-Norge til gode og dermed bidra til å øke utdanningskvaliteten ytterligere. NOKUT har derfor ulike kommunikasjonsaktiviteter og benytter ulike kanaler for å skape oppmerksomhet om arbeidet vårt, gode praksiser, kvalitetsutfordringer og andre relevante temaer.

Status

Resultatmål er oppnådd

Kommentar til status

NOKUT-konferansen 2024: Årets NOKUT-konferanse hadde tittelen *Kvalitet i klemme?*. Konferansen tok utgangspunkt i funnene fra Riksrevisjonens rapport om kvalitetsarbeid i høyere utdanning og satte søkelyset på mangfold og utdanningskvalitet. Det ble diskutert temaer knyttet til arbeid med og utvikling av utdanningskvalitet, vi formidlet hvordan vi jobber med tilsyn som virkemiddel for å sikre og utvikle kvalitet, og institusjonene fikk dele sine erfaringer fra møter med oss. I tillegg fikk deltagerne innblikk i våre foreløpige tanker om den fjerde runden med periodisk oppfølging av høyere utdanning, og de kunne gi innspill om hva de mener vil være viktig. Det ble også delt eksempler på hva som kjennetegner god

kvalitetskultur, og hvordan institusjonene kan skape en felles kultur for kvalitet.

På konferansen ble også NOKUTs ærespris delt ut til professor Knut Mørken ved Universitetet i Oslo. Hensikten med æresprisen er å anerkjenne og hedre en person som har gjort en ekstraordinær innsats for å styrke utdanningskvaliteten i norsk høyere utdanning. Prisen skal med det både bidra til god utdanningskvalitet og være til inspirasjon.

Konferansen hadde rundt 300 deltagere, og i tillegg hadde over 420 personer meldt seg på for å følge den digitalt. Et stort flertall av de som fulgte konferansen, enten ved å være fysisk til stede eller via strømming, var fornøyde med innholdet og organiseringen, og mente at konferansen ga dem ny kunnskap.

Arrangementer: NOKUT har i år arrangert åtte frokostseminarer, inkludert lanseringen av Studiebarometeret og lanseringen av Studiebarometeret for fagskolestudenter. Vi har også hatt arrangementer som har vært knyttet til evalueringen av grunnskolelærerutdanningene og kvalitetsarbeidet ved institusjonene. Flere av arrangementene har blitt avholdt i samarbeid med utdanningsinstitusjoner. Vi har hatt godt besøk av arrangementer fra Arendal i sør til Tromsø i nord. I tillegg blir alle arrangementene våre strømmet og med det gjort tilgjengelige for alle som ønsker å følge dem. Vi har fått gode tilbakemeldinger på arrangementene.

NOKUT-podden: NOKUT har i 2024 spilt inn og lagt ut 14 episoder av podkasten NOKUT-podden. Episodene har tatt opp temaer som vurderingsformer, digital undervisning og hvordan man skaper gode læringsmiljøer. Temaene er både aktuelle og viktige med tanke på å utvikle god undervisnings- og utdanningskvalitet, samt at fagmiljøer som jobber innovativt og godt med undervisning, skal ha en plattform i sektoren. Totalt har podden hatt i underkant av 9 400 avspillinger i år, noe som er det beste resultatet siden oppstart i 2017. Episodene spres og skaper engasjement i sosiale medier. Flere og flere lytter til episodene, noe blant annet Spotifys årsoppsummering viser. NOKUT-podden har hatt en økning på 73 prosent av nye lyttere på Spotify-plattformen.

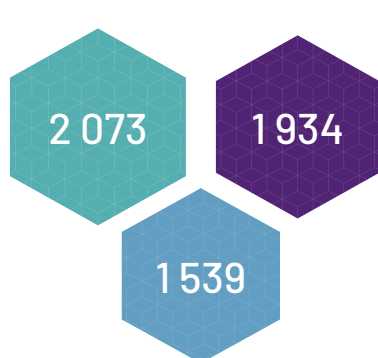
Brukertesting av nettsider: Nettsidene er en viktig kanal til brukerne våre. Vi har i 2024 gjennomført en brukertest av nettsidene våre for å styrke kunnskapsgrunnlaget om nettsidenes brukervennlighet og behovene til målgruppene våre. Resultatene vil hjelpe oss i arbeidet med å videreutvikle sidene og gjøre dem enda mer brukervennlige.

Oppfylld av språklova: Godt og klart språk er viktig i all kommunikasjon. Vi arbeider kontinuerlig med å oppfylle kravene i språkloven, og vurderer at vi oppfyller kravene i loven til bruk av nynorsk og bokmål.

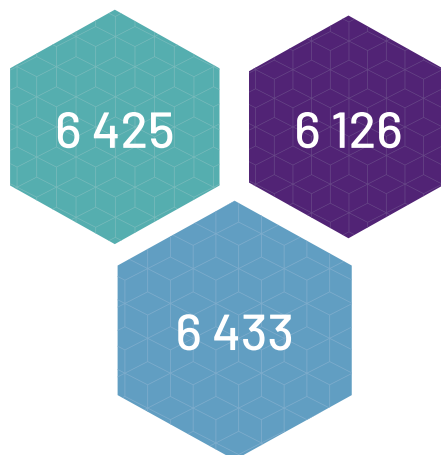
F14

Antall deltakere på nasjonale eksamener

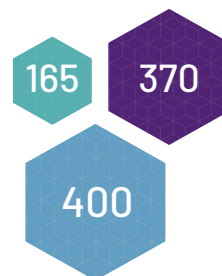
2022 2023 2024

Matematikdidaktikk og algebraisk tenking for lærerstudenter (GLU) for trinn 1-7 og trinn 5-10

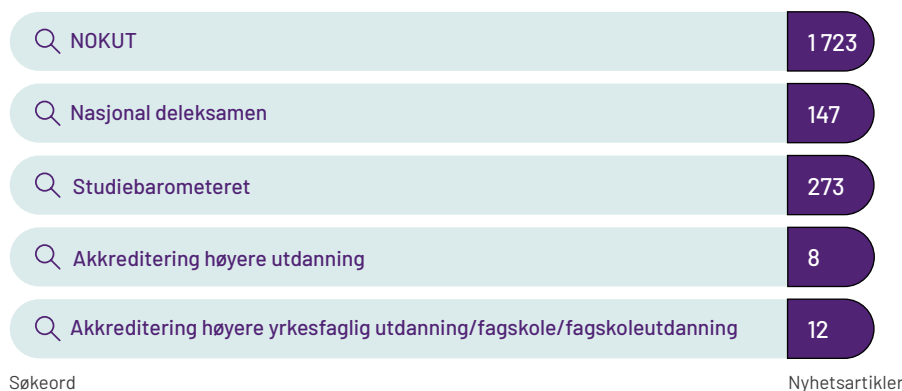
Anatomi, fysiologi og biokjemi for sykepleiestudenter (AFB)

Rettsanvendelse for masterstudenter i barnevern

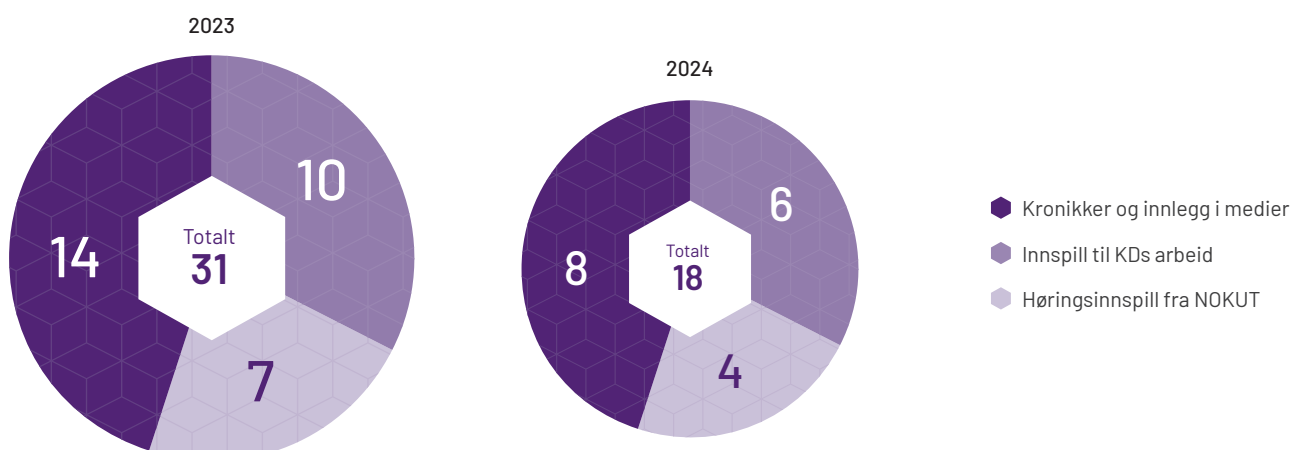
F15

Treff i nyhetsartikler i norske medium i 2024

F16

Antall innspill til KD og høringer

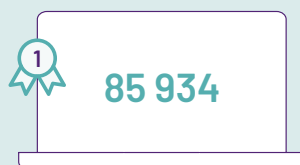
F17

Frokost-seminar, blogg og podkast

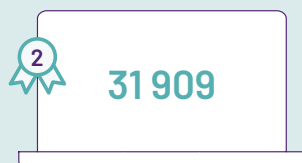
	 Frokost	 Blogg	 Podkast
2019	8	10	10
2020	3	15	11
2021	6	17	10
2022	4	7	10
2023	4	11	10
2024	8	7	14

F18

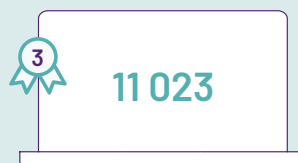
Besøk på nokut.no
i 2024

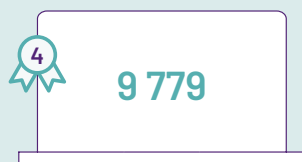
Nasjonal deleksamen i anatomi,
fysiologi og biokjemi

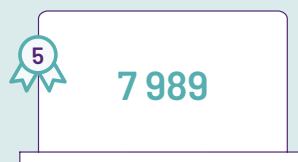
Nasjonal deleksamen for grunnskolelærer-
utdanningene (GLU 1-7 og 5-10)

Akkrediterte fagskuletilbud

Akkreditering – høyere
utdanning

NOKUTs søknadsportal

F19

Totale lyttertall for NOKUT-podden for perioden 2018–2024

	Avspillinger
2024	9 374
2023	9 007
2022	8 647
2021	9 316
2020	9 110
2019	7 213
2018	3 386

TEMA

– Betyr mye for utvikling av studiekvalitet i Norge

Starten på det nye året 2025 markerte også slutten på en epoke i NOKUT. Da ble ansvaret for Studiebarometeret overført til HK-dir.

Etter mer enn ti år som en sentral del av NOKUTs portefølje, ble den nasjonale studentundersøkelsen Studiebarometeret ved årsskiftet overført til Direktoratet for høyere utdanning og kompetanse (HK-dir). Siden oppstarten i 2013 har undersøkelsen vært et av de viktigste verktøyene for å måle studentenes opplevelse av kvalitet som utgangspunkt for å forbedre kvaliteten i norsk høyere utdanning og høyere yrkesfaglig utdanning.

– Studiebarometeret har betydd mye for vårt arbeid med å sikre og utvikle kvaliteten i norsk høyere utdanning, sier NOKUTs direktør Kristin Vinje.

– Gjennom årene har undersøkelsen gitt oss uvurderlig innsikt i studentenes opplevelser og erfaringer, som har lagt grunnlaget for mange viktige kvalitetsforbedrende tiltak, sier Vinje.

For utdanningsinstitusjoner landet rundt har Studiebarometeret vært en årlig tradisjon som har gitt verdifull informasjon om hvordan studentene deres opplever ulike aspekter ved utdanningen de går på.

Resultatene har hjulpet institusjoner med å identifisere forbedringsområder og gjøre de i stand til å utvikle målrettede tiltak for å styrke utdanningskvaliteten. Mange institusjoner har brukt resultatene aktivt i sitt kvalitetsarbeid og i

dialogen med studentene, gjerne i kombinasjon av egne undersøkelser.

Utvikling i fokus siden 2013

Studiebarometeret ble etablert av NOKUT i 2013 som en nasjonal spørreundersøkelse for studenter i høyere utdanning. Den ble opprettet som et resultat av Stortingsmelding 13 (2011–2012) *Utdanning for velferd – samspill i praksis*, hvor Kunnskapsdepartementet ønsket et nasjonalt verktøy for å måle studiekvalitet og gi studentene mer innflytelse over egen utdanning. Dette var en del av den større kvalitetsreformen som pågikk på den tiden.

Det første året deltok omkring 32 000 studenter fra universiteter og høyskoler, og deltakelsen har siden holdt seg stabil på rundt 30 000 respondenter årlig. Gjennom standardiserte spørsmål om alt fra undervisning og veiledning til læringsmiljø og medvirkning, har undersøkelsen gitt et unikt innblikk i hvordan norske studenter opplever kvaliteten på sin utdanning. Dette har skapt et solid kunnskapsgrunnlag som har vært viktig både for utdanningsinstitusjonene, myndighetene og studentene selv.

Fra 2017 ble undersøkelsen utvidet til også å omfatte fagskolestudenter.

Studentenes egen stemme

Studentene selv har gjennom Studiebarometeret fått en kraftfull stemme i kvalitets-

arbeidet. Styrken i undersøkelsen er at den har gitt dem mulighet til å påvirke sin egen utdanning og har bidratt til å styrke studentdemokratiet. For kommende studenter har portalen studiebarometeret.no vært en viktig informasjonsinformasjonskilde i valg av studier.

– Vi er stolte over det vi har oppnådd med Studiebarometeret, sier NOKUTs analysedirektør Ole-Jacob Skodvin.

– Undersøkelsen har bidratt til å sette studentenes læring og læringsmiljø på dagsorden og har vært en pådriver for kvalitetsutvikling i sektoren, sier han.

Nye muligheter for undersøkelsen

Selv om Studiebarometeret nå får ny forvalter, vil kunnskapen fra undersøkelsen fortsatt være sentral i NOKUTs arbeid. Resultatene vil fremdeles være en viktig del av kunnskapsgrunnlaget i evaluerings- og tilsynsarbeidet og i vår dialog med institusjonene om kvalitetsutvikling.

– NOKUT ønsker HK-dir lykke til med forvaltningen av Studiebarometeret. Vi er trygge på at direktoratet vil videreutvikle undersøkelsen på en måte som fortsetter å tjene studentene og kvaliteten i norsk høyere utdanning på beste måte, sier Vinje.

TEMA

Mer selvstyre for fagskolene

Siden 2012 har NOKUT akkreditert hele 32 fagområder. De fleste av dem er akkreditert de siste to årene. Disse akkrediteringene gir fagskolene mulighet til raskt å opprette nye utdanninger på egen fullmakt for å imøtekomme arbeidslivets behov.

En av de viktigste oppgavene fagskolene har er å tilby relevant og oppdatert utdanning til arbeidslivet så raskt det oppstår et behov. NOKUT har derfor i en årrekke oppfordret fagskoler til å søke fagområdeakkreditering, slik at de selv skal kunne opprette utdanninger innenfor et avgrenset fagområde på egne fullmakter. Med en fagområdeakkreditering har fagskolen vist at den har kompetanse og rutiner til selv å kunne gjøre de vurderingene som NOKUT ellers gjør.

– Vi ser at det er stadig flere fagskoler som er modne for denne type akkreditering, og de to siste årene har vi fått inn rekordmange søknader. Enkelte fagskoler har nå fagområdeakkreditering innen alle sine fagfelt, noe som betyr at de i praksis er selvakkrediterende. Det er veldig positivt, sier fungerende seksjonssjef Christin Drangslund.

Vea var først ut

Fagskoleutdanning skal gi kompetanse som kan tas direkte i bruk i et arbeidsliv i stadig endring. Med en fagområdeakkreditering har fagskolene selv fullmakt og større handlingsrom til å opprette nye utdanninger og gjøre endringer i de eksisterende studietilbudene.

Ordningen ble innført i regelverket i 2008, men det tok tid før NOKUT mottok første søknad om fagområdeakkreditering. VEA – Statens fagskole for gartnere og blomsterdekoratører var først ute med å søke. I 2012 fikk de akkreditert fagområdet Grønn design og miljø. Så tok det fire år før neste fagområde ble akkreditert, men interessen hos fagskolene var sådd og snart begynte det å spire.

I løpet av de siste årene har flere fagskoler oppnådd både to og tre akkrediterte fagområder, og to fagskoler har fått endret omfanget

av fagområdene sine. I 2024 ble en fagskole med ett fagområde nedlagt. Dermed er det per i dag 14 fagskoler, som til sammen har 31 akkrediterte fagområder. Fagskolen Innlandet har flest, med hele fem.

Det er de største fagområdene som også har flest fagområdeakkrediteringer. Helse og velferdsgag og tekniske fag har de fleste akkrediterte fagområdene med henholdsvis elleve og åtte, etterfulgt av seks akkrediterte fagområder innen økonomi og administrasjon.

Økt saksbehandlingstid

I 2018 kom det inn åtte søknader, og flere og flere fikk akkrediterte fagområder. Antall søknader roet seg noen år før det kom en kraftig økning i antall søknader, med ti søknader i 2022 og 20 søknader både i 2023 og 2024.

Med den økte interessen og behovet i samfunnet for yrkesrettede utdanninger, øker også presset på NOKUTs saksbehandling.

– Når vi så i 2024 ferdigbehandlet fem søknader fra året før og fattet vedtak i ti nye saker, blir det noen som må vente lenger enn vi ønsker på å få vedtak på søknadene sine. Som kjent gjelder dette i enda større grad i saksbehandlingen av fagskoleutdanninger. Dette er noe vi sterkt beklager, og vi jobber aktivt for å få flere søknader behandlet innenfor våre økonomiske rammer. De økte midlene i statsbudsjettet i 2025 vil gi oss en mulighet for å redusere saksbehandlingstiden, men vi vil nok aldri komme tilbake til tiden da alle søknader ble behandlet innen neste søknadsfrist, hverken for fagområde eller for fagskoleutdanning, sier Drangslund.

NOKUT hadde ved årsskiftet til 2025 i alt 30 søknader om fagområdeakkreditering som enten er under behandling eller venter på å bli behandlet. Saksbehandlingstiden er estimert til å være på rundt ni måneder.

Håper på god effekt på utdanningskvaliteten

Ved å få et fagområde, slipper fagskolene å søke NOKUT om akkreditering av nye utdanningstilbud.

– Gjennom å få akkreditert et fagområde har fagskolen vist at den har kompetanse og rutiner til selv å kunne gjøre de vurderingene som NOKUT ellers gjør når vi behandler søknader om akkreditering av fagskoleutdanninger, sier Drangslund.

Hun forteller at det er mange fordeler for fagskolene ved å ha et eller flere fagområder.

– Får fagskolen godkjent et fagområde, vil de i framtiden raskere kunne tilby nye fagskoleutdanninger eller gjøre vesentlige endringer i eksisterende fagskoleutdanninger. De kan også lettere opprette kortere utdanningstilbud som arbeidsmarkedet etterspør, avslutter hun.

I tillegg blir gjerne fagskoler med akkrediterte

fagområder prioritert i tildeling av tilskudd til kvalitetsutvikling i høyere yrkesfaglig utdanning, som forvaltes av HK-dir.

NOKUT vil følge nøye med utviklingen ved fagskolene videre og se på hvilken effekt det vil ha at flere fagskoler har fått fagområdeakkreditering.

– Vi håper fagskolene vil dele erfaringer seg imellom, slik at de kan bli fortrolige med det nye verktøyet de har fått. Det blir spennende å se om de 29 akkrediterte fagområdene vil føre til et kvalitetsløft av sektoren, avslutter Drangslund.

TEMA

Evalueringer gir effekt

Evalueringen av lektorutdanning for trinn 8–13 ble gjennomført i perioden 2020–2022. To år etter at sluttrapporten fra evalueringen ble lansert, kan vi se hvordan den har bidratt til å styrke kvaliteten ved utdanningene.

Som en del av arbeidet med å sikre og fremme kvalitet i utdanning gjennomfører NOKUT nasjonale evalueringer av grupper med studietilbud – vanligvis studieprogram innenfor et spesifikt fagområde. Evalueringene skal frambringe kunnskap om kvalitet i utdanning og bidra til videre kvalitetsutvikling.

Hensikten med evalueringene er ikke å undersøke om utdanningsinstitusjoner oppfyller gjeldende krav i lov og forskrifter, men å identifisere utfordringer og god praksis, og gi anbefalinger om tiltak for kvalitetsutvikling – både på programnivå og nasjonalt.

– Evalueringsprosessen skal legge til rette for læring gjennom deling av erfaringer og kunnskap, og evalueringsresultatene offentliggjøres i en sluttrapport med anbefalinger til institusjonene, Kunnskapsdepartementet,

NOKUT selv og andre relevante aktører, sier Ole-Jacob Skodvin, direktør for evaluering og analyse i NOKUT.

NOKUT utarbeidet en ny evalueringsmetode i 2020, og evalueringene er nå en ESG-aktivitet, som innebærer at de må gjennomføres på en måte som er i henhold til det europeiske standardene for kvalitetssikring. I tillegg følger evalueringene Kunnskapsdepartementets rammeverk for evaluering av forskning og høyere utdanning, som blant annet betyr at noen av NOKUTs evalueringer koordineres med Forskningsrådets fagevalueringer på samme felt.

Lektorutdanninger under lupen

Evalueringen av Lektorutdanning for trinn 8–13 ble gjennomført av NOKUT i perioden 2020–2022, og rapporten ble publisert i oktober 2022. Evalueringen tok blant annet

for seg helhet og sammenheng i utdanningen, og nye lektors kompetanse.

Evaluerings sluttrapport inneholdt et kapittel om hver institusjons lektorutdanning, med anbefalinger om tiltak for kvalitetsutvikling. Den inkluderte også et kapittel på nasjonalt nivå, med anbefalinger rettet mot nasjonale myndigheter, utdanningsinstitusjonene og skoler.

NOKUTs arbeid er imidlertid ikke avsluttet når evalueringsrapporten er avgitt. I tråd med ESG-standardene har evalueringen blitt fulgt opp med ulike aktiviteter de siste to årene, og med et avsluttende oppfølgingswebinar i september 2024.

Webinaret rettet seg mot ledelse, undervisere, administrativt ansatte, studenter og representanter fra skolen. Det ble tatt opp

hva som har skjedd lokalt hos den enkelte institusjon etter anbefalingene, og veien videre for norsk lektorutdanning.

– Institusjonene bidro med forhåndsinnspilte videoer hvor de presenterte hvordan de hadde jobbet med en konkret anbefaling, i tillegg til at de også sendte inn skriftlig tilbakemelding om sitt oppfølgingsarbeid, sier Inger-Lise Kalviknes Bore, seniorrådgiver i NOKUT og prosjektleder for evalueringen.

Videre trekker hun fram det gode samarbeidet som har vært med institusjonene gjennom evalueringsprosessen og i den videre oppfølgingen:

– Vi hadde ikke nødvendigvis fått den informasjonen vi trengte eller identifisert de reelle utfordringene uten det tette samarbeidet med institusjonene. Det har vært inspirerende å se hvordan de virkelig har jobbet med anbefalingene de fikk og at evalueringen faktisk har ført til endringer som bidrar til å styrke kvaliteten ved utdanningene.

Fra anbefaling til handling

Blant områdene institusjonene har jobbet med i etterkant av evalueringen og som ble diskutert på webinaret var tydeliggjøring av ledelsesstrukturer, bedre organisering av praksisperioder, styrke helhet og sammenheng i studieløpet og styrking av skolerelevansen i profesjonsfag.

– Det er i dag ti universiteter og en høyskole som tilbyr lektorutdanning. Det er et bredt spekter av grep de har gjort i løpet av de to årene som har gått siden evalueringsrapporten ble lagt fram. Blant annet har flere trukket fram at de har jobbet med å forbedre organisering av praksisopplæringen. I evalueringen kom det fram at mange studenter opplevde praksis som nyttig, men at svikt i organiseringen gikk ut over læringsutbyttet. Det er bra at dette nå har blitt tatt tak i mange steder, forklarer prosjektlederen.

Representanter fra evalueringskomiteen deltok også på webinaret. De roste arbeidet institusjonene har lagt ned i oppfølgings-

perioden, for eksempel gjennom endringer i studieplaner og i samarbeidsavtaler med skoler.

– Komiteen oppfordret utdanningsmiljøene til å arbeide videre med den langsiktige byggingen av lektorutdanningskultur. Samtidig pekte komiteen på utfordringer knyttet til reduserte søkertall og budsjettkutt, og håpte institusjonene vil prioritere å videreføre tiltakene som nå er satt i gang, sier Kalviknes Bore.

TEMA

Deler og henter kunnskap i Europa

For NOKUT er det viktig å både dele erfaringer med og hente inspirasjon fra kvalitetssikringsorganer fra andre land. I løpet av året har flere NOKUT-ansatte holdt innlegg på viktige konferanser for utdanningskvalitet og kvalitetssikring i Europa.

– I strategien vår slår vi fast at NOKUT skal være et lærende, framtidsrettet og internasjonalt ledende kvalitetssikringsorgan for høyere utdanning og høyere yrkesfaglig utdanning. Derfor er det viktig for oss å delta aktivt i ulike europeiske og internasjonale fora for kvalitetssikring, sier NOKUT-direktør Kristin Vinje.

Vinje sitter selv i styret til European Association for Quality Assurance in Higher Education (ENQA) som er den europeiske organisasjonen for kvalitetssikringsorganer. NOKUT-direktøren ble valgt inn i styret høsten 2023 og ble gjenvalgt for tre nye år i oktober 2024. Hun mener det er viktig å sitte tett på den europeiske utviklingen.

– Norge er en del av Bologna-prosessen, og vi påvirkes av det som skjer på utdanningsfeltet i Europa. Både NOKUT og norske høyskoler

og universiteter må også følge de europeiske standardene for kvalitetssikring av høyere utdanning (ESG). Standardene er nå i ferd med å revideres, det er derfor nyttig for både oss og utdanningsinstitusjonene å være påkoblet dette arbeidet.

NOKUT på tur

Fra NOKUT er det er ikke bare Vinje som er delaktig på den europeiske kvalitetssikrings-scenen. De siste årene har NOKUT-ansatte i økende grad blitt brukt som innledere på konferanser, hvor det blant annet har vært mye interesse rundt NOKUTs arbeid med evalueringer og periodisk oppfølging av institusjonenes kvalitetsarbeid.

En av de som har vært ute og presentert er Philipp Friedrich, seniorrådgiver i seksjon for høyere utdanning. I april deltok han på ENQAs årlige Members' Forum, som denne gangen

ble avholdt i den tyske byen Hannover. Under konferansen hadde Friedrich en presentasjon av NOKUTs arbeid med den kommende runden med periodisk oppfølging.

– Det var mye interesse rundt hvordan vi jobber med metodeutviklingen, og innspillene og tilbakemeldingene jeg fikk under presentasjonen var nyttige i det videre arbeidet med den neste runden med periodisk oppfølging, som har oppstart i 2025, forklarer Friedrich, som også har presentert arbeidet på et OECD-arrangement

Et annet tema som har vært gjenstand for oppmerksomhet, er hvordan NOKUT bruker data i kvalitetsarbeidet, blant annet når det gjelder evalueringer. Dette har analysedirektør Ole-Jacob Skodvin flere ganger presentert for europeiske kollegaer, blant annet under ENQA General Assembly på Malta i oktober.

Han opplever at NOKUTs arbeid vekker mye interesse.

– Jeg har fått flere tilbakemeldinger fra andre kvalitetssikringsorganer som er interessert i hvordan vi bruker data og som ønsker å lære mer om datadrevet kvalitetsarbeid. Ute i Europa blir NOKUT sett på sett en foregangsorganisasjon når det kommer til databruk og også når det gjelder å ta i bruk kunstig intelligens i analysearbeidet vårt, sier han.

I tillegg til at NOKUT får vist fram sitt arbeid, er det også mye inspirasjon å hente, mener analysedirektøren.

– Det er veldig nyttig å se hvordan andre jobber og løser lignende oppgaver som det vi har. Det er noe vi lærer mye av og en del kan vi også ta med oss hjem når vi videreutvikler

våre egne virkemidler og tjenester. Det bidrar til å styrke oss som kvalitetssikringsorgan.

På tur til NOKUT

I tillegg til å reise ut, får NOKUT stadig henvendelser fra kvalitetssikringsorganer fra andre land som ønsker å komme til Norge for å lære mer om NOKUTs rolle og arbeid. I løpet av året har delegasjoner fra blant annet det slovenske kvalitetssikringsorganet NAKVIS og en delegasjon fra Tanzania besøkt lokalene på Lysaker for å hente inspirasjon.

– Det er alltid hyggelig når andre ønsker å komme til oss for å lære mer om hvordan vi jobber. Vi får stadig forespørsler fra ulike kvalitetssikringsorganer fra hele verden som vil komme til oss, i tillegg deltar vi på digitale møter og webinarer. Vi håper at arbeidet vårt kan være til inspirasjon for andre, sier Vinje.

I høst var NOKUT også vertskap for en todagers konferanse for Nordic Quality Assurance Network in Higher Education (NOQA), som i tillegg til NOKUT består av kvalitetssikringsorganer fra de andre nordiske landene.

– Hovedmålet med nettverket er å skape en felles forståelse for nordiske synspunkter på problemstillinger knyttet til kvalitetssikring av høyere utdanning, dele eventuelle utfordringer og å inspirere til videre utvikling. Denne gangen var også baltiske kvalitetssikringsorganer med på konferansen, noe som ga flere interessante innspill, sier Friedrich, som holdt i konferansen fra NOKUTs side.

4

Styring og kontroll i virksomheten

Styring og kontroll i NOKUT

Overordnet vurdering av styring og kontroll

NOKUT benytter mål- og resultatstyring som grunnleggende styringsprinsipp og har et godt etablert system med rutiner og prosesser for virksomhetsstyring. Dette er tilpasset organisasjonens egenart, risiko og grunnleggende forhold. NOKUTs kvalitetsstyringssystem sikrer at leveransene har god kvalitet, at det er gode prosesser for avvik, læring og forbedringer, og en god og effektiv styring av virksomheten. Internkontroll er en integrert del av styringssystemet.

Vi avlegger regnskapet i samsvar med de statlige regnskapsstandardene og vurderer resultat- og regnskapsinformasjonen som relevant og pålitelig.

Samlet sett vurderer vi at tilstanden for styring og kontroll er god og i tråd med prinsipper fastsatt i økonomireglementet. Vi vil fortsatt vektlegge videreutvikling av risikostyring, kvalitetsarbeid i arbeidsprosesser og annen internkontroll for å sikre høy måloppnåelse, kvalitet og effektiv ressursbruk.

Omtale av vesentlige forhold

Det er ikke avdekt vesentlige svakheter eller mangler ved interne og eksterne kontrollaktiviteter. Riksrevisjonen sin revisjon av NOKUT for 2023 ble gjennomført uten revisjonsmerknader.

Sivilombudet behandlet i 2024 en klage på NOKUTs saksbehandlingstid og prioriteringer av søknader. De mener at en forventet saksbehandlingstid i NOKUT for akkreditering av studieprogrammer innen høyere utdanning på mer enn to år er i strid med kravene til saksbehandlingstid i forvaltningsloven § 11 a. Sivilombudet

mener også at det strider mot det forvaltningsrettslige likhetsprinsippet å foreta en generell nedprioritering over et helt år av søknader om akkreditering av bachelorstudier når prioriteringen får klare uheldige følger for saksbehandlingstiden. Klagerne må også gis informasjon om forventet saksbehandlingstid.

NOKUT arbeider systematisk med å prioritere og styrke behandlingen av akkrediteringssøknader og vil rette seg etter ombudets uttalelse. Vi vil også gjennomgå vår rutine for foreløpige svar og sørge for at rutinen og utøvelsen av rutinen oppfyller forvaltningsloven § 11 a annet ledd.

NOKUTs system for risikovurdering

En viktig del av NOKUTs internkontroll er jevnlig risikovurderinger, der vi identifiserer, vurderer og håndterer forhold som kan oppstå, og som dermed kan påvirke måloppnåelsen. NOKUTs ledelse og styre er tett involvert i risikovurderingene og eventuelle oppfølgingstiltak.

NOKUT vurderer også risikoen i utviklingsprosjekter og når det gjelder samfunnssikkerhet og beredskap, så vel som innenfor informasjonssikkerheten i systemene våre. NOKUTs ledelse får gjennom året status og tiltaksplaner for disse områdene.

Risikoområder i 2024

I 2024 har NOKUT identifisert og fulgt opp de største risikoområdene internt og eksternt for å kunne øke sannsynligheten for å få en tilfredsstillende måloppnåelse. I tillegg til de faglige risikoene innenfor hvert av NOKUTs mål har vi også lagt vekt på omdømmerisiko,

den økonomiske risikoen og risiko for NOKUT som organisasjon.

Fortsatt høy søknadsinnngang i 2024 for akkrediteringssøknader, særlig innenfor høyere yrkesfaglig utdanning, har ført til et stort etterslep også ved utgangen av 2024. Tiltak som å forenkle arbeidsprosessene og øke kapasiteten gjør at køene ikke øker i takt med søknadsinngangen, men det er fremdeles risiko for at lang saksbehandlingstid kan forsinke arbeidslivets tilgang til kandidater med riktig og oppdatert kompetanse. Sektoren og samfunnet blir mer kritiske til NOKUTs håndtering, noe som kan svekke omdømmet vårt og tilliten til NOKUT som organisasjon.

Etter 2018 har NOKUTs prioritering av akkrediteringer gått på bekostning av tilsynsaktiviteter. Innen høyere utdanning er periodiske tilsyn en av hovedaktivitetene, og sammen med evalueringer har vi god kontroll på kvalitetsarbeidet. Tilsyn er bare ett av flere virkemidler i ekstern kvalitetssikring, og i mange tilfeller er det mer hensiktsmessig å for eksempel gjøre en evaluering for å bedømme kvaliteten.

NOKUTs kapasitet til å gjennomføre den samlede porteføljen av kontrolloppgaver og økonomiske tilsyn har gjennom 2023 og 2024 vært svært presset på grunn av en krevende ressursituasjon. Dette innebærer at NOKUT har en lavere andel kontroller enn ønsket med private institusjoners bruk av offentlige midler og studenters egenbetaling. Dette kan gi negative insentiver og føre til at institusjonene fortsetter å gjøre feil eller ikke følge regelverket, noe som kan påvirke tilskudd og egenbetaling negativt for studentene.

Det foregår en omfattende utvikling av regelverket i kunnskapssektoren. NOKUT bidrar til å utvikle dette, samtidig som vi skal implementere og praktisere nytt regelverk. Tett dialog med Kunnskapsdepartementet og sektoren er et viktig tiltak for å sikre forsvarlig planlegging og framdrift.

NOKUTs økonomiske risiko har vært moderat gjennom 2024. Den økonomiske risikoen håndteres løpende gjennom tett kostnadsoppfølging i løpet av året, og ligger i all hovedsak i lønnskostnader. Ved siden av de økonomiske rammene vurderer NOKUT også risiko knyttet til arbeidet med digitalisering av arbeidsprosesser og bruk av kunstig intelligens. Her legger vi vekt på å balansere og styre de digitale initiativene slik at vi utnytter NOKUTs samlede ressurser best mulig og kan realisere gevinster.

NOKUT rapporterer her på fellesføringene som er satt i rundskriv D-2/24, og på andre krav og forutsetninger fra departementet.

Andre forutsetninger og krav

Redusere klimagassutslipp, naturfotavtrykk og energibruk

Det langsiktige arbeidet med NOKUTs klima- og miljøavtrykk er forankret i NOKUTs strategi, og vi vurderer at vi har bidratt godt til arbeidet med å redusere klima- og miljøavtrykket.

Siden 2017 har NOKUT vært sertifisert som Miljøfyrtårn og jobbet systematisk med å redusere klima- og miljøavtrykket vårt. Sertifiseringen sikrer at vi har et solid miljøledelsessystem som oppfyller kravene fra Miljøfyrtårn, fremmer kontinuerlig forbedring, reduserer miljøbelastningen vår og stimulerer til grønn omstilling. NOKUT har konkrete mål innen arbeidsmiljø, avfall og ombruk, energi, innkjøp og transport. Hvert år rapporterer vi tall for aktivitetene, som resulterer i et klimaregnskap og statistikk. Dette gir god oversikt over framgangen og forbedringspotensialet. NOKUT har ambisjoner om å fortsette som Miljøfyrtårn og skal resertifiseres i 2026.

Klimaendringene er en global utfordring som kan påvirke både private og offentlige virksomheter. Konsekvenser av endringene kan være alvorlige, og vi må ta dette i betraktning når vi planlegger budsjetter og ressurser. NOKUTs interne vurdering er at klimaendringene i framtiden kan påvirke virksomheten vår på følgende måter:

- Økte temperaturer kan kreve mer bruk av kjølingssystemer i bygget, noe som kan føre til høyere energiforbruk og -kostnader.
- Tørke og lav vannstand kombinert med et stort strømforbruk kan påvirke energimarkedene og kan føre til høyere energikostnader.
- Ekstremvær kan skade bygningen og infrastrukturen, noe som kan føre til økte vedlikeholds- og forsikringskostnader for byggeiere og videre til høyere leiekostnader.
- Det kan vedtas endringer i regelverket knyttet til klimaendringer, for eksempel økte skatter og avgifter på forurensende aktiviteter.
- Det kan bli forstyrrelser i forsyningskjeden, for eksempel manglede teknisk utstyr og lignende.
- Ekstreme værforhold kan forårsake strømvavbrudd, noe som kan påvirke kontorets drift og produktivitet.
- Økt sykefravær på grunn av klimarelaterte helseproblemer kan påvirke produktiviteten.

Vi har etablert retningslinjer for anskaffelser, reiser og avfallshåndtering slik at vi ivaretar miljøhensynet når vi gjennomfører NOKUTs oppgaver.

NOKUT gjør systematiske vurderinger av vår egen energibruk, men selve ansvaret for energieffektivisering ligger hos byggeier. Byggeier

har en miljøhandlingsplan for bygget og gjør langsiktige og bærekraftige valg for å sikre et energieffektivt bygg. I tillegg til byggeiers egne tiltak følger vi råd og anbefalinger fra byggeieren som kan bidra til å redusere energiforbruket.

NOKUT påvirker i liten grad det ytre miljøet, og klimaendringene har så langt ikke hatt noen direkte innvirkning på vår virksomhet, med unntak av økte priser på energi og varer som følge av den globale situasjonen.

Ansettelse av personer med funksjonsnedsettelse

NOKUT følger opp regjeringens ambisjoner når det gjelder inkludering og mangfold. I alle rekrutteringsprosesser vurderer vi systematisk hvordan søkere med funksjonsnedsettelse og/eller fravær fra arbeid, utdanning eller opplæring kan tilsettes. Rekrutteringene bli gjort sammen med tilsettingsrådet i NOKUT for å sikre at retningslinjene blir fulgt, og at diskriminering ikke skjer.

I 2024 ansatte NOKUT én medarbeider i fast stilling med nedsatt funksjonsevne og/eller fravær fra arbeid, utdanning eller opplæring. Til sammenligning gjorde NOKUT ingen ansettelser av personer med nedsatt funksjonsevne og/eller fravær fra arbeid, utdanning eller opplæring i 2020 eller 2021, det vil si de tallene som NOKUT rapporterte på under inkluderingsdugnaden.

[Les om hvordan NOKUT oppfyller redegjørelsesplikten etter likestillings- og diskrimineringsloven](#)

Redusere konsulentbruken

NOKUT er en relativt liten virksomhet. Når vi unntaksvis går til innkjøp av konsulenttjenester, er det på områder der det er behov for spisskompetanse, eller når vi trenger støtte i prosesser der vi ikke har kapasitet eller kompetanse internt. NOKUTs kjøp av konsulenttjenester vil derfor variere fra år til år. De interne retningslinjene for kjøp av konsulenttjenester er basert på Direktoratet for forvaltning og økonomistyring sin veiledning for kjøp av konsulenttjenester i staten. Vi arbeider for å redusere konsulentbruken på områder der vi ser at vi kan bruke interne ressurser og kompetanse. I de tilfellene konsulenter blir benyttet, er kompetanseoverføring sentralt i samarbeidet.

I 2024 har NOKUT kjøpt konsulenttjenester til systemutvikling og IT-tjenester, samt til oppdrag som er utført på vegne av NOKUT i forbindelse med evalueringer og undersøkinger. Vi har i enkelte tilfeller benyttet eksterne konsulenter til oversetting og grafisk design. NOKUT har ikke brukt konsulenter til kommunikasjonsrådgiving.

Når vi sammenligner NOKUTs kjøp av konsulenttjenester de siste fire årene, vurdert ut fra årets rapporteringskrav, ser vi at vi har redusert NOKUTs samlede bruk av konsulenter. Det

skyldes særlig at det i år har vært mindre behov for andre konsulentttjenester til evalueringer og undersøkelser. Sammenlignet med året før har NOKUT også ferdigstilt flyttingen til nye lokaler, og ekstern bistand fra Statsbygg er avsluttet. Det er derimot en jevn økning i konsulentttjenester til utvikling av programvare og IKT-løsninger, som er et område NOKUT i mindre grad har mulighet til å bruke egne ansatte på.

Sikkerhet og beredskap

NOKUT kartla verdier og avhengigheter knyttet til nasjonal sikkerhet i 2022. Verdivurderingen er oppdatert i løpet av 2024, og er brukt sammen med risiko- og sårbarhetsanalysen i arbeidet med kontinuitetsplan for IT.

NOKUTs risiko- og sårbarhetsanalyse oppdateres jevnlig og ble sist oppdatert i 2024. Vi har ikke avdekket områder med høy risiko. Området med høyest risiko er knyttet til KI-løsninger i kombinasjon med personopplysninger. NOKUTs risiko- og sårbarhetsanalyse blir brukt som utgangspunkt for den årlige krise- og beredskapsøvelsen. I år har vi prioritert arbeidet med kontinuitetsplanen for IT, samt har startet på forberedelsene til Kunnskapsdepartementets felles beredskapsøvelse i sektoren i 2025.

NOKUTs styringssystem for sikkerhet utgjør en viktig del av vårt kvalitetsstyringssystem og er tilpasset NOKUTs egenart og risikobilde. Systemet er basert på Styringsdokument for arbeidet med sikkerhet og beredskap i Kunnskapsdepartementets sektor. Status på og vurderinger av samfunnssikkerhet og

beredskap behandles årlig i NOKUTs ledelse, på samme måte som ledelsen går gjennom informasjonssikkerheten. Dette er en integrert del av NOKUTs årshjul.

Samlet sett vurderer vi at styringsprinsipper og gjennomføringer av ROS-analyser, krise- og beredskapsplaner, inkludert kontinuitets- og pandemiplaner, samt krise- og beredskapsøvelser er gode og i tråd med kravene som stilles i styringsdokumentet.

Informasjonssikkerhet og personvern

Krav i virksomhets- og økonomiinstruksen ligger til grunn for arbeidet med informasjonssikkerhet og personvern i NOKUT. Vi jobber systematisk med å forebygge, oppdage og håndtere hendelser og brudd på personvernet og informasjonssikkerheten.

I 2024 har vi gjennomført en intern sikkerhetsrevisjon spesielt innenfor håndtering av personvernet. Vi har satt i gang tiltak som vil styrke rutinene våre og gi bedre informasjon til de registrerte på et tidligere tidspunkt i tilsyns- og akkrediteringsprosessene.

Oppfølging av strategi for digital omstilling i universitets- og høyskolesektoren 2021-2025

Digitaliseringsarbeidet i NOKUT er i tråd med *Strategi for digital omstilling i universitets- og høyskolesektoren 2021-2025*. NOKUT har videreført innsatsen for å få orden i eget hus når det gjelder deling av data, brukerinvolvering, infrastruktur og digital kompetanse. Vi arbeider kontinuerlig med informasjonssikkerhet og

personvern slik at personvernet ivaretas i all behandling av personopplysninger.

Vi deltar i departementets Etatsgruppe for digital transformasjon i kunnskapssektoren, og i programmet for Kunnskapssektorens datafellesskap (KUDAF). I 2024 er det lagt til rette for at NOKUTs data om akkrediteringer kan integreres med Sikts nasjonale utdanningsregister. Videre er det påbegynt et arbeid med integrasjon mellom NOKUTs eksamenssystemer for nasjonal deleksamen og Felles studentsystem (FS). Sammen med en innmelding i Sikts digitale eksamenstjeneste vil integrasjonen bidra til at NOKUTs prosess for nasjonale deleksamener tilsvarer eksamensgjennomføringen på institusjonene.

F20
Konsulentttjenester 2024
(tall i 1 000 kroner)

Konto	2021	2022	2023	2024
670 Konsulentttjenester innen juss – juridisk bistand	130	734	385	20
671 Konsulentttjenester til utvikling av programvare og IKT-løsninger	32	45	146	589
672 Konsulentttjenester til organisasjonsutvikling, kommunikasjonsrådgiving	1 424	1 383	469	249
673 Andre konsulentttjenester	5 302	2 711	4 270	640
Sum	6 888	4 873	5 270	1 498

Sikre inkluderende, rettferdig og god utdanning og fremme muligheter for livslang læring for alle

Eksempel på tiltak

- Akkrediterer og fører tilsyn med høyere utdanning og høyere yrkesfaglig utdanning
- Evaluerer utdanninger og studieprogrammer
- Administrer de nasjonale deleksamenene, studiebarometeret og underviserundersøkelsen
- Evaluerer ordninger for livslang læring
- Administrerer regelverk for norske utdanningsinstitusjoner

Oppnå likestilling og styrke jenters og kvinners stilling i samfunnet

- Har en lønns- og personalpolitikk som fremmer likestilling og sikrer lik lønn for likt arbeid

Fremme varig, inkluderende og bærekraftig økonomisk vekst, full sysselsetting og anstendig arbeid for alle

- Øker den økonomiske effektiviteten gjennom digitalisering og automatisering av søknads- og saksbehandling

Redusere ulikhet i og mellom land

Eksempel på tiltak

- Er medlem i ENQA og andre internasjonale organisasjoner som arbeider for god utdanningskvalitet i Norge og internasjonalt
- Deler kompetanse og beste praksiser med utdanningsinstitusjonene og sektorene på tvers av landegrenser
- Tilsyns- og akkrediteringsoppgavene bidrar til desentraliserte utdanningstilbud

Handle umiddelbart for å bekjempe klimaendringene og konsekvensene av dem

- Er sertifisert som Miljøfyrtårn
- Gjenbruker eller resirkulerer brukt inventar og IT-utstyr (PC, mobil)
- Gjør klima- og miljøvennlige innkjøp og drift av virksomheten

5

Vurdering av framtidutsikter

Sikre kvalitet, skape tillit

Utdanningslandskapet er i kontinuerlig endring og må både bidra til utvikling og reflektere det som skjer i øvrige deler av samfunnet. Det er en økende etterspørsel etter kompetanse i arbeidslivet, særlig på enkelte områder, og det er grunn til å tro at utfordringen vil bli enda større framover. Dette fører til en utvikling der utdanningstilbud tilpasses for å utdanne kandidater arbeidslivet har behov for, og for å nå mennesker over hele landet med ulike behov og i ulike livsfaser. NOKUTs rolle er å sikre at alle utdanningstilbudene ved landets universiteter, høyskoler og fagskoler, uavhengig av hvor og hvordan de tilbys, holder den kvaliteten som samfunnet forventer og trenger. NOKUT sikrer kvalitet for å skape tillit.

God kvalitet på høyere utdanning og høyere yrkesfaglig utdanning er en forutsetning for at fellesskapet skal kunne vurdere kunnskap og informasjon, ta i bruk og utvikle ny kunnskap og sikre framtidig verdiskaping. På denne måten henger utdanningskvalitet tett sammen med samfunnets demokratiske beredskap, velferdssamfunnets evne til å utvikle seg videre på en bærekraftig måte og samfunnets evne til å håndtere framtidens utfordringer.

I Norge har vi 63 fagskoler og 48 høyskoler og universiteter. Til sammen tilbyr disse utdanningsinstitusjonene flere tusen ulike utdanninger til rundt 330 000 studenter. Flere institusjoner har vide faglige fullmakter, samtidig som mange er små og har mer begrensede fullmakter. Ansvaret for å forvalte de faglige fullmaktene og for å sikre og utvikle kvaliteten på utdanningene som tilbys, ligger hos institusjonene. NOKUTs rolle er å gjennomføre ekstern kvalitetssikring og sørge for at institusjonenes eget kvalitetsarbeid er i tråd med kravene som stilles, samtidig som kvalitetssikringsarbeidet vårt skal

stimulere til videreutvikling. For å gjøre dette på en god måte må NOKUTs virkemidler være tilpasset egenarten til institusjonene og utdanningstypene. Vi må fortsette å utvikle virkemidlene våre slik at de er tilpasset sektoren, både i dag og i framtiden. Vår ambisjon er å ha treffsikre virkemidler som ikke krever unødvendige ressurser ved institusjonene eller i NOKUT.

Internasjonal forankring

NOKUTs arbeid er internasjonalt forankret i det europeiske utdanningsområdet. Dette innebærer at kvalitetssikringsarbeidet vårt tar utgangspunkt i de europeiske standardene for kvalitetssikring av høyere utdanning, Standards and Guidelines for Quality Assurance in the European Higher Education Area (ESG). NOKUTs virkemidler for kvalitetssikring og -utvikling innen høyere utdanning er lovfestet med utgangspunkt i disse standardene. Vi ønsker også å legge prinsippene for ESG til grunn når vi arbeider med ekstern kvalitetssikring av høyere yrkesfaglig utdanning, selv om ESG formelt sett ikke omfatter denne delen av utdanningssystemet.

NOKUT er medlem av The European Association for Quality Assurance in Higher Education (ENQA) og er registrert i The European Quality Assurance Register for Higher Education (EQAR). EQAR er et offisielt register over kvalitetssikringsorganer som oppfyller kravene i ESG.

Både for NOKUT, utdanningsinstitusjonene og Kunnskapsdepartementet er det viktig at vi deltar i europeiske fora for utvikling av kvalitetssikring. Dette gjør vi først og fremst gjennom medlemskapet i ENQA, hvor også direktør Kristin Vinje sitter i styret. På denne måten kan NOKUT utveksle erfaringer og kunnskap med andre kvalitetssikringsorganer. ENQA har også en viktig rolle i det pågående arbeidet med å revidere ESG, og gjennom medlemskapet der

medvirker vi aktivt i denne prosessen. Det er forventet at de nye standardene vil bli vedtatt på ministermøtet for statsråder med ansvar for høyere utdanning i 2027. Dette vil ha innvirkning på kvalitetssikringsarbeidet til norske utdanningsinstitusjoner og NOKUT.

Tilsyn og periodisk oppfølging

Den periodiske oppfølgingen av det systematiske kvalitetsarbeidet til institusjonene skal bidra til at samfunnet kan ha tillit til at norsk høyere utdanning holder et høyt internasjonalt nivå, og at både NOKUT og utdanningsinstitusjonene følger opp forpliktelsene sine. Siden oppstarten i 2003 har NOKUT gjennomført tre runder med slik oppfølging, der alle institusjonene har blitt gjennomgått. 2025 markerer oppstarten av den fjerde runden med periodisk oppfølging av høyskolenes og universitetenes kvalitetsarbeid. Det innebærer at samtlige institusjoner skal gjennom en oppfølging i løpet av de kommende åtte årene. I denne runden er metodikken endret, og oppfølgingen dreies i større grad mot utvikling. I tillegg har vi en ambisjon om å effektivisere prosessen og redusere arbeidsbelastningen ved høyskolene og universitetene og NOKUT.

I tillegg til den periodiske oppfølgingen har vi flere ulike typer tilsyn, både tilsyn med kvaliteten på høyere utdanning og høyere yrkesfaglig utdanning, og økonomiske tilsyn. Gitt den stramme ressursituasjonen de siste årene har vi hatt begrenset kapasitet til å gjennomføre tilsyn i like stor grad som vi skulle ønske. Den lave tilsynsaktiviteten kan i ytterste konsekvens føre til at vi ikke fanger opp sviktende kvalitet. For å motvirke dette gjennomfører NOKUT risikovurderinger basert på statistikk, data og andre indikatorer. I tillegg vil vi framover videreutvikle tilsynene og tilsynsmetodikken, med en ambisjon om å gjøre tilpasninger som bidrar til at vi kan gjennomføre flere tilsyn av ulik størrelse og ulikt omfang i årene framover. Med det mener vi at vi i større grad vil kunne fange opp sviktende kvalitet, og sette inn ytterligere

tiltak der vi mener det er nødvendig. Dette er viktig for at samfunnet skal kunne ha tillit til utdanningskvaliteten ved norske fagskoler, høyskoler og universiteter.

Flere og mer komplekse akkrediteringssøknader

Det er ventet at antallet søknader om akkreditering av utdanningsinstitusjoner vil øke. Dette henger sammen med både endringer i kriteriene for å bli akkreditert som universitet, og at akkreditering som høyskole vil bli et vilkår for å motta statlig støtte. I løpet av 2025 er det også ventet at kriteriene for institusjonsakkreditering som fagskole vil ferdigstilles. NOKUT må forberede seg på å motta slike søknader framover.

De ulike akkrediteringene vil gi institusjonene utvidet myndighet til selv å akkreditere utdanninger, og vil sette dem i stand til å ta større ansvar for egen utdanningskvalitet. Dette er en positiv utvikling, og på lang sikt vil det kunne bidra til å redusere søknadsmengden til NOKUT. På kort sikt vil det imidlertid binde opp store ressurser, fordi søknadsbehandlingene er omfattende og NOKUT allerede har press på flere av sine tjenester.

Samtidig er det grunn til å tro at NOKUT også framover vil motta mange søknader fra fagskolesektoren, både om akkreditering av enkeltutdanninger og fagområder, slik situasjonen har vært de siste årene. Det bevilges stadig midler til fagskoler for å utvikle nye utdanninger, noe som igjen fører til flere søknader til NOKUT. Disse søknadene kommer både fra etablerte aktører og nye aktører. Vi ser også at flere fagskoler ønsker å tilby høyere utdanning.

Med et stort søknadsvolum og flere komplekse søknader må NOKUT jobbe videre med å effektivisere og utvikle saksbehandlingsarbeidet. Som en del av dette vil vi jobbe med å digitalisere prosessene våre ytterligere. NOKUTs ambisjon

er å redusere det nåværende etterslepet av søknader og at saksbehandlingstiden på sikt også blir kortere enn hva tilfellet har vært for en del søknader de siste årene. For at vi skal kunne ivareta vårt samfunnsoppdrag på en tilfredsstillende måte, er det positivt at vi har fått en økning i driftsmidler i 2025 etter flere år med kutt. Den økte bevilgningen skal gå til å styrke arbeidet med tilsyn og akkreditering i høyere yrkesfaglig utdanning. Med innføring av institusjonsakkreditering av fagskoler forventer vi økt behov for tilsyn, noe som vil være kostnadskrevenne utover de økonomiske rammene NOKUT har tilgjengelig i dag.

Evalueringer

Våren 2024 ble det kjent at Kunnskapsdepartementet ville flytte ansvaret med å gjennomføre Studiebarometer-undersøkelsene og underviserundersøkelsen fra NOKUT til HK-dir fra og med 2025. Undersøkelsene har vært gjennomført av NOKUT siden 2013. De har vært en integrert del av arbeidet vårt med ekstern kvalitetssikring og har gitt viktig informasjon til utdanningsinstitusjonene og studieprogrammene. For NOKUT er det viktig å sikre et godt samarbeid med HK-dir slik at vi fremdeles får tilgang til data fra undersøkelsene, da disse brukes i flere av våre virkemidler.

Overføringen av undersøkelsene frigir kapasitet til å styrke og videreutvikle arbeidet med evalueringer for å bedømme utdanningskvalitet, i tråd med departementets forventninger. Ambisjonen er at NOKUTs evalueringer på sikt skal omfatte bredden i norsk høyere utdanning. Utviklingen av evalueringsarbeidet vil ta utgangspunkt i det nasjonale rammeverket for evaluering av kvalitet i forskning og høyere utdanning. Dette vil vi gjøre i samarbeid med Forskningsrådet og i tråd med prinsippene for eksterne evalueringsvirksomhet, som følger ESG-standardene.

Erfaringene vi har gjort oss de siste årene, er at evalueringene gir verdifull kunnskap om

kvaliteten på utdanningsprogrammene og bidrar til videre utvikling av utdanningene. Noe av nøkkelen har vært at evalueringene har vært godt forankret i fagmiljøene. Dette blir det viktig å videreføre når evalueringsarbeidet skal utvikles ytterligere.

Digitalisering og kunstig intelligens

Regjeringen la fram en ny digitaliseringsstrategi i 2024. Strategien retter søkelyset mot å modernisere offentlig sektor ved å tilby bedre og mer sammenhengende digitale tjenester og iverksette tiltak for å effektivisere ressursbruken, styrke digital infrastruktur og fremme datadeling og kunstig intelligens. For at NOKUT skal kunne bidra til at regjeringen når sine ambisjoner, er det en forutsetning at vi har tilstrekkelig digital modenhet i vår egen organisasjon.

NOKUT er i gang med å digitalisere sine arbeidsprosesser. Vi har ambisjoner om å skape en helhetlig digital infrastruktur som støtter samhandling og datadeling både internt i NOKUT og på tvers av sektoren. Dette er en del av et trinnvis arbeid, der vi de siste årene særlig har vektlagt å få bedre oversikt over, kontroll på og kvalitet på egne data. Ferdigstillingen av det interne akkrediteringsregisteret vårt og samhandling med Sikt om det nye nasjonale utdanningsregisteret har vært viktige steg i dette arbeidet i 2024.

NOKUT har i økende grad tatt i bruk kunstig intelligens (KI) gjennom maskinlæring og språkmodeller. Vi ser at dette har bidratt til å styrke flere av virkemidlene våre. Selv om vi allerede nå benytter KI når vi løser oppgavene våre, ser vi behovet for å utforske KI videre. Vår tilnærming vil være å starte smått og skalere opp over tid. Samtidig må vi sikre transparent og ansvarlig bruk, personvern og annen juridisk etterlevelse. Vi må implementere KI-løsninger som er intuitive og skalerbare, og som gir økt verdi. Samtidig må vi huske at NOKUT er en liten aktør. Vi må derfor sikre gode valg mellom egenutvikling og standardløsninger.

Samarbeidet med departementet og andre underliggende virksomheter

NOKUT opplever å ha et godt samarbeid med Kunnskapsdepartementet. Vi bidrar med kunnskap og kompetanse i mye av departementets arbeid, blant annet som fagpolitisk rådgiver når det gjelder regelverks- og politikkutvikling. De siste årene har vi fått flere oppdrag fra departementet, noe vi ser på som en tillitserklæring og en verdsetting av jobben vi gjør. Samtidig krever det ressurser og må prioriteres opp mot andre oppgaver.

På flere områder har vi også et godt og tett samarbeid med departementets andre underliggende virksomheter, særlig HK-dir, Sikt og Forskningsrådet. Dette dreier seg

blant annet om deling av data og utvikling av felles arenaer for formidling av kunnskap. En del av hensikten er å legge bedre til rette for sektorene og bidra til effektivisering.

Balanse mellom utvikling og drift

I løpet av de siste fem årene har NOKUT vært igjennom flere store omstillinger, delvis på bakgrunn av endringer i porteføljen og delvis på bakgrunn av svekket økonomisk handlingsrom som følge av reduserte driftsbevilgninger. Vi har gradvis nedskalert aktivitetsnivået og gjort nødvendige tilpasninger til den nye økonomiske virkeligheten. Tett kostnadskontroll, nedskaleringer i husleieavtalen, omdisponering av stillinger i stabsfunksjoner og effektivisering av arbeidsprosesser har gjort at vi i 2024 har hatt mulighet til å styrke kjernevirksomheten noe. Økningen på 12,5 millioner kroner til arbeidet med tilsyn og akkreditering i høyere yrkesfaglig utdanning i tildeling i 2025 bidrar til at NOKUT kan intensivere innsatsen. Både innenfor høyere yrkesfaglig utdanning, men generelt innenfor kjernevirksomheten og det påbegynt arbeid med å jobbe smartere ved hjelp av digitale løsninger.

NOKUT vil i sin styring fortsette å ta hensyn til endrede forutsetninger i våre omgivelser så vel som endringer i de økonomiske rammene. Vi legger vekt på å finne muligheter som gjøre oss i stand til å svare på endringer raskt og effektivt. Realisering av effektene vi ønsker å oppnå med styrket kapasitet, skape mer effektive arbeidsprosesser og implementere digitale løsninger skjer allikevel ikke umiddelbart, og forutsetter en forutsigbar finansiering for å ivareta stabil og forsvarlig drift over tid.

Budsjett 2025

Vi omtaler kort driftsinntekter og budsjettvirksomheter av hovedprioriteringene slik de kommer fram av budsjettet for 2025.

Driftsinntekter

NOKUT mottar 135 millioner kroner i ordinære driftsmidler over statsbudsjettet i 2025. Tildelingen fra KD utgjør over 99 prosent av inntektene i 2025. Det er budsjettet med totalt 2,5 millioner kroner i overføringer fra 2024, hvorav 1,9 millioner kroner er lønnskompensasjon for lønnsoppgjøret 2024. Lønnsoppgjøret for 2024 vil bli utbetalt i 2025 som følge av forsinkelsen i lønnsforhandlingene. Øvrig overføring gjelder utsatt aktivitet.

NOKUTs bevilgning for 2025 er økt med 12,5 millioner kroner for at NOKUT i større grad skal føre økonomisk og faglig tilsyn med høyere yrkesfaglig utdanning og behandle flere søknader om akkreditering i høyere yrkesfaglig utdanning. NOKUT har i tillegg en øremerket tildeling på 1,6 millioner kroner for å

undersøke mulighetene til å bruke KI i arbeidet med faglig tilsyn i høyere yrkesfaglig utdanning. Samtidig har årets tildeling blitt redusert med 3 millioner kroner for arbeid NOKUT ikke lenger skal utføre. Dette gjelder studiebarometrene og underviserundersøkelsen og kontroll av etterlevelse av kravene til sikkerhet og beredskap i underliggende virksomheter innenfor forskning og høyere utdanning.

Driftsinntektene fra andre kilder enn Kunnskapsdepartementet varierer fra år til år avhengig av prosjekter og samarbeid. I 2025 har vi budsjettet med inntekter fra Forskningsrådet og NOKUT-konferansen på 0,9 millioner kroner.

Budsjetterte inntekter fra de nasjonale eksamenene er på 9,4 millioner kroner, fordelt på 4,5 millioner kroner i bevilgning til spesielle driftskostnader og 4,9 millioner kroner på egen linje for inntekt fra tilskudd. Vi utbetaler honorar til sensorene på nasjonal deleksamen for deretter å fakturere institusjonene for deres andel av beløpet. Inntektene øker fra 2024 som følge av at institusjonene betaler en større andel av kostnadene til sensur. Denne endringen startet i 2024, og har full effekt i 2025.

Driftskostnader

NOKUT har et virksomhetsbudsjett i 2025 som ligger 4,3 prosent høyere enn regnskapet for 2024. Midler disponert til NOKUTs kjerneoppgaver er økt. Budsjettet reflekterer både NOKUTs strategiske prioriteringer og særskilte forventninger fra Kunnskapsdepartementet.

NOKUT vil i 2025 styrke kapasiteten for å kunne levere både på akkreditering og på tilsyn med høyere utdanning og høyere yrkesfaglig utdanning. Dette inkluderer også stillinger som er flyttet fra stabsfunksjoner til kjernevirksomheten. Lønnsbudsjettet dekker også honorarer til de sakkyndige som har oppdrag innenfor de faglige oppgavene våre, og hvor dette varierer med nivået på aktiviteten. I 2025 utgjør honorarer til de sakkyndige 18 prosent av lønnsbudsjettet.

Budsjettet for andre driftskostnader har økt med 1,9 millioner kroner sammenlignet med regnskapet i 2024. I tillegg til forventet prisstigning skyldes dette økte kostnader til formidlings- og veiledingsaktiviteter, kostnader som følge av flere ansatte og lisenser. På den andre siden er budsjettet for kjøp av eksterne tjenester redusert.

I budsjettet er det også beregnet investeringer og avskrivninger. NOKUT har prioritert å øke investeringene til IT-utvikling. Dette utgjør en økning fra 5,5 millioner i 2024 til 11 millioner kroner i 2025, og vil bidra til å forenkle og digitalisere arbeidsprosessene.

Sammenstilling periodisert virksomhetsbudsjett for 2025

Driftsinntekter	Revidert budsjett 2024	Regnskap 2024	Budsjett 2025
<i>Beløp i 1 000 kroner</i>			
Ordinære driftsmidler	121 439		135 052
Overføringer, inntil 5 % av ordinære driftsmidler forrige år	87		2 455
Prisstigningskompensasjon	0		
Kompensasjon arbeidsgiveravgift	0		
Midler for høyere yrkesfaglig utdanning	0		1 600
Lønnskompensasjon	1 908		
Felles tiltak for fagskoler	1 000		0
Øremerkede midler til evaluering av grunnskolelærerutdanningene (GLU)	1 000		0
Øremerkede midler til Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk for livslang læring (NKR)	0		0
Øremerkede midler til Studiebarometer for fagskolestudenter	1 500		0
Særskilte driftskostnader fra oppdrag (tilknyttet Nasjonal deleksamen)	4 352		4 478
Sum bevilgning Kunnskapsdepartementet	131 286		143 585
Investeringer som ikke blir resultatført	-7 225		-11 558
Utsatt inntekt fra forpliktelser knyttet til investeringer (avskrivninger)	5 411		6 278
Sum inntekt fra bevilgninger	129 472	125 554	138 305
Prosjektmidler, tilskudd fra EU-prosjekter, Europarådet og andre bidragsytere	0	270	
Tilskudd fra Forskningsrådet utdanning offentlig ph.d.	473	200	488
Salgsinntekter fra kurs og konferanser	694	425	400
Salg av anleggsmidler og annen driftsrelaterte inntekter	0	0	0
Inntekter fra tilskudd og overføringer, Nasjonal deleksamen og KUDAF (beløp utover tildeling fra KD)	4 573	11 759	4 964
Sum annen inntekt	5 740	12 654	5 852
Sum driftsinntekter	135 212	138 208	144 157

Driftskostnader	Revidert budsjett 2024	Regnskap 2024	Budsjett 2025
<i>Beløp i 1 000 kroner</i>			
Lønn og sosiale kostnader, inkl. honorarer til sakkyndige for alle virksomhetsområder	102 089	108 039	111 027
Sum lønn og sosiale kostnader	102 089	108 039	111 027
Husleie	5 394	6 335	6 526
Andre kostnader til drift av lokaler	1 963	2 017	2 268
Leie av maskiner, inventar og lignende	3 268	2 558	3 249
Mindre utstyrsanskaffelser	350	133	245
Reperasjon og vedlikehold	0	0	0
Kjøp av eksterne tjenester	9 576	8 706	8 121
Kontorrekvisita, trykksaker, kurs- og seminarer	3 286	2 087	3 412
Telefon og porto	519	668	714
Reisekostnader	2 241	1 535	1 453
Profilering og bevertning	684	518	414
Kontingenter og gaver	168	194	134
Øvrige driftskostnader	263	229	316
Sum andre driftskostnader	27 712	24 980	26 852
Beregnete avskrivninger på eiendeler	5 411	5 189	6 278
Sum avskrivninger	5 411	5 189	6 278
Sum driftskostnader	135 212	138 208	144 157
Ordinært driftsresultat	0	0	0
Inntektsskrav salgsinntekter, kurs og konferanser og refusjoner	694	400	400

Årsregnskap

6

Ledelseskommentarer

Regnskapsavleggelse

Regnskapet er avlagt i henhold til bestemmelsene om økonomistyring i staten, rundskriv fra Finansdepartementet, statlige regnskapsstandarter og krav fra overordnet departement. Regnskapet gir etter ledelsens mening et dekkende bilde av NOKUTs disponible bevilgninger, regnskapsførte kostnader, inntekter, eiendeler og gjeld som helhet per 31. desember 2024.

NOKUTs økonomiske drift

NOKUTs økonomi er fremdeles stram, selv om vi fikk noe økte bevilgninger i 2024 sammenlignet med 2023. Vi har gjennomført flere kostnadsbesparende tiltak for å kunne omdisponere midler til prioriterte oppgaver i løpet av året. I tillegg har vi fått reduserte husleiekostnader gjennom ny husleiekontrakt fra slutten av 2023. Vi har levert på kjerneområdene, til tross for et begrenset økonomisk handlingsrom i 2024.

I budsjetteringen for 2024 tok NOKUT en viss økonomisk risiko, som i hovedsak gjaldt disponeringer av lønnsbudsjettet. Økonomisk risiko balanseres gjennom tett kostnadsoppfølging i løpet av året og særlig vurderinger ved ansettelse i ledige stillinger eller behov for midlertidige ressurser. Konsulentbruken til drift er redusert som følge av ulike tiltak innen IKT. NOKUT har videreført digital gjennomføring av tilsyn og seminarer der dette er hensiktsmessig. Reisekostnadene i 2024 er på samme nivå som i 2023. Samlet sett har NOKUT dermed hatt mulighet til å opprettholde planlagte stillinger, og vi har gjort ansettelser i vakante stillinger tidligere enn planlagt. Antall ansatte er ved utgangen av året 98, en økning fra 95 i 2023.

NOKUT har benyttet øremerkede midler i 2024 i tråd med tildelingene.

Vesentlige avvik mellom periodisert budsjett og regnskap

NOKUTs kostnader til lønn og honorarer viser et merforbruk på 5,950 millioner kroner. Dette merforbruket skyldes i hovedsak avsetning til lønnsoppgjør for 2024, nyansettelser og overtid. I tillegg har det vært et merforbruk på honorarer til eksterne som gjelder nasjonal deleksamen.

Det periodiserte resultatbudsjettet viser et totalt mindreforbruk på andre driftskostnader på 2,754 millioner kroner sammenlignet med resultatregnskapet. De vesentligste avvikene gjelder merforbruk på lokalene og mindreforbruk på konsulenttjenester, kurs og seminarer og reiser. Vi har omdisponert mellom postene for å dekke behovet på prioriterte oppgaver.

NOKUT har merinntekter på 2,976 millioner kroner. Dette skyldes høyere honorarinntekter som følge av endret tidspunkt for når inntekter oppstår. På den årlige NOKUT-konferansen er det en mindreinntekt på 0,294 millioner kroner som skyldes at konferansen ble gjennomført med lavere inntekter og tilhørende kostnader enn opprinnelig planlagt.

Investeringer

Investeringer i immaterielle eiendeler er på 5,193 millioner kroner, hvilket er lavere enn den opprinnelige planen. Dette skyldes skifte av leverandør av tjenester til it-utvikling. Investeringen gjelder i hovedsak utvikling av et system for

fagskoleakkreditering, "Mimir". I tillegg utvikler NOKUT et akkrediteringsregister som skal samordne og tilgjengeliggjøre NOKUTs data. Samtidig gjør det NOKUT i stand til å levere data til Nasjonalt utdanningsregister i regi av Sikt. NOKUT har styrket innsatsen på digitalisering av sine tjenester, og de samlede prioriteringene forvaltes etter porteføljeprinsippet.

I årene framover er ønsket vi å investere videre i digitale systemer som skal bidra til bedre og mer sammenhengende digitale tjenester samt tiltak for å effektivisere ressursbruk, styrke digital infrastruktur, og fremme datadeling og kunstig intelligens. Rammene for 2025 gir mulighet for økte investeringer i digitalisering og forsvarlig forvaltning.

Ekstern revisor

Riksrevisjonen er ekstern revisor og reviderer årsregnskapet til NOKUT.

Lysaker 13. februar 2025

Inge Jan Henjesand
Styreleder

Saira Basit

Nina Cecilie Nordberg

Dag Husebø

Mads Danbolt

Vegard Iversen

Maiken Køien Andersen

Cecilia Christersson

Kristoffer Myklebust Egset

Prinsippnote for oppstilling av bevilgningsrapportering og artskontorapportering

Regnskapet er utarbeidet og avlagt etter nærmere retningslinjer fastsatt i bestemmelser om økonomistyring i staten ("bestemmelsene"). Det er ført i henhold til krav i bestemmelsene punkt 3.4.1, nærmere bestemmelser i Finansdepartementets rundskriv R-115 av desember 2022 og tilleggskrav fastsatt av Kunnskapsdepartementet. NOKUT har en egen prinsippnote for virksomhetsregnskapet som føres i tråd med de statlige regnskapsstandardene (SRS).

Oppstillingen av bevilgningsrapporteringen og artskontorapporteringen er utarbeidet med utgangspunkt i bestemmelsene punkt 3.4.2 - de grunnleggende prinsippene for årsregnskapet:

- a) Regnskapet følger kalenderåret (ettårsprinsippet).
- b) Regnskapet inneholder alle rapporterte utgifter og inntekter for regnskapsåret (fullstendighetsprinsippet).
- c) Regnskapet er utarbeidet i tråd med kontantprinsippet.
- d) Utgifter og inntekter er ført i regnskapet med brutto beløp (bruttoprinsippet).

Oppstillingene av bevilgnings- og artskontorapportering er utarbeidet etter de samme prinsippene, men gruppert etter ulike kontoplaner. Prinsippene samsvarer med krav i bestemmelsene punkt 3.5 til hvordan virksomhetene skal rapportere til statsregnskapet. Sumlinjen "Netto rapportert til bevilgningsregnskapet" er lik i begge oppstillingene.

NOKUT er tilknyttet statens konsernkontoordning i Norges Bank i henhold til krav i bestemmelsene pkt. 3.7.1. Bruttobudsjetterte virksomheter tilføres ikke likviditet gjennom året, men har en trekkrettighet på sin konsernkonto. Ved årets slutt nullstilles saldoen på den enkelte oppgjørskonto ved overgang til nytt år.

Bevilgningsrapporteringen

Oppstillingen av bevilgningsrapporteringen omfatter en øvre del med bevilgningsrapporteringen og en nedre del som viser beholdninger NOKUT står oppført med i kapitalregnskapet. Bevilgningsrapporteringen viser regnskapstall som NOKUT har rapportert til statsregnskapet. Det stilles opp etter de kapitler og poster i bevilgningsregnskapet NOKUT har fullmakt til å disponere. Kolonnen samlet tildeling viser hva NOKUT har fått stilt til disposisjon i tildelingsbrev for hver statskonto (kapittel/post). Oppstillingen viser i tillegg alle finansielle eiendeler og forpliktelser virksomheten står oppført med i statens kapitalregnskap.

Mottatte fullmakter til å belaste en annen virksomhets kapittel/post (belastningsfullmakter) vises ikke i kolonnen for samlet tildeling, men er omtalt i note B til bevilgningsoppstillingen. Utgiftene knyttet til mottatte belastningsfullmakter er bokført og rapportert til statsregnskapet, og vises i kolonnen for regnskap.

Avgitte belastningsfullmakter er inkludert i kolonnen for samlet tildeling, men bokføres og rapporteres ikke til statsregnskapet fra virksomheten selv. Avgitte belastningsfullmakter bokføres og rapporteres av virksomheten som har mottatt belastningsfullmakten og vises derfor ikke i kolonnen for regnskap. De avgitte fullmaktene framkommer i note B til bevilgningsoppstillingen.

Artskontorapporteringen

Oppstillingen av artskontorapporteringen har en øvre del som viser hva som er rapportert til statsregnskapet etter standard kontoplan for statlige virksomheter og en nedre del som viser eiendeler og gjeld som inngår i mellomværende med statskassen. Artskontorapporteringen viser regnskapstall virksomheten har rapportert til statsregnskapet etter standard kontoplan for statlige virksomheter. NOKUT har en trekkrettighet på konsernkonto i Norges Bank. Tildelingene

er ikke rapportert som en inntekt til statsregnskapet og derfor ikke vist som inntekt i artskontorapporteringen.

NOKUT utarbeider ikke noter til oppstillingen av artskontorapporteringen fordi NOKUT har et virksomhetsregnskap etter SRS med tilhørende noter.

Oppstilling av bevilgningsrapportering for bruttobudsjetterte virksomheter

Beløp i 1000 kroner

Utgiftskapittel	Kapittelnavn	Post	Posttekst	Note	Samlet tildeling for 2024	Regnskap 31.12.2024	Merutgift (-) og mindreutgift
241	Felles tiltak for fagskolesektoren	21	Spesielle driftsutgifter	A, B	2 500	2 500	0
271	Nasjonalt organ for kvalitet i utdanningen	01	Driftsutgifter	A, B	123 347	120 467	2 880
271	Nasjonalt organ for kvalitet i utdanningen	21	Spesielle driftsutgifter	A, B	4 439	8 250	-3 811
275	Tiltak for høyere utdanning	21	Spesielle driftsutgifter	A, B	1 000	1 000	0
1633	Nettoordning, statlig betalt merverdiavgift	01	Driftsutgifter		0	4 758	
Sum utgifter					131 286	136 975	

Inntekts- kapittel	Kapittelnavn	Post	Posttekst		Samlet tildeling for 2024	Regnskap 31.12.2024	Merinntekt og mindre- inntekt (-)
3271	Nasjonalt organ for kvalitet i utdanningen	01	Inntekter fra oppdrag		4 301	8 112	3 811
3271	Nasjonalt organ for kvalitet i utdanningen	02	Salgsinntekter mv.		694	269	-425
5309	Tilfeldige inntekter	29	Ymse		0	156	
5700	Arbeidsgiveravgift	72	Arbeidsgiveravgift		0	12 651	
Sum inntekter					4 995	21 188	

Netto rapportert til bevilgningsregnskapet 115 787

Kapitalkontoer

60080301	Norges Bank KK /innbetalinger					13 359	
60080302	Norges Bank KK/utbetalinger					-128 493	
702811	Endring i mellomværende med statskassen					0	
Sum rapportert						653	

Beholdninger rapportert til kapitalregnskapet

Konto	Tekst	Regnskap 31.12.2024	Regnskap 31.12.2023	Endring
702811	Mellomværende med statskassen	-7 895	-7 242	-653

Note A

Forklaring av samlet tildeling utgifter

Beløp i 1000 kroner

Kapittel og post	Overført fra i fjor	Årets tildelinger	Samlet tildeling
241.21		2 500	2 500
271.01		123 347	123 347
271.21	87	4 352	4 439
275.21		1 000	1 000
Sum			131 286

Note B

Forklaring til brukte fullmakter og beregning av mulig overførbart beløp til neste år for bruttobudsjetterte virksomheter

Beløp i 1000 kroner

Kapittel og post	Stikkord	Merutgift(-)/mindreutgift	Utgiftsført av andre i hht avgitte belastningsfullmakter	Merutgift(-)/mindreutgift etter avgitte belastningsfullmakter	Merinntekter/mindreinntekter(-) i hht merinntektsfullmakt	Omdisponering fra post 01 til 45 eller til post 01/21 fra neste års bevilgning	Innsparinger(-)	Sum grunnlag for overføring	Kompensasjon for lønnsoppgjøret 2024*	Maks. overførbart beløp**	Mulig overførbart beløp beregnet av virksomheten***
241.21		0		0				0			
271.01		2 880		2 880				2 880	1 908	7 980	2 880
271.21/3271.01		-3 811		-3 811	3 811			0			
275.21		0		0				0			

* Kolonnen viser lønnskompensasjon på den enkelte budsjettpost for lønnsoppgjørene 2024 slik foreslått i departementenes omgrupperingsproposisjoner og slik disse fremgår av vedlegg 4 i Prop. 36 S (2024-2025) Nysaldering av statsbudsjettet 2024. Se årlig rundskriv R-2/2025 for mer detaljert informasjon.

** Maksimalt beløp som kan overføres er lønnskompensasjon pluss 5 % av årets bevilgning på driftspostene 01-29, unntatt post 24, fratrukket lønnskompensasjon, eller sum av de siste to års bevilgning for poster med stikkordet "kan overføres". For poster uten stikkordet "kan overføres", beregnes maksimalt overførbart beløp slik: (Årets bevilgning - lønnskompensasjon)*5% + lønnskompensasjon. Se årlig rundskriv R-2/2025 for mer detaljert informasjon om overføring av ubrukte bevilgninger.

*** Mulig overførbart beløp er "Sum grunnlag for overføring", men maksimalt "Maks. overførbart beløp", og minimum "Kompensasjon for lønnsoppgjøret 2024". Se årlig rundskriv R-2/2025 for mer detaljert informasjon om mulig overførbart beløp.

Forklaring til bruk av budsjettfullmakter

Fullmakt til å overskride driftsbevilgninger mot tilsvarende merinntekter

Under kapittel 271 post 21 føres utgifter tilknyttet oppgaver hvor NOKUT får eksterne midler. Merutgiftene er dekket inn med tilsvarende merinntekt på kapittel 3271 post 01, jf. fullmakt fra KD.

Mulig overførbart beløp

NOKUTs ubrukte bevilgning på kapittel 271 post 01 beløper seg til 2,880 mill. kroner, mens det er en mindreinntekt på kapittel 3271 post 02 på 0,425 mill. kroner. Netto utgjør dette 2,455 mill. kroner som tilsvarer 2 % av årets bevilgning, og midlene vil bli søkt overført til 2025. Av dette utgjør kompensasjon for lønnsoppgjøret 2024 1,908 mill. kroner.

Oppstilling av artskontorrapporteringen for bruttobudsjetterte virksomheter

Beløp i 1000 kroner

	31.12.2024	31.12.2023
Driftsinntekter rapportert til bevilgningsregnskapet		
Innbetalinger fra gebyrer	0	0
Innbetalinger fra tilskudd og overføringer	8 112	10 663
Salgs- og leieinnbetalinger	264	474
Andre innbetalinger	5	157
Sum innbetalinger fra drift	8 381	11 294
Driftsutgifter rapportert til bevilgningsregnskapet		
Utbetalinger til lønn	101 613	98 301
Andre utbetalinger til drift	24 984	33 454
Sum utbetalinger til drift	126 597	131 755
Netto rapporterte driftsutgifter	118 216	120 461
Investerings- og finansinntekter rapportert til bevilgningsregnskapet		
Innbetaling av finansinntekter	0	0
Sum investerings- og finansinntekter	0	0
Investerings- og finansutgifter rapportert til bevilgningsregnskapet		
Utbetalt til investeringer	5 618	5 875
Utbetalt til kjøp av aksjer	0	0
Utbetaling av finansutgifter	2	0
Sum investerings- og finansutgifter	5 620	5 875
Netto rapporterte investerings- og finansutgifter	5 620	5 875
Innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten		
Innbetaling av skatter, avgifter, gebyrer m.m.	0	0
Sum innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten	0	0
Tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten		
Utbetalinger av tilskudd og stønader	0	0
Sum tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten	0	0
Inntekter og utgifter rapportert på felleskapitler		
Arbeidsgiveravgift konto 1986 (ref. kap. 5700)	12 651	12 221
Gruppelivsforsikring konto 1985 (ref. kap. 5309)	156	149
Nettoføring for merverdiavgift konto 1987 (ref. kap. 1633)	4 758	6 973
Sum inntekter og utgifter rapportert på felleskapitler	-8 049	-5 397
Netto utgifter rapportert til bevilgningsregnskapet	115 787	120 939

Fortsetter neste side

Fortsettelse fra forrige side

Oversikt over mellomværende med statskassen	31.12.2024	31.12.2023
Eiendeler og gjeld		
Fordringer på ansatte	0	2
Skyldig skattetrekk og andre trekk	-5 000	-4 703
Skyldige offentlige avgifter	-2	-56
Avsatt pensjonspremie til Statens pensjonskasse	-2 893	-2 485
Mottatte forskuddsbetalinger	0	0
Differanser på bank og uidentifiserte innbetalinger	0	0
Lønn (negativ netto, for mye utbetalt lønn m.m.)	0	0
Annen gjeld som inngår i mellomværende	0	0
Sum mellomværende med statskassen	-7 895	-7 242
Kontrollsum:		
Netto rapportert til bevilgningsregnskapet (fra Bevilgningsrapportering)	115 787	
Netto rapportert til bevilgningsregnskapet (fra Artskontorrapportering)	115 787	
Kontrollsum	0	

Prinsippnote - SRS

GENERELT

Virksomhetsregnskapet er satt opp i samsvar med de gjeldende statlige regnskapsstandardene (SRS).

ANVENDTE REGNSKAPSPRINSIPPER

Transaksjonsbaserte inntekter

Transaksjoner resultatføres til verdien av vederlaget på transaksjonstidspunktet. Inntekt resultatføres når den er opptjent. Inntektsføring ved salg av varer skjer på leveringstidspunktet hvor overføring av risiko og kontroll er overført til kjøper. Salg av tjenester inntektsføres i takt med utførelsen.

Inntekter fra bevilgninger og inntekt fra tilskudd og overføringer

Inntekt fra bevilgninger og inntekt fra tilskudd og overføringer resultatføres etter prinsippet

om motsatt sammenstilling. Dette innebærer at inntekt fra bevilgninger og inntekt fra tilskudd og overføringer resultatføres i takt med at aktivitetene som finansieres av disse inntektene utføres, det vil si i samme periode som kostnadene påløper (motsatt sammenstilling).

Bruttobudsjetterte virksomheter har en forenklet praktisering av prinsippet om motsatt sammenstilling ved at inntekt fra bevilgninger beregnes som differansen mellom periodens kostnader og opptjente transaksjonsbaserte inntekter og eventuelle inntekter fra tilskudd og overføringer til virksomheten. En konsekvens av dette er at resultat av periodens aktiviteter blir null.

Kostnader

Utgifter som gjelder transaksjonsbaserte inntekter kostnadsføres i samme periode

som tilhørende inntekt.

Utgifter som finansieres med inntekt fra bevilgning og inntekt fra tilskudd og overføringer, kostnadsføres i samme periode som aktivitetene er gjennomført og ressursene er forbrukt.

Pensjoner

SRS 25 Ytelser til ansatte legger til grunn en forenklet regnskapsmessig tilnærming til pensjoner. Statlige virksomheter skal ikke balanseføre netto pensjonsforpliktelser for ordninger til Statens pensjonskasse (SPK).

NOKUT resultatfører arbeidsgiverandel av pensjonspremien som pensjonskostnad. Pensjon kostnadsføres som om pensjonsordningen i SPK var basert på en innskuddsplan.

Fra 2022 har SPK lagt om pensjonspremie

modellen for statlige virksomheter. Fra 1. januar 2022 betaler NOKUT en virksomhetsspesifikk hendelsesbasert arbeidsgiverandel som del av pensjonspremien. At premien er virksomhetsspesifikk, betyr at den beregnes ut fra den enkelte virksomhets forhold, ikke for grupper av virksomheter samlet. At den er hendelsesbasert, betyr at den tar hensyn til de faktiske hendelser i medlemsbestanden i virksomheten, slik at premiereserven er à jour i forhold til medlemmets opptjening. Medlemsandelen på to prosent av lønnsgrunnlaget er uendret.

Leieavtaler

NOKUT har valgt å benytte forenklet metode i SRS 13 om leieavtaler og klassifiserer alle leieavtaler som operasjonelle leieavtaler.

Klassifisering og vurdering av anleggsmidler
Anleggsmidler er varige og betydelige eiendeler som disponeres av NOKUT. Med varige eiendeler menes eiendeler med utnyttbar levetid på 3 år eller mer. Med betydelige eiendeler forstås eiendeler med anskaffelseskost på kr 50 000 eller mer. Anleggsmidler er balanseført til anskaffelseskost fratrukket avskrivninger.

Kontorinventar, datamaskiner og annet IKT-utstyr med utnyttbar levetid på 3 år eller mer er balanseført som egne grupper.

Varige driftsmidler nedskrives til virkelig verdi ved endret anvendelse eller utnyttelse, dersom virkelig verdi er lavere enn balanseført verdi.

Egenutvikling av programvare

Kjøp av bistand til utvikling av programvare er balanseført. Bruk av egne ansatte til utvikling av programvare er kostnadsført.

Klassifisering og vurdering av omløpsmidler og kortsiktig gjeld

Omløpsmidler og kortsiktig gjeld omfatter poster som forfaller til betaling innen ett år etter anskaffelsestidspunktet. Øvrige poster er klassifisert som anleggsmidler/langsiktig gjeld.

Omløpsmidler vurderes til det laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi. Kortsiktig gjeld balanseføres til nominelt beløp på opptakstidspunktet.

Beholdning av varer og driftsmateriell

Beholdninger omfatter varer for salg og driftsmateriell som benyttes i eller utgjør en integrert del av virksomhetens offentlige tjenesteyting. Innkjøpte varer er verdsatt til anskaffelseskost ved bruk av metoden først inn, først ut (FIFO). Beholdninger av varer er verdsatt til det laveste av anskaffelseskost og netto realisasjonsverdi.

Beholdninger av driftsmateriell er verdsatt til anskaffelseskost.

Fordringer

Kundefordringer og andre fordringer er oppført i balansen til pålydende etter fradrag for avsetning til forventet tap. Avsetning til tap gjøres på grunnlag av individuelle vurderinger av de enkelte fordringene.

Valuta

Pengeposter i utenlandsk valuta er vurdert til kursen ved regnskapsårets slutt. Her er Norges Banks spotkurs per 31.12. lagt til grunn.

Statens kapital

Statens kapital utgjør nettobeløpet av NOKUTs eiendeler og gjeld, og fremgår i regnskapslinjen for avregninger i balanseoppstillingen. Bruttobudsjetterte virksomheter presenterer ikke konsernkontoene i Norges Bank som bankinnskudd. Konsernkontoene inngår i regnskapslinjen avregnet med statskassen.

STATLIGE RAMMEBETINGELSER

Selvassurandørprinsipp

Staten opererer som selvassurandør. Det er følgelig ikke inkludert poster i balanse eller resultatregnskap som søker å reflektere alternative netto forsikringskostnader eller forpliktelser.

Statens konsernkontoordning

Statlige virksomheter omfattes av statens konsernkontoordning.

Konsernkontoordningen innebærer at alle innbetalinger og utbetalinger daglig gjøres opp mot virksomhetens oppgjørskontoer i Norges Bank.

NOKUT tilføres ikke likvider gjennom året, men har en trekkrettighet på sin konsernkonto. For bruttobudsjetterte virksomheter nullstilles saldoen på den enkelte oppgjørskonto i Norges Bank ved overgang til nytt regnskapsår.

NOTER TIL REGNSKAPET

NOKUT har benyttet Kunnskapsdepartementets mal for oppstilling av årsregnskapet for 2024.

Alle noter i oppgjørspakken er imidlertid ikke aktuelle for NOKUT, jf. notehenvisingen på linjer uten beløp. Opprinnelig nummerering av notene skal ikke endres.

Resultatregnskap

Org.nr: 985 042 667

Beløp i 1000 kroner

	Note	31.12.2024	31.12.2023
Driftsinntekter			
Inntekt fra bevilgninger	1	125 554	124 846
Inntekt fra tilskudd og overføringer	1	12 229	11 654
Inntekt fra gebyrer	1	0	0
Salgs- og leieinntekter	1	400	536
Andre driftsinntekter	1	5	68
Sum driftsinntekter		138 188	137 104
Driftskostnader			
Varekostnader		0	0
Lønnskostnader	2	108 039	100 474
Avskrivninger på varige driftsmidler og immaterielle eiendeler	4,5	5 189	4 980
Nedskrivninger av varige driftsmidler og immaterielle eiendeler	4,5	0	0
Andre driftskostnader	3	24 958	31 650
Sum driftskostnader		138 186	137 104
Driftsresultat		2	0
Finansinntekter og finanskostnader			
Finansinntekter	6	0	0
Finanskostnader	6	2	0
Sum finansinntekter og finanskostnader		-2	0
Resultat av periodens aktiviteter		0	0
Avregninger og disponeringer			
Avregning med statskassen (bruttobudsjetterte)	7	0	0
Sum avregninger og disponeringer		0	0
Innkrevningsvirksomhet og andre overføringer til staten			
Avgifter og gebyrer direkte til statskassen	9	0	0
Avregning med statskassen innkrevningsvirksomhet	9	0	0
Sum innkrevningsvirksomhet og andre overføringer til staten		0	0
Tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten			
Tilskudd til andre	10	0	0
Avregning med statskassen tilskuddsforvaltning	10	0	0
Sum tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten		0	0

Balanse – Eiendeler

Beløp i 1000 kroner

	Note	31.12.2024	31.12.2023
A. ANLEGGSMIDLER			
I Immaterielle eiendeler			
Programvare og lignende rettigheter	4	15 569	14 810
Immaterielle eiendeler under utførelse	4	0	0
Sum immaterielle eiendeler		15 569	14 810
II Varige driftsmidler			
Tomter, bygninger og annen fast eiendom	5	0	0
Maskiner og transportmidler	5	0	0
Driftsløsøre, inventar, verktøy og lignende	5	1 506	2 081
Anlegg under utførelse	5	0	0
Infrastruktureiendeler	5	0	0
Sum varige driftsmidler		1 506	2 081
III Finansielle anleggsmidler			
Investeringer i aksjer og andeler	11	0	0
Obligasjoner		0	0
Andre fordringer		0	0
Sum finansielle anleggsmidler		0	0
Sum anleggsmidler		17 075	16 891

Fortsetter neste side

Fortsettelse fra forrige side

	Note	31.12.2024	31.12.2023
B. OMLØPSMIDLER			
I Beholdninger av varer og driftsmateriell			
Beholdninger av varer og driftsmateriell	12	0	0
Sum beholdning av varer og driftsmateriell		0	0
II Fordringer			
Kundefordringer	13	39	58
Opptjente, ikke fakturerte inntekter	16	5 069	992
Andre fordringer	14	1 342	1 217
Sum fordringer		6 450	2 267
III Bankinnskudd, kontanter og lignende			
Bankinnskudd (utenfor statens konsernkontoordning)	17	0	0
Kontanter og lignende	17	0	0
Sum bankinnskudd, kontanter og lignende		0	0
Sum omløpsmidler		6 450	2 267
Sum eiendeler drift		23 525	19 158
IV Fordringer vedrørende innkrevningsvirksomhet og andre overføringer			
Fordringer vedrørende innkrevningsvirksomhet og andre overføringer til staten	9	0	0
Sum fordringer vedrørende innkrevningsvirksomhet og andre overføringer til staten		0	0
Sum eiendeler		23 525	19 158

Balanse – Statens kapital og gjeld

Beløp i 1000 kroner

	Note	31.12.2024	31.12.2023
C. STATENS KAPITAL			
I Virksomhetskapi tal			
Sum virksomhetskapi tal		0	0
II Avregninger			
Avregnet med statskassen (bruttobudsjetterte)	7	-5 282	-2 805
Sum avregninger		-5 282	-2 805
Sum statens kapital		-5 282	-2 805
D. GJELD			
I Avsetning for langsiktige forpliktelser			
Avsetninger langsiktige forpliktelser		0	0
Sum avsetning for langsiktige forpliktelser		0	0
II Annen langsiktig gjeld			
Øvrig langsiktig gjeld		0	0
Sum annen langsiktig gjeld		0	0
III Kortsiktig gjeld			
Leverandørgjeld		4 117	3 195
Skyldig skattetrekk og andre trekk		4 768	4 454
Skyldige offentlige avgifter		2 383	1 648
Avsatte feriepen ger		7 580	7 235
Mottatt forskuddsbetaling	16	0	137
Annen kortsiktig gjeld	18	9 959	5 294
Sum kortsiktig gjeld		28 807	21 963
Sum gjeld		28 807	21 963
Sum statens kapital og gjeld drift		23 525	19 158
IV Gjeld vedrørende tilskuddsforvaltning og andre overføringer			
Gjeld vedrørende tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten	10	0	0
Sum gjeld vedrørende tilskuddsforvaltning og andre overføringer		0	0
Sum statens kapital og gjeld		23 525	19 158

Note 1

Spesifikasjon av driftsinntekter

Beløp i 1000 kroner

	31.12.2024	31.12.2023
Inntekt fra bevilgninger		
Periodens bevilgninger	125 554	124 846
Sum inntekt fra bevilgninger	125 554	124 846
Under henvisning til SRS 10 paragraf 6 skal inntekt fra bevilgninger for bruttobudsjetterte virksomheter beregnes som differansen mellom periodens kostnader og opptjente transaksjonsbaserte inntekter og eventuelle inntekter fra tilskudd og overføringer til virksomheten.		
Inntekt fra gebyrer		
Gebyrer	0	0
Lisenser	0	0
Sum inntekt fra gebyrer	0	0
Tilskudd og overføringer fra andre statlige forvaltningsorganer		
Periodens tilskudd/overføring i forbindelse med nasjonal deleksamen	10 718	8 170
Periodens tilskudd/overføring fra HK-dir	0	1 228
Periodens netto tilskudd fra andre statlige etater	10 718	9 398
Tilskudd/overføring i perioden direkte fra Norges forskningsråd (NFR)	200	460
+ tilskudd i perioden fra NFR via andre virksomheter (+)	0	0
Periodens netto tilskudd fra NFR	200	460
Sum tilskudd og overføringer fra statlige etater	10 918	9 858
Tilskudd og overføringer fra andre		
Periodens tilskudd/overføring fra regionale forskningsfond (RFF)	0	0
Periodens netto tilskudd/overføring fra RFF	0	0
Periodens tilskudd/overføring fra kommunale og fylkeskommunale etater	0	0
Periodens tilskudd/overføring fra organisasjoner og stiftelser	0	0
Periodens tilskudd/overføring fra næringsliv og private i forbindelse med nasjonal deleksamen	1 041	1 088
Periodens tilskudd/overføring fra andre bidragsyttere	0	0
Periodens netto tilskudd/overføring fra diverse bidragsyttere	1 041	1 088
Periodens tilskudd/overføring fra EU til undervisning og annet	270	708
+ tilskudd/overføring i perioden fra EU til undervisning og annet fra andre (+)	0	0
Netto tilskudd/overføring i perioden fra EU til undervisning og annet	270	708
Sum tilskudd til annen bidragsfinansiert aktivitet	1 311	1 796
Sum inntekt fra tilskudd og overføringer	12 229	11 654
Salgs- og leieinntekter		
Konferanseinntekter	400	536
Sum andre salgs- og leieinntekter	400	536
Sum salgs- og leieinntekter	400	536
Andre driftsinntekter		
Gevinst ved avgang anleggsmidler	2	57
Andre inntekter	3	11
Sum andre driftsinntekter	5	68
Sum driftsinntekter	138 188	137 104

Note 2

Lønnskostnader

DEL I

Beløp i 1 000 kroner

	31.12.2024	31.12.2023
Lønn*	63 112	60 272
Feriepenger ²	8 339	8 606
Arbeidsgiveravgift*	13 442	12 519
Pensjonskostnader ¹	6 766	5 379
Sykepenger og andre refusjoner (-)	-4 763	-4 535
Andre ytelser	21 143	18 233
Sum lønnskostnader	108 039	100 474

Antall utførte årsverk:

79

78

¹ Pensjonskostnaden i 2024 er basert på et estimat for pensjonspremien beregnet av SPK, og ikke faktisk pensjonspremie. Dette skyldes at lønnsoppgjøret i staten for 2024 ikke var ferdigstilt før i slutten av november 2024. Premiesatsen for arbeidsgiverandelen utgjør for 2024 10,0 prosent (arbeidsgiverandel av pensjonspremie på artskonto 542/pensjonsgrunnlaget i 2024 rapportert til SPK). For regnskapsåret 2023 utgjorde premiesatsen 9,0 prosent.

² Feriepengekostnaden har gått ned i 2024, da det ikke lenger opptjenes feriepenger på sensurhonorar for nasjonale deleksamener, jf. Andre ytelser.

* På bakgrunn av at lønnsoppgjøret i staten for 2024 ikke var ferdig før i slutten av november, har ikke NOKUT utbetalt resultatet av lønnsoppgjøret i 2024. NOKUT har derfor gjort et estimat for lønnsavsetning for det sentrale lønnsoppgjøret (lokale og eventuelt sentrale tillegg) som utgjør 1.714.394 kroner. Lønnsavsetningen inkluderer feriepenger, og det er avsatt for arbeidsgiveravgift av lønnsavsetningen. Avsetningen inkluderer også NOKUTs eget bidrag til lønnsforhandlinger utover det som er fremforhandlet sentralt. Dette utgjør 300.000 kroner.

DEL II

Lønn og godtgjørelser til ledende personer	Lønn	Andre godtgjørelser
Styreleder	118 738	
Administrerende direktør	1 700 357	4 392

Lønn og godtgjørelser til ledende personer oppgis i kroner for budsjettåret 2024.

Note 3

Andre driftskostnader

Beløp i 1000 kroner

	31.12.2024	31.12.2023
Husleie	6 335	7 925
Vedlikehold og ombygging av leide lokaler	15	527
Andre kostnader til drift av eiendom og lokaler	2 002	2 247
Reparasjon og vedlikehold av maskiner, utstyr mv.	0	1
Mindre utstyrsanskaffelser	132	242
Tap og lignende	0	53
Leie av maskiner, inventar og lignende	2 559	2 607
Kjøp av konsulenttjenester fra kommunikasjonsbransjen	120	0
Kjøp av andre konsulenttjenester	1 447	4 440
Kjøp av andre fremmede tjenester	7 138	8 810
Reiser og diett	1 535	1 315
Øvrige driftskostnader	3 675	3 483
Sum andre driftskostnader*	24 958	31 650

* Nedgangen i andre driftskostnader har bl.a. sammenheng med ny husleiekontrakt som ble inngått i slutten av 2023. NOKUT har nå mindre kontorlokaler, og følgelig reduserte kostnader sammenlignet med tidligere. I 2023 påløp også kostnader i forbindelse med bistand fra Statsbygg, vederlag for vedlikehold av utflyttede lokaler og flytteutgifter. Konsulenttjenester i 2023 omfattet også rapporter fra NIFU, og tjenester knyttet til evaluering av data i NOKUT dekket av KUDAF-midler (Kunnskapssektorens datafellesskap).

Tilleggsinformasjon om operasjonelle leieavtaler

	TYPE EIENDEL					Sum
	Immaterielle eiendeler	Tomter, bygninger og annen fast eiendom	Maskiner og transportmidler	Driftsløsøre, inventar, verktøy og lignende	Infrastruktur-eiendeler	
Varighet inntil 1 år	2 316			243		2 559
Varighet 1–5 år						0
Varighet over 5 år		6 335				6 335
Kostnadsført leiebetaling for perioden	2 316	6 335	0	243	0	8 894

Note 4

Immaterielle eiendeler

Beløp i 1000 kroner

	Programvare og lignende rettigheter	Immaterielle eiendeler under utførelse	Sum
Anskaffelseskost 31.12.2023	23 459	0	23 459
+ tilgang i 2024 (+)	5 193	0	5 193
- avgang anskaffelseskost 2024 (-)	-48	0	-48
+/- fra eiendel under utførelse til annen gruppe (+/-)	0	0	0
Anskaffelseskost 31.12.2024	28 604	0	28 604
- akkumulerte nedskrivninger 31.12.2023 (-)	0	0	0
- nedskrivninger i 2024 (-)	0	0	0
- akkumulerte avskrivninger pr. 31.12.2023 (-)	-8 649	0	-8 649
- ordinære avskrivninger i 2024 (-)	-4 434	0	-4 434
+ akkumulert avskrivning avgang i 2024 (+)	48	0	48
Balanseført verdi 31.12.2024	15 569	0	15 569

Avskrivningssatser (levetider)	5 år / lineært	Ingen
--------------------------------	----------------	-------

Avhendelse av immaterielle eiendeler i regnskapsåret:

Salgssum ved avgang anleggsmidler	0	0	0
- Bokført verdi avhendede anleggsmidler	0	0	0
Regnskapsmessig gevinst/tap	0	0	0

Note 5

Varige driftsmidler

Beløp i 1000 kroner

	Tomter	Bygninger og annen fast eiendom	Maskiner og transportmidler	Driftsløsøre, inventar, verktøy o.l.	Anlegg under utførelse	Infrastruktur-eiendeler	Sum
Anskaffelseskost 31.12.2023	0	0	0	7 012	0	0	7 012
+ tilgang i 2024 (+)	0	0	0	180	0	0	180
- avgang anskaffelseskost i 2024 (-)	0	0	0	-75	0	0	-75
+/- fra anlegg under utførelse til annen gruppe (+/-)	0	0	0	0	0	0	0
Anskaffelseskost 31.12.2024	0	0	0	7 117	0	0	7 117
- akkumulerte nedskrivninger pr. 31.12.2023 (-)	0	0	0	0	0	0	0
- nedskrivninger i 2024 (-)	0	0	0	0	0	0	0
- akkumulerte avskrivninger 31.12.2023 (-)	0	0	0	-4 931	0	0	-4 931
- ordinære avskrivninger i 2024 (-)	0	0	0	-755	0	0	-755
+ akkumulert avskrivning avgang i 2024 (+)	0	0	0	75	0	0	75
Balanseført verdi 31.12.2024	0	0	0	1 506	0	0	1 506

Avskrivningssatser (levetider)	Ingen avskrivning	10-60 år dekomponert lineært	3-15 år lineært	3-15 år lineært	Ingen avskrivning	Virksomhets-spesifikt
--------------------------------	-------------------	------------------------------	-----------------	-----------------	-------------------	-----------------------

Avhendelse av varige driftsmidler i regnskapsåret:

Salgssum ved avgang anleggsmidler	0	0	0	2	0	0	2
- bokført verdi av avhendede anleggsmidler (-)	0	0	0	0	0	0	0
Regnskapsmessig gevinst/tap	0	0	0	2	0	0	2

Note 6

Finansinntekter og finanskostnader

Beløp i 1000 kroner

	31.12.2024	31.12.2023
Finansinntekter		
Renteinntekter	0	0
Valutagevinst (agio)	0	0
Utbytte fra eierandeler i selskaper mv. (spesifiseres i avsnittet nedenfor)	0	0
Annen finansinntekt	0	0
Sum finansinntekter	0	0
Finanskostnader		
Rentekostnad	2	0
Nedskrivning av aksjer	0	0
Valutatap (disagio)	0	0
Annen finanskostnad	0	0
Sum finanskostnader	2	0
Spesifikasjon av utbytte fra eierandeler i selskaper mv.		
Mottatt utbytte fra selskap X	0	0
Mottatt utbytte fra selskap Y	0	0
Mottatt utbytte fra selskap Z	0	0
Mottatt utbytte fra andre selskap	0	0
Sum mottatt utbytte	0	0

Note 7A

Sammenheng mellom avregning med statskassen og mellomværende med statskassen (bruttobudsjetterte virksomheter)

Beløp i 1 000 kroner

Del A Forklaring til at periodens resultat ikke er lik endring i avregnet med statskassen i balansen (kongruensavvik)

	31.12.2024	31.12.2023	Endring
Avregnet med statskassen i balansen ¹	-5 282	-2 805	-2 477

Bakgrunnen for at periodens resultat ikke er lik endring i avregnet med statskassen i balansen for bruttobudsjetterte virksomheter er at konsernkontoene i Norges Bank inngår som en del av avregnet med statskassen i balansen. I tillegg hensyntas enkelte transaksjoner som ikke er knyttet til virksomhetens drift og transaksjoner som ikke medfører ut- eller innbetaling. Nedenfor vises de ulike postene som er grunnen til at endring i avregnet med statskassen i balansen ikke er lik periodens resultat.

Endring i avregnet med statskassen

	Endring
Konsernkontoer i Norges Bank	
Konsernkonto utbetaling (-)	-128 493
Konsernkonto innbetaling (+)	13 359
Netto trekk konsernkonto	-115 134
Innbetalinger og utbetalinger som ikke inngår i virksomhetens drift (er gjennomstrømningsposter)	
Innbetaling innkreivingsvirksomhet og andre overføringer (-)	0
Utbetaling tilskuddsforvaltning og andre overføringer (+)	0
Bokføringer som ikke går over bankkonto, men er direkte mot avregning med statskassen	
Inntektsført fra bevilgning (underkonto 1991 og 1992)(+)	125 554
Gruppeliv/arbeidsgiveravgift (underkonto 1985 og 1986)(-)	-12 807
Nettoordning, statlig betalt merverdiavgift (underkonto 1987)(+)	4 864
Andre avstemmingsposter	
Spesifikasjon av andre avstemmingsposter	0
Forskjell mellom resultatført og netto trekk på konsernkonto	2 477
Resultat av periodens aktiviteter før avregning mot statskassen	0
Sum endring i avregning med statskassen ¹	2 477

¹ Sum endring i avregning med statskassen skal stemme med sum i endringskolonnen ovenfor.

Kontroll: 0

Note 7B

Sammenheng mellom avregning med statskassen og mellomværende med statskassen (bruttobudsjetterte virksomheter)

Beløp i 1000 kroner

Del B Forskjellen mellom avregning med statskassen og mellomværende med statskassen

	31.12.2024	31.12.2024	
	Spesifisering av bokført avregning med statskassen	Spesifisering av rapportert mellomværende med statskassen	Differanse
Immaterielle eiendeler, varige driftsmidler			
Immaterielle eiendeler	15 569	0	15 569
Varige driftsmidler	1 506	0	1 506
Sum	17 075	0	17 075
Finansielle anleggsmidler			
Investering i aksjer og andeler	0	0	0
Obligasjoner	0	0	0
Andre fordringer	0	0	0
Sum	0	0	0
Omløpsmidler			
Beholdning av varer og driftsmateriell	0	0	0
Kundefordringer	39	0	39
Andre fordringer	1 342	0	1 342
Opptjente, ikke fakturerte inntekter	5 069	0	5 069
Bankinnskudd, kontanter og lignende	0	0	0
Fordringer vedrørende innkreivingsvirksomhet og andre overføringer til staten	0	0	0
Sum	6 450	0	6 450
Langsiktige forpliktelser og gjeld			
Øvrig langsiktig gjeld	0	0	0
Avsetninger langsiktige forpliktelser	0	0	0
Sum	0	0	0
Kortsiktig gjeld			
Leverandørgjeld	-4 117	0	-4 117
Skyldig skattetrekk og andre trekk	-4 768	-5 000	232
Skyldige offentlige avgifter	-2 383	-2	-2 381
Avsatte feriepengar	-7 580	0	-7 580
Mottatt forskuddsbetaling	0	0	0
Annen gjeld til ansatte	-9 705	0	-9 705
Avsatt pensjonspremie til SPK, arbeidsgiverandel	0	-2 893	2 893
Annen kortsiktig gjeld	-254	0	-254
Gjeld vedrørende tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten	0	0	0
Sum	-28 807	-7 895	-20 912
Sum	-5 282	-7 895	2 613

Mellomværende med statskassen består av kortsiktige fordringer og gjeld som etter økonomiregelverket er rapportert til statsregnskapet (S-rapport). Avregnet med statskassen viser finansieringen av virksomhetens netto eiendeler og gjeld.

Note 13

Kundefordringer

Beløp i 1000 kroner

	31.12.2024	31.12.2023
Kundefordringer til pålydende	39	58
Avsatt til latent tap (-)	0	0
Sum kundefordringer	39	58

Note 14

Andre kortsiktige fordringer

Beløp i 1000 kroner

	31.12.2024	31.12.2023
Forskuddsbetalt lønn	0	0
Reiseforskudd	0	2
Personallån	0	0
Andre fordringer på ansatte	0	0
Forskuddsbetalt leie	780	786
Andre forskuddsbetalte kostnader	176	190
Andre fordringer	386	239
Sum andre kortsiktige fordringer	1 342	1 217

Note 16

Opptjente, ikke fakturerte inntekter / Mottatt forskuddsbetaling

Beløp i 1000 kroner

Del I

	31.12.2024	31.12.2023
Opptjente, ikke fakturerte inntekter		
Statlige etater*	5 069	992
Kommunale og fylkeskommunale etater	0	0
Organisasjoner og stiftelser	0	0
Næringsliv/private	0	0
Andre prosjekter	0	0
Sum opptjente, ikke fakturerte inntekter	5 069	992

Del II

	31.12.2024	31.12.2023
Mottatt forskuddsbetaling		
Statlige etater	0	0
Kommunale og fylkeskommunale etater	0	0
Organisasjoner og stiftelser	0	0
Næringsliv/private	0	0
Andre prosjekter	0	137
Sum mottatt forskuddsbetaling	0	137

* Økningen i Opptjente, ikke fakturerte inntekter skyldes at det i 2024 gjelder flere eksamener, og beregnes med utgangspunkt i påløpt sensurhonorar, jf. note 18.

Note 18

Annen kortsiktig gjeld

Beløp i 1000 kroner

	31.12.2024	31.12.2023
Skyldig lønn	0	0
Annen gjeld til ansatte**	8 364	4 296
Avsetning for lønnsoppgjøret 2024*	1 341	0
Påløpte kostnader	254	998
Avstemningsdifferanser ved rapportering til statsregnskapet	0	0
Avsatt pensjonspremie til SPK, arbeidsgiverandel	0	0
Annen kortsiktig gjeld	0	0
Sum	9 959	5 294

* På bakgrunn av at lønnsoppgjøret i staten for 2024 ikke var ferdigstilt før i slutten av november, har NOKUT ikke utbetalt resultatet av lønnsoppgjøret i 2024. NOKUT har derfor gjort et estimat for lønnsavsetningen for det sentrale lønnsoppgjøret (lokale og eventuelt sentrale tillegg), jf. note 2. Avsetningen inkluderer også NOKUTs eget bidrag til lønnsforhandlinger utover det som er fremforhandlet sentralt.

** Økningen i Annen gjeld til ansatte skyldes avsetning for påløpt sensurhonorar for flere eksamener, jf. note 16.

Vedlegg: NOKUTs oppgaver

Oppgaver som bygger opp under måloppnåelsen for mål 1

Evalueringer av utdanninger

Evalueringer av utdanningskvalitet er en del av NOKUTs arbeid med å sikre og fremme kvalitet i utdanning.

Målet med evalueringene er

- å få fram kunnskap om kvaliteten på utdanningene
- å bidra til kvalitetsutvikling
- å legge til rette for læring
- å kartlegge utfordringer og gi råd om tiltak

NOKUT arbeider årlig med ulike store evalueringer.

[Les mer om NOKUTs evalueringsarbeid](#)

Erfaringsdeling og veiledning

For å sikre og videreutvikle kvaliteten på utdanningene er det viktig at institusjonene og samskipnadene lar seg inspirere av hva andre i tilsvarende situasjon gjør for å sikre og videreutvikle kvaliteten.

NOKUT tilbyr veiledning og erfaringsdeling til søkere og institusjoner

- som forbereder søknader om akkreditering
- som skal få eller har fått tilsyn
- Målet med dette arbeidet er at søkere og institusjoner
- får god kunnskap om regelverket og hvordan de kan oppfylle det
- sender inn en god søknad
- kommer godt gjennom tilsyn

Internasjonalt arbeid

NOKUT er medlem av The European Association for Quality Assurance in Higher Education (ENQA) og er registrert i The European Quality Assurance Register for Higher Education (EQAR). EQAR er et offisielt register over kvalitetssikringsorgan som oppfyller kravene i ESG.

Hvert femte år må NOKUTs medlemskap i ENQA fornyes, og vi må da gjennom en evaluering. Der blir vi vurdert på om kvalitetssikringsarbeidet vårt oppfyller kravene i de europeiske standardene for kvalitetssikring av høyere utdanning, Standards and Guidelines for Quality Assurance in the European Higher Education Area (ESG).

I tillegg til ENQA-nettverket er NOKUT aktivt med i Nordic Quality Assurance Network in Higher Education (NOQA) og Quality Audit Network (QAN). QAN er et uformelt europeisk nettverk under ENQA for kvalitetssikringsorganer som gjennomfører periodisk oppfølging på institusjonsnivå, som NOKUTs periodiske oppfølging av universiteter og høyskoler.

I tillegg har NOKUT, via Kunnskapsdepartementet, fra høsten 2024 gått inn som Norges representant i Bologna follow up Group Thematic Peer Group C on Quality Assurance (BFUG TPGC QA).

Nasjonalt kontaktpunkt for nasjonalt og europeisk kvalifikasjonsrammeverk

Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk (NKR) ble innført i 2011. Med det etablerte Norge en fullstendig nivåstruktur som gjorde at alle utdanningskvalifikasjonene har et nivå. Samtidig ble det innført læringsutbyttebeskrivelser for alle utdanninger, på alle nivåer. NKR består av syv nivåer (nivå 2 til nivå 8), og det er bare formelle

utdanningskvalifikasjoner som er plassert inn i rammeverket. NOKUT er nasjonalt kontaktpunkt for NKR og det europeiske kvalifikasjonsrammeverket (EQF).

NOKUT er nasjonalt kontaktpunkt for det europeiske kvalifikasjonsrammeverket for livslang læring i Norge. Kontaktpunktet har ansvaret for informasjon, kontakt og vedlikehold i arbeidet med EQF. Kontaktpunktet skal bidra til at sektor og samfunn forstår og bruker kvalifikasjonsrammeverket, og legge til rette for god dialog med nasjonale og internasjonale aktører og interessepartnere i utdanningssektoren og arbeidslivet. NOKUT deltar også i ulike EU-finansierte prosjekter når det er aktuelt.

Oppgaver som bygger opp under måloppnåelsen for mål 2

Akkrediteringer

NOKUT mottar årlig en god del søknader om akkreditering av nye studietilbud fra høyskoler som ikke selv kan akkreditere nye studietilbud. I 2021 ble det åpnet for at alle som ønsket det, etter akkreditering fra NOKUT, kunne etablere profesjonsstudium i psykologi, master i rettsvitenskap og master i teologi. NOKUT har de senere årene mottatt flere slike søknader. I tillegg mottar NOKUT søknader fra helt nye aktører som vil tilby høyere utdanning. Det er en stigning tendens i antall søknader fra slike aktører, også fra flere fagskoler som vil tilby høyere utdanning.

En akkreditering innebærer at søkeren kan starte opp et utdanningstilbud de har utviklet. Ved en akkreditering kvalitetssikrer NOKUT utdanningstilbudet.

Målet med akkrediteringene er

- å sikre kvaliteten på nye studietilbud innenfor høyere utdanning og høyere yrkesfaglig utdanning
- å sikre kvaliteten på utdanningen på nye fagområder og høyskoler som endrer institusjonsnivå

Kunnskapsdepartementet arbeider med å forenkle og tydeliggjøre regelverket for akkreditering av studietilbud. NOKUT bidrar med kompetanse og kapasitet i dette arbeidet.

NOKUT behandler søknader om følgende akkrediteringer:

Akkreditering av studietilbud på bachelor-, master- og doktorgradsnivå
NOKUT mottar årlig en god del søknader om

akkrediteringer av nye studietilbud fra høyskoler som ikke selv kan akkreditere nye studietilbud.

Flere høyskoler søker NOKUT om akkreditering av ph.d.-utdanninger. En akkreditering av et ph.d.-program innen høyere utdanning innebærer at institusjonene får fullmakter til å akkreditere mastergradutdanninger innenfor det samme fagområdet. Med slike utvidede fullmakter kan NOKUT forvente å få færre søknader om akkreditering av studietilbud innen disse fagområdene i framtiden.

Institusjonsakkrediteringer for høyere utdanning
NOKUT behandler søknader fra høyskoler som ønsker å bli akkreditert høyskole, vitenskapelig høyskole eller universitet. Hvis de får et positivt vedtak om institusjonsakkreditering og innvilget endring i institusjonskategori, får institusjonen utvidede fullmakter til å akkreditere studietilbud selv. Når en institusjon oppnår en institusjonsakkreditering, viser det at institusjonen har et visst faglig nivå, er robust nok til å håndtere fullmaktene de ulike institusjonsakkrediteringene gir, og har rutiner for dette på plass.

Når NOKUT gir slike utvidede fullmakter, kan vi forvente å få færre søknader om akkreditering av studietilbud fra disse institusjonene i framtiden. Institusjonene bruker normalt mange år med systematisk arbeid for å sikre og videreutvikle kvaliteten slik at de tilfredsstiller kravene som blir stilt til den institusjonskategorien de ønsker å bli en del av. Slike prosesser bidrar på denne måten til å heve kvaliteten i universitet- og høyskolesektoren.

Kunnskapsdepartementet har i 2024 arbeidet med å forenkle og tydeliggjøre regelverket for institusjonsakkreditering. NOKUT har bidratt med kompetanse og kapasitet i dette arbeidet.

NOKUT startet høsten 2024 arbeidet med å implementere det nye regelverket i prosesser og veiledere.

Akkreditering av høyere yrkesfaglige studietilbud
De fleste søknadene NOKUT mottar, er fra fagskoler som ønsker å opprette nye studietilbud. Fagskolene spiller en viktig rolle i det totale utdanningslandskapet. De skal både bidra til et kompetanseintensivt arbeidsliv gjennom faglig påfyll for dem som allerede er i arbeid, og ha et tilbud til dem som har ambisjoner om mer utdanning etter videregående opplæring.

Målet med akkrediteringene er å sikre kvaliteten på nye studietilbud innenfor høyere yrkesfaglig utdanning.

Fagområdeakkrediteringer

Fagskolene kan søke om akkreditering av et fagområde. Målet med akkrediteringene er å sikre utdanningskvaliteten på nye fagområder. Det er nå flere fagskoler som jobber strategisk og langsiktig med mål om å oppnå fagområdeakkrediteringer. Dette gir spennende muligheter for tverrfaglige, arbeidslivsrelevante utdanninger på tvers av etablerte fag- og yrkesfelt. Flere studietilbud kommer raskere på plass, og næringslivet får bedre tilgang til kandidater med rett kompetanse. NOKUT kan trolig også forvente færre søknader om akkreditering av fagskoleutdanninger fra disse fagskolene.

Tilsyn med utdanningskvalitet

NOKUT fører tilsyn med utdanningskvaliteten ved universiteter, vitenskapelige høyskoler, høyskoler og fagskoler. I tilsynsarbeidet skal vi både kontrollere kvaliteten og stimulere til kvalitetsutvikling ved institusjonene.

Et tilsyn innebærer blant annet at vi kontrollerer at institusjonene har gode systemer og rutiner for å sikre kvaliteten på nye studietilbud de oppretter, og at institusjonene har kontroll på og videreutvikler kvaliteten på eksisterende studietilbud. NOKUT kan også gjennomføre tilsyn med akkrediterte studietilbud, fagområder og institusjoner for å kontrollere at de oppfyller akkrediteringskravene.

I forbindelse med et tilsyn kan vi gi institusjonene pålegg om å rette opp eventuelle mangler vi finner, og vi gir alltid råd om hvordan de kan videreutvikle kvaliteten. Vi publiserer alle tilsynsrapportene på nettsidene våre, slik at tilsynsvirksomheten vår er transparent og alle institusjoner kan lære av rapportene og la seg inspirere til å utvikle kvaliteten videre. NOKUT publiserer også alle rapporter som gjelder høyere utdanning, i databasen til det europeiske registeret for kvalitetssikring av høyere utdanning (EQAR). I tillegg henter vi inn tilbakemeldinger fra våre sakkyndige og fra institusjonene som har gått gjennom tilsyn. Tilbakemeldingene bruker vi i videreutviklingsarbeidet vårt.

NOKUT gjennomfører følgende tilsyn:

Tilsyn med studietilbud

Når NOKUT fører tilsyn, bruker vi de samme kriteriene som ved akkreditering. I tillegg til å kontrollere at studietilbudene oppfyller kravene i forskriftene, ønsker vi at tilsynet skal bidra til videreutvikling. Vi kan føre tilsyn med studietilbud både for de studietilbudene som universitetene, høyskolene og fagskolene har etablert på egen fullmakt, og for de studietilbudene som NOKUT har akkreditert.

Tilsyn med akkrediteringen til studietilbud innen høyere utdanning er et ESG-virkemiddel.

Tilsyn med institusjonsakkrediteringer

NOKUT fører tilsyn med at institusjoner oppfyller de gjeldende standardene og kriteriene for akkreditering.

Ved et positivt utfall av tilsynet beholder institusjonen akkrediteringen. Da har institusjonen vist at den har et høyt nok faglig nivå og er robust nok til å håndtere de fullmaktene den har fått gjennom institusjonsakkrediteringen. Ved et eventuelt negativt utfall mister institusjonen akkrediteringen. I begge tilfeller bidrar tilsynet til å sikre utdanningskvaliteten, slik at samfunnet kan ha tillit til utdanningskvaliteten ved akkrediterte høyskoler.

Tilsyn med akkrediteringen til institusjonene innen høyere utdanning er et ESG-virkemiddel.

Oppfølging av kvalitetssystem og kvalitetsarbeid ved universiteter, høyskoler og fagskoler

Et velfungerende kvalitetssystem skal bidra til at institusjonene arbeider systematisk med å sikre og videreutvikle kvaliteten på de utdanningene de tilbyr. NOKUT fører tilsyn med det systematiske kvalitetsarbeidet ved fagskoler, høyskoler og universiteter. Gjennom slike tilsyn sjekker NOKUT at kvalitetssystemet og kvalitetsarbeidet oppfyller kriteriene i gjeldende lov og forskrift.

NOKUTs periodiske oppfølging av høyere utdanning

Universitetene og høyskolene har selv ansvaret for kvaliteten på de utdanningene de tilbyr, og er pålagt å ha et tilfredsstillende internt system for å sikre og videreutvikle utdanningskvaliteten. Kriteriene for det interne kvalitetsarbeidet ved universitetene og høyskolene og for NOKUTs eksterne kvalitetssikring skal være i samsvar med kravene i de europeiske standardene og retningslinjene for kvalitetssikring i høyere utdanning (ESG). Ifølge disse standardene skal alle universiteter og høyskoler periodisk gjennom en ekstern kvalitetssikring. I Norge er det NOKUT som gjennomfører slike kvalitetssikringer.

Det skal maksimalt gå åtte år mellom hver oppfølging av den enkelte institusjonen. NOKUT har over 20 års erfaring som ekstern kvalitetssikrer av høyere utdanning, og den periodiske oppfølgingen på institusjonsnivå har i alle disse årene vært NOKUTs bærebjelke i arbeidet med ekstern kvalitetssikring og for oppfyllelse av standardene i ESG. Den periodiske oppfølgingen har blitt videreutviklet fra runde til runde for å tilpasse den utviklingen i det norske institusjonslandskapet og den europeiske utviklingen innen kvalitetssikring.

Det systematiske kvalitetsarbeidet skal sikre og utvikle kvaliteten på studietilbudene og avdekke sviktende kvalitet. Arbeid med læringsmiljø skal dokumenteres som en del av kvalitetssystemet, og studentevalueringer skal inngå i dette.

Målene med tilsyn med kvalitetsarbeid har i runde 3 vært

- å kontrollere at institusjonenes systematiske kvalitetsarbeid oppfyller de gjeldende kravene i loven og forskriftene
- å stimulere institusjonene til å utvikle kvaliteten på utdanningene sine gjennom det systematiske kvalitetsarbeidet
- å bidra med råd slik at institusjonene får innspill til videreutvikling av det systematiske kvalitetsarbeidet sitt

[Her er en oversikt over institusjoner som NOKUT har fulgt opp i perioden 2017–2024.](#)

NOKUTs oppfølging av høyere yrkesfaglig utdanning

Fagskolene er pålagt å ha et tilfredsstillende internt system for kvalitetssikring som bidrar til kvalitetsutvikling, forbedringer og utdanningenes yrkesrelevans. Systemet skal også bidra til å avdekke eventuell sviktende kvalitet i

utdanningene. Systemet for kvalitetssikring er fagskolens verktøy i kvalitetsarbeidet. Systemet skal vise målene for kvalitetsarbeidet samt hvordan det skal utføres, ansvarsforholdene og rapporteringslinjene.

For fagskoler med akkrediterte fagområder skal beskrivelsene av systemet også inneholde rutine for etablering av nye utdanninger og vise hvordan de gjennomfører vesentlige endringer av utdanningene.

Gjennom tilsyn med kvalitetsarbeid skal NOKUT bidra til å styrke fagskolenes evne til å kvalitetssikre og videreutvikle utdanningene sine.

Målet med å føre tilsyn med fagskolenes kvalitetsarbeid er

- å kontrollere at fagskolenes systematiske kvalitetsarbeid oppfyller gjeldende krav i loven og forskriftene
- å stimulere fagskolene til å utvikle utdanningene sine gjennom det systematiske kvalitetsarbeidet
- å synliggjøre institusjonene styrker og avdekke områder der de trenger å videreutvikle det systematiske kvalitetsarbeidet

[Her er en oversikt over institusjonene som NOKUT har fulgt opp siden 2019.](#)

Økonomisk tilsyn

NOKUT fører økonomisk tilsyn med private høyskoler og fagskoler basert på risikovurderinger. I tillegg gjennomfører vi skalerte tilsyn dersom det blir avdekket konkrete avvik i gjennomgangen av årsregnskapene.

Målet med tilsynet er

- å bidra til at institusjonene følger regelverket
- å lage tilsynsrapportene slik at institusjonene lettere forstår hva som kreves for å følge regelverket

Regelverksoppgaver

NOKUTs arbeid for å sikre at regelverket blir etterlevd, omfatter regelverksutvikling, veiledning, erfaringsdeling og ulike typer tilsyn. Årlig utfører vi en rekke oppgaver relatert til regelverksutvikling på oppdrag fra Kunnskapsdepartementet. Vi kontrollerer også regelverksetterlevelsen på økonomi- og samfunnsikkerhetsområdet. Gjennomføring av regelverksoppdragene kan gi positive effekter for aktører innenfor høyere utdanning og høyere yrkesfaglig utdanning.

Forvaltning av eget regelverk

NOKUTs forvaltningsarbeid omfatter utvikling og vedlikehold av regelverket slik at det er treffsikkert og brukervennlig. Vi fastsetter forskrift om akkreditering av og tilsyn med høyere yrkesfaglig utdanning, og forskrift om tilsyn med utdanningskvaliteten i høyere utdanning.

NOKUT har forvaltningsansvaret for følgende forskrifter:

- forskrift om private universiteter, høyskoler og fagskoler – krav til regnskap mv.
- forskrift om studentsamskipnader
- forskrift om høyere yrkesfaglig utdanning
- forskrift om akkreditering av og tilsyn med høyere yrkesfaglig utdanning
- forskrift om tilsyn med utdanningskvaliteten i høyere utdanning
- forskrift om overtredelsesgebyr etter universitets- og høyskoleloven og fagskoleloven

Kunnskapsdepartementet har ansvaret for å fastsette de fleste av disse forskriftene.

Målet med arbeidet er

- å oppdatere og informere om regelverket
- å tilpasse regelverket til brukerne i sektorene

Regelverksoppdrag fra Kunnskapsdepartementet

NOKUT får årlig en rekke regelverksoppdrag fra Kunnskapsdepartementet, både gjennom det årlige tildelingsbrevet og i oppdragsbrev gjennom året.

Kontrolloppgaver på oppdrag fra Kunnskapsdepartementet

Kunnskapsdepartementet har gitt NOKUT ansvaret for kontroll av økonomiforvaltningen og arbeidet med samfunnssikkerhet ved statlige universiteter og høyskoler, HK-dir, NUPI, Forskningsrådet og De nasjonale forskningsetiske komiteene, i alt 26 institusjoner og virksomheter.

NOKUT gjennomfører årlig følgende kontroller:

- kontroll av økonomiforvaltningen ved statlige institusjoner
- kontroll av eierskapsforvaltningen ved statlige institusjoner
- kontroll av arbeidet med samfunnstryggheten for statlige institusjoner og virksomheter
- kontroll av årsregnskap og regnskap ved private institusjoner og studentsamskipnader

Kontroll av økonomiforvaltningen ved statlige institusjoner

NOKUT har ansvaret for kontroll av økonomiforvaltningen ved statlige institusjoner som er underlagt Kunnskapsdepartementet. Dette innebærer at vi kontrollerer kvaliteten på virksomhetenes rapportering om styring og kontroll. I tillegg består kontrollen av en analyse av virksomhetenes økonomi knyttet til virksomhetskapital og avsetninger. Vi påpeker også svakheter og foreslår forbedringer i eksisterende regelverk og rapporteringskrav.

Målet med arbeidet er

- å avdekke enkelte innholdsmessige mangler eller manglende rapportering
- å kontrollere at innholdet i årsrapporten er i samsvar med rapporteringskravene fra

Kunnskapsdepartementet

Kontroll av eierskapsforvaltningen ved statlige institusjoner

Statens eierutøvelse skal bidra til å nå statens mål som eier, enten høyest mulig avkastning over tid innenfor bærekraftige rammer eller bærekraftig og mest mulig effektiv oppnåelse av sektorpolitiske mål. Høyskoler og universiteter er underlagt Kunnskapsdepartementet, og hvert år kontrollerer NOKUT på vegne av Kunnskapsdepartementet hvordan institusjonene forvalter eierskapet. I tillegg kontrollerer og analyserer vi selskapsøkonomien til høyskoler og universiteter.

Målet med arbeidet er

- å bidra til at universitetene og høyskolene får en klarere bestilling i meldingene
- å gi myndighetene bedre rapportering om eierskapsforvaltningen fra universitetene og høyskolene
- å øke kunnskapen i Kunnskapsdepartementet om selskapene
- å øke kunnskapen i Kunnskapsdepartementet om eierskapsforvaltningen til institusjonene

Kontroll av arbeidet med samfunnstrygghet for statlige institusjoner og virksomheter

NOKUTs kontrollmetode gjør at vi kan kontrollere statlige virksomheters arbeid med samfunnssikkerhet. Den årlige kontrollen av virksomhetenes årsrapporter inkluderer en samlet oversikt over antall avvik fra departementets rapporteringskrav på området, noe som viser hvordan virksomhetene arbeider med samfunnssikkerhet.

I tillegg kan vi gjennomføre en mer inngående kontroll av enkelte virksomheter basert på en risikovurdering.

Målet med arbeidet er

- å vurdere om de utvalgte virksomhetene formelt etterlever departementets krav og forventninger
- å gi Kunnskapsdepartementet oversikt over arbeidet med samfunnssikkerhet
- å gi Kunnskapsdepartementet bedre grunnlag for etatsstyring
- å bidra til økt bevissthet rundt samfunnssikkerhetsarbeidet i sektoren

Ansvaret for kontroll av samfunnssikkerhetsarbeidet inkluderer også kontroll med informasjonssikkerheten.

Kontroll av årsregnskap og regnskap ved private institusjoner og studentsamskipnader

Økonomikontrollen er egnet til å avdekke enkelte innholdsmessige mangler og manglende rapportering samt å finne ut om innholdet i årsrapporten og styrets årsberetning er i samsvar med rapporteringskravene fra Kunnskapsdepartementet. Dette kommer i tillegg til tilsynsvirksomheten vår.

Målet med arbeidet er

- å gi Kunnskapsdepartementet en oversikt over den økonomiske situasjonen hos virksomhetene, noe som gir dem et bedre grunnlag for styringsdialog med virksomhetene

Oppgaver som bygger opp under måloppnåelsen for mål 3

Nasjonale undersøkelser

NOKUT gjennomfører fire nasjonale undersøkelser:

- Studiebarometeret for fagskolestudenter – hvert år
- Studiebarometeret for høyere utdanning – hvert år
- Underviserundersøkelsen – hvert fjerde år
- Nasjonal deleksamen – hvert år

De to studentundersøkelsene viser hvordan studentene opplever utdanningskvaliteten på studiet sitt. Underviserundersøkelsen gir et representativt bilde av hvordan de vitenskapelig ansatte vurderer kvaliteten på studieprogrammer ved høyskoler og universiteter. De nasjonale deleksamenene er viktige for å sikre en faglig standard innenfor de utvalgte emnene og bidrar til høyere eksamens- og vurderingskvalitet i sektoren.

Resultatene og analysene fra de nasjonale undersøkelsene blir spredd via ulike kanaler. Vi lager rapporter og deler data fra undersøkelsene på studiebarometeret.no eller nokut.no og lager informasjon for de enkelte institusjonene. Vi gir også informasjon og kunnskapsgrunnlag til Kunnskapsdepartementets arbeid med politikkutforming og oppfølging av institusjonene, i tillegg til andre styresmakter, kunnskapssektoren og interesseorganisasjoner.

Samlet sett er de nasjonale spørreundersøkelsene en viktig del av NOKUTs kunnskapsgrunnlag sammen med evalueringer, tilsyn og tilrettelegging for erfaringsdeling. De er også viktige for å kunne identifisere potensialet for videreutvikling av kvalitet og kvalitetsarbeid. Like viktig er det at kunnskapen også går den andre veien. I tilsyn og evalueringer fanger vi opp utvikling og trender, og denne kunnskapen om kvalitet og kvalitetsarbeid bruker vi til å videreutvikle de nasjonale undersøkelsene slik at de blir relevante for kvalitetsarbeidet til institusjonene, i tillegg til å dekke NOKUTs og andre myndigheters behov for informasjon.

Målene for arbeidet er

- å gi NOKUT og Kunnskapsdepartementet data og resultater om kvalitetsarbeidet i sektorene
- å gi fagskolene, høyskolene og universitetene data og resultater som de kan bruke i eget kvalitetsarbeid
- å spre denne kunnskapen bredere ut til samfunnet

Studiebarometeret

Årlig sender NOKUT ut to nasjonale spørreundersøkelser til studenter ved fagskoler, høyskoler og universiteter. Undersøkelsene spør om studentenes oppfatninger om kvalitet i studieprogrammene de går på. Formålet med

Studiebarometeret er å styrke arbeidet med kvalitetsutvikling i høyere utdanning og høyere yrkesfaglig utdanning og gi nyttig informasjon om studiekvalitet. I tillegg har vi underviserundersøkelsen der de vitenskapelig ansatte gir en vurdering av kvaliteten på studieprogrammer ved høyskoler og universiteter.

Resultatene og analysene fra undersøkelsene blir spredd via ulike kanaler. Vi lager rapporter og deler data fra undersøkelsene på Studiebarometeret.no eller nokut.no og lager informasjon for de enkelte institusjonene. Vi gir også informasjon og kunnskapsgrunnlag til departementets arbeid med politikkutforming og oppfølging av institusjonene, i tillegg til andre styresmakter, kunnskapssektoren og interesseorganisasjoner. Samlet sett er undersøkelsene en viktig del av kunnskapsgrunnlaget til NOKUT.

Ett av NOKUTs formål er å fremme kvalitet i høyere utdanning og høyere yrkesfaglig utdanning. Arbeidet vårt skal også bidra til at samfunnet kan ha tillit til kvaliteten på norsk høyere utdanning og høyere yrkesfaglig utdanning. Studiebarometeret er et viktig hjelpemiddel for å spre kunnskap om studiekvalitet.

Studiebarometeret skal bidra til å styrke arbeidet med kvalitetsutvikling i høyere utdanning og høyere yrkesfaglig utdanning ved å gi institusjonene, fagmiljøene og studentene nyttig informasjon til eget kvalitetsarbeid. Vi arbeider kontinuerlig for at resultatene skal være nyttige for sektorene, og for at så mange som mulig skal svare på undersøkelsene.

Studiebarometerdata brukes til forsknings- og analyseformål og er viktige for kunnskapsgrunnlaget vårt, for andre myndigheter, for resten av sektoren og for samfunnet, men aller mest for studieprogrammene og utdanningsinstitusjonene som bruker informasjonen i kvalitetsarbeidet sitt. Studiebarometeret gir også studiesøkere informasjon som gjør det enklere å velge studieprogram og studiested.

Underviserundersøkelsen gjennomføres om lag hvert fjerde år og ble sist gjennomført i 2021. Undersøkelsen kartlegger hvordan underviserne jobber med undervisning og læring, hva slags prioriteringer og avveininger de gjør, hvilke muligheter og hvilke hindringer som foreligger, og hvilke faglige eller andre ressurser de har tilgjengelig. Underviserens oppfatninger og tilbakemeldinger er til hjelp for myndighetene, institusjonene og fagmiljøet i arbeidet med å videreutvikle kvaliteten på norsk høyere utdanning. Underviserundersøkelsen gir et representativt bilde av hvordan de vitenskapelig ansatte vurderer kvaliteten på studieprogrammer ved høyskoler og universiteter.

Målene for arbeidet er

- å gi NOKUT og Kunnskapsdepartementet data og resultater om kvalitetsarbeidet i sektorene
- å gi fagskolene, høyskolene og universitetene data og resultater som de kan bruke til eget kvalitetsarbeid
- å spre denne kunnskapen bredere ut til samfunnet

2024 var det siste året NOKUT gjennomførte Studiebarometeret. 1. januar 2025 overtok HK-dir ansvaret for Studiebarometeret og Underviserundersøkelsen.

Nasjonal deleksamen

Siden 2015 har NOKUT hatt ansvaret for ordningen med nasjonale deleksamener i høyere utdanning.

Dette er en obligatorisk eksamen eller deleksamen innenfor et emne eller fag for alle studenter på spesifikke utdanninger i Norge. Eksamenen blir gitt på samme tidspunkt for alle studenter på alle studiesteder. Eksamen i de ulike fagene blir gjennomført to ganger i året, vår og høst.

Vi gjennomfører årlige to eksamener for

- matematikkdidaktikk og algebraisk tenking for lærerstudenter for trinn 1-7 og trinn 5-10
- anatomi, fysiologi og biokjemi for sykepleiestudenter
- rettsanvendelse i barnevernsfaglig arbeid for masterutdanningene i barnevern og sosialt arbeid

De nasjonale deleksamenene er viktige for å sikre en faglig standard innenfor de utvalgte emnene og bidrar til høyere eksamens- og vurderingskvalitet i sektoren. Resultatene fra eksamenene sikrer kvaliteten og gir tillit til kvaliteten på utdanningene ved at vi har en helhetlig og felles standard for måling av kunnskapen til studentene på tvers av institusjoner. Gjennom analyser og erfaringsdeling får institusjonene og styresmaktene kunnskap om faktorer som har betydning for eksamensprestasjoner, og et kunnskapsgrunnlag for å videreutvikle kvaliteten på utdanningene. Ordningen fører også til økt kunnskap og dialog i sektoren om kvalitet på eksamen og om vurdering mer generelt, og gir et faglig fellesskap på nasjonalt nivå om vurderingskvalitet og læring.

Målet med arbeidet er

- å ha en enhetlig og felles standard for måling av studentenes kunnskap, som bidrar til å gi økt tillit til utdanningene i samfunnet
- å få sammenlignbar informasjon om studentenes kunnskapsnivå på tvers av studiesteder
- å gi fagmiljøene mulighet til å sammenligne seg med tilsvarende fagmiljøer

- å skape økt bevissthet og dialog om vurdering og læring
- å bygge et faglig fellesskap på nasjonalt nivå om vurderingskvalitet og læring

Kommunikasjonsaktiviteter

NOKUT bruker ulike kanaler for å nå ut med informasjon om kvalitetstilstanden i norsk høyere utdanning og høyere yrkesfaglig utdanning. Gjennom undersøkelser, evalueringer, tilsyn og andre kilder til kunnskap får NOKUT et godt innblikk i tilstanden i disse utdanningene.

NOKUT-konferansen

Den årlige konferansen for høyere utdanning samler deltagere fra høyskoler og universiteter i hele Norge. Konferansen er sentral for NOKUTs utøvelse av både kunnskaps- og pådriverrollen.

NOKUT-frokost, seminarer og webinarer

Arrangementer som frokostmøter, fagseminarer, konferanser og kurs er viktige virkemidler for å nå målene våre for kommunikasjon og samfunnskontakt. De er også gode arenaer for å ha kontakt med og møte målgrupper og brukere og legge til rette for erfaringsdeling.

Nettsidene våre

Nettsidene er NOKUTs fremste eksterne kommunikasjonskanal. Nokut.no skal legge til rette for stor grad av ressurs- og kostnadsbesparende «selvbetjening» fra brukere. Sidene inneholder veiledninger og informasjon for brukere av godkjenningsordninger, fagskoler, høyskoler og universiteter. Vi kommuniserer også aktivt alle resultater og vedtak, råd og høringsvar. Dette er blant de mest leste nyhetene på nettsidene våre.

NOKUT-podden

NOKUT-podden er et innarbeidet konsept der gjester fra forskjellige fagmiljøer inviteres til å dele sine erfaringer med utdanning og undervisning. Det slippes rundt ti episoder i året, og hver episode har omtrent tusen avspillinger. Podkasten bidrar med det til å synliggjøre gode eksempler på undervisning og utdanningskvalitet. Målet er å spre kunnskap om god utdanning og vise fram fagmiljøer som jobber innovativt og godt med undervisning, til inspirasjon for andre.

Sosiale medier og blogg

NOKUT er aktiv og synlig i de sosiale mediene Facebook, X, LinkedIn og YouTube. Vi sender jevnlig ut nyhetsbrev der vi informere om siste nytt fra NOKUT, styrevedtak og kommende arrangementer. Direktøren skriver også blogginnlegg på nettsidene våre.

Kronikker og innlegg

Vi er opptatt av at den kunnskapen vi tilegner oss, når ut til samfunnet, og vi deltar derfor med innlegg og kronikker i samfunnsdebatten. Formidlingen er tett knyttet sammen med kunnskapsproduksjonen vår. Vi ønsker at

den innsikten vi sitter med, skal komme hele Utdannings-Norge til gode og på den måten ytterligere bidra til å øke utdanningskvaliteten.

Brukertilpasning, klarspråk og oppfylling av språkloven

NOKUT arbeider for å oppfylle språkloven fra 2022 der det slås fast at offentlige organer skal kommunisere på et språk som er klart, korrekt og tilpasset målgruppen. Denne plikten gjelder publikumsrettet informasjon og informasjon til enkeltpersoner, og informasjonen omfatter både tekster og digitale tjenester. Loven regulerer også bruk av nynorsk og bokmål for statlige organer.

Målet med dette arbeidet er

- å få en god samhandling og kommunikasjon med sektoren, andre myndigheter og interesser, nasjonalt og internasjonalt
- å bidra til legitimitet og gjensidig tillit

Dette gjelder all kommunikasjon fra NOKUT, på nettsidene våre og i sosiale medier.

Faglig rådgiver

NOKUT er pådriver for kvalitet i utdanning. Pådriverrollen dreier seg om å bruke kunnskapen NOKUT bringer fram, til å sette kvalitetsutfordringer, gode praksiser og andre viktige temaer på dagsordenen og å gi fagpolitiske råd. Som en faglig uavhengig myndighet ønsker NOKUT å være nytenkende og prøve ut nye løsninger og tjenester gjennom dialog og samspill med sektoren og arbeidslivet.

På områder der vi har spesiell fagkompetanse, ser vi det som en viktig oppgave å gi råd til Kunnskapsdepartementet og gi dem og andre beslutningstagere et så godt grunnlag som mulig før de tar avgjørelser.

Gjennom å spre resultater og analyser fra de nasjonale undersøkelsene som Studiebarometeret og nasjonal deleksamen bidrar NOKUT til å sette aktuelle temaer på dagsordenen. Dette er en viktig del av pådriverrollen vår. Undersøkelsene er et viktig fagpolitisk verktøy for studentene. I tillegg gir de et viktig kunnskapsgrunnlag for å videreutvikle kvalitet både for institusjonene, Kunnskapsdepartementet og andre myndigheter. I tillegg bruker Kunnskapsdepartementet dataene i styring og politikkutforming, blant annet som et viktig bidrag i arbeid med stortingsmeldinger, NOU-er og lignende.

NOKUT bidrar også på HK-dir og Kunnskapsdepartementets ulike arbeidsområder.

Drammensveien 288
Postboks 578
1327 lysaker
Tlf. 21 02 18 00

nokut.no

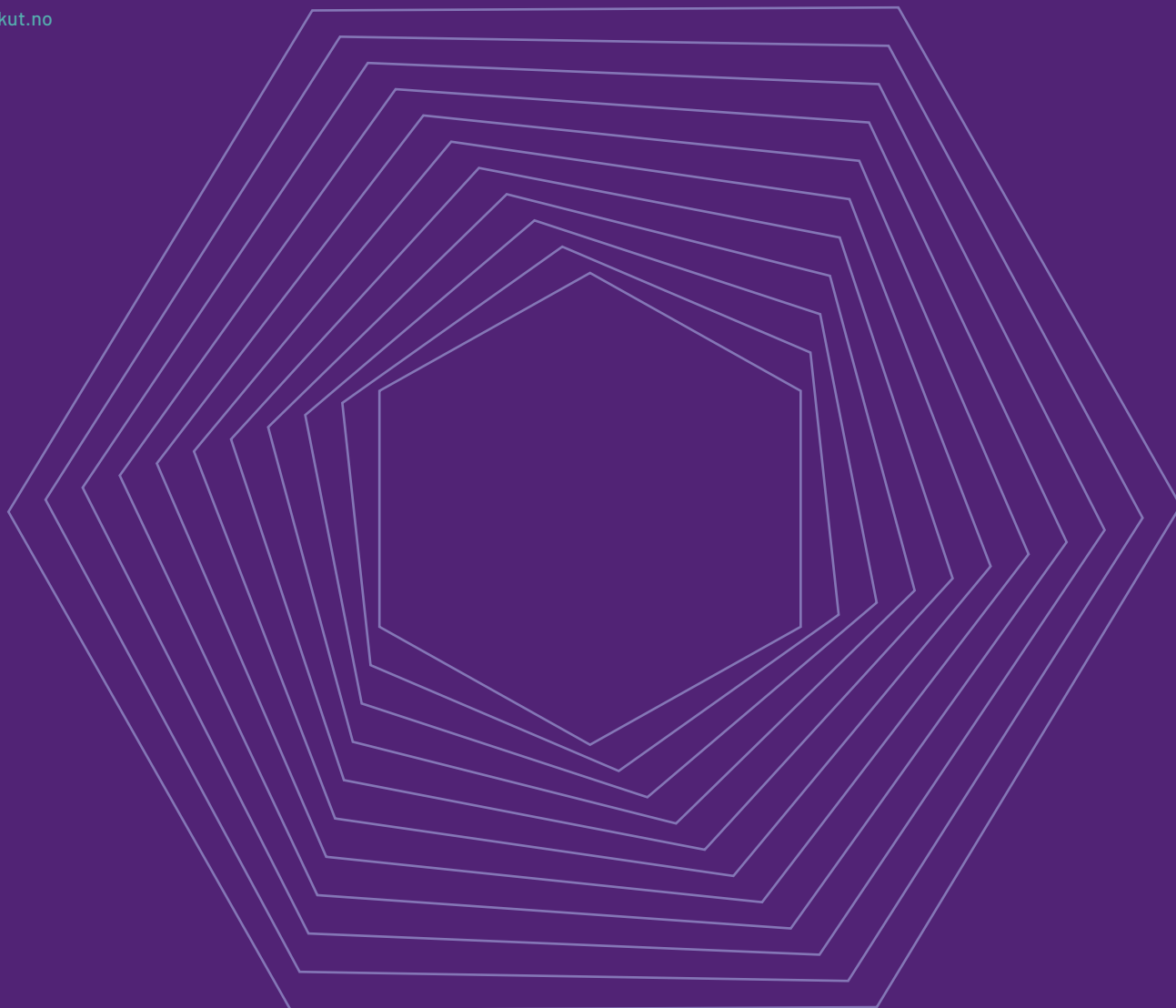

FOTO: Christopher Hansen, Kristian Bergh, NOKUT-arkiv, Shutterstock og Unsplash.

